

ODDSVURDERINGER

Begrænset valg
D

N Nord

Vest	Nord	Øst	Syd
Pas	1♥	Pas	1♦
Pas	3♦	Pas	2♣
Pas	Pas	Pas	5♦

V Vest

Ø Øst

S Syd

5♦ Syd NS 3 ØV 1

KNIBE ELLER TOPPE?

32 artikler om odds i bridge

ved Ib Axelsen

ARTIKLERNE ER PUBLICERET I TIDSSKRIFTET *Bridge i Norge* 2013-2018

BIN 2013-1	Sandsynlig fordeling	3
BIN 2013-2	Lidt udregning	7
BIN 2013-3	Kortgivning og ledige pladser	13
BIN 2013-4	Uvæsentlige kort og odds = længde	18
BIN 2013-5	Oddsreduktion	22
BIN 2013-6	Ikke begrænset valg	28
BIN 2014-1	Farvebehandling	32
BIN 2014-2	Før og efter begrænset valg	37
BIN 2014-3	Princippet om valg	42
BIN 2014-4	Optælling	47
BIN 2014-5	Begrænset valg	53
BIN 2014-6	Ledige pladser og trolige valgmuligheder	58
BIN 2015-1	Begrænset valg	62
BIN 2015-2	Odds på afveje	67
BIN 2015-3	Ledige pladser i én farve	72
BIN 2016-1	Dobbeltreglen	77
BIN 2016-2	Dobbeltreglen fortsat	81
BIN 2016-3	Modstandervurdering	86
BIN 2016-4	En dyb knæbøjning	91
BIN 2016-5/6	Forskellige Odds-eksempler	95
BIN 2017-1	Nogle obligatoriske bluff	101
BIN 2017-2	Intrafinesser	106
BIN 2017-3	Intrafinesser fortsat	111
BIN 2017-4	Sidefarvebegrænsninger	115
BIN 2017-5	Tælle antal fordelinger	120
BIN 2017-6	Specielle odds-situationer	125
BIN 2018-1	Klassiske eksempler på odds-reduktion	129
BIN 2018-2	Nogle farvekombinationer	134
BIN 2018-3	Begrænset valg	139
BIN 2018-4	Oddsvurderinger ud fra åbningsudspillet	143
BIN 2018-5	Omkring ledige pladser	148
BIN 2018-6	Endnu en dobbeltregel	153

Sandsynlig fordeling

Vores fælles indgang til sandsynligheder i bridge er typisk tabeller over manglende kort:

Mangler 5 kort

3-2 = 68%

4-1 = 28%

Mangler 6 kort

4-2 = 48%

3-3 = 36%

Mangler 7 kort

4-3 = 62%

5-2 = 31%

Mangler 8 kort

5-3 = 47%

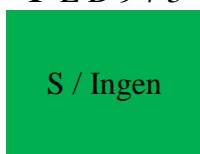
4-4 = 33%

Tabellen er reduceret voldsomt her, men den kan i praksis være et udmærket udgangspunkt for brugen af de generelle fordelingsandsynligheder. Min erfaring er, at det, man oftest har brug for, er odds for placeringen af et enkelt vigtigt kort, ikke de generelle fordelingsandsynligheder. Men måske er jeg farvet af, at jeg finder situationen med placeringen af et enkelt kort mest interessant.

I praksis kan man nøjes med at fokusere på nogle af procenterne ovenfor: De 48% og 36% for henholdsvis 4-2 og 3-3 er de vigtigste, for fem og syv kort er det nogle og tres procent for den jævne fordeling, og ved otte kort er den helt jævne, 4-4, kun på 33%.

Der mangler nogle procenter samt for to, tre og fire kort.

♠ E 7 4
♥ 7 6 3
♦ 5 2
♣ E D 9 7 3

♠ K 8 5
♥ E B
♦ E D B 4 3
♣ T 8 2

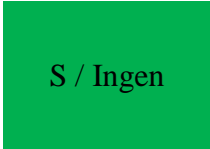
Vest	Nord	Øst	Syd
pas	3ut	pas	1ut
pas			pas

Udspil: ♥4

Udspillet går til damen hos Øst, og du stikker første eller anden gang med ♥E, men under alle omstændigheder skal du regne med, at modstanderne kan tage fire hjerterstik, hvis de kommer ind, og du har kun 5 stik fra top. En af minorfarverne skal gerne give 5 stik. Chancerne er ikke gode.

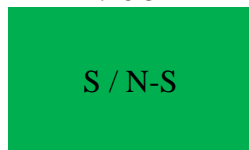
I klør kan du dobbeltknibe, begge honnører skal sidde i plads, 25%. Du kan gå på bordet på de to sorte esser og knibe to gange i ruder. Kongen skal sidde i plads og farven 3-3 imod. Det er kun halvdelen af de 36% for 3-3, altså kun 18%.

Altså dobbeltkniber du i klør, og det går godt med denne fordeling imod:

♠ D 9 3 ♥ K T 8 5 4 ♦ 9 6 ♣ K B 5		♠ B T 6 2 ♥ D 9 2 ♦ K T 8 7 ♣ 6 4
--	---	--

I det næste spil er du kommet i 6♥ og skal tage stilling til, hvordan du behandler sparfarven:

♠ E D 7 6
 ♥ B T 5 2
 ♦ T
 ♣ E 7 6 5

♠ 5
 ♥ E K D 9 4 3
 ♦ E 9 7
 ♣ 9 8 4

Vest	Nord	Øst	Syd
			1♥
pas	4♦ 1)	pas	4ut 2)
pas	5♥ 3)	pas	6♥
pas	pas	pas	

- 1) Splinter
- 2) RCKB 3014
- 3) 2 esser uden trumf dame

Udspil: ♣D

Du stikker med esset og tager for ♥B, hvor begge modstandere bekender. Der er 6 trumfstik på hånden, 3 esser og 2 trumfninger i ruder på bordet. 11 stik, så kontrakten afhænger af, om du kan skaffe et ekstra stik i spar. Knibningen i spar efter kongen giver en 50% chance. Hvad med i stedet at trumfe spar og få kongen til at falde?

Hvis sparene sidder 4-4, får du ikke kongen til at falde. Sandsynligheden for skæv sparsits er 100% - 33% = 67%. Men så falder kongen kun, hvis den sidder sammen med de få spar, og det sker i under halvdelen af tilfældene, og du er langt under de 50% for en knibning.

Du kniber og vinder din 6♥-kontrakt:

♠ K T 8 3 2	S / N-S	♠ B 9 4
♥ 8		♥ 7 6
♦ B 8 4 3		♦ K D 6 5 2
♣ D B T		♣ K 3 2

Men hvad nu, hvis der er en spar mere og en klør færre på bordet?

♠ E D 7 6 3
♥ B T 5 2
♦ T
♣ E 7 6
S / N-S
♠ 5
♥ E K D 9 4 3
♦ E 9 7
♣ 9 8 4

Hvis sparene sidder 4-3, kan man fælde kongen ved at trumfe, og det er en 62% chance. Dertil kommer chancen for, at kongen kan sidde på den korte hånd, hvis sparene er skævere fordelt. Nu er knibningen i spar en oplagt taber i kampen om spilleplan.

♠ 5
♥ E 8 6 5 3
♦ K 7 3
♣ 7 4 3 2

S / Alle

♠ E K 9 3 2
♥ K 2
♦ E 9 4
♣ E K 5

Vest	Nord	Øst	Syd
pas	3♦ 1)	pas	2ut
pas	3ut	pas	3♥
pas			pas

1) Overføring

Udspil: ♣D

Du har 8 stik fra top og skal skaffe et længdestik i spar eller i hjerter. I spar skal farven sidde 4-3 imod, hvilket er en 68% chance. Hvad så med hjerterne?

Hvis hjerterne sidder 3-3 imod, kan du rejse to længdestik, mens du kun kan rejse et enkelt med farven 4-2 imod. 48% + 36% er mere end 68%, så

Vent nu lidt. Hvis hjerterne sidder 4-2 imod, har du ikke nogen indkomst til at nyde godt af den femte hjerter, så hjerterne skal sidde 3-3, som kun er en 36% chance.

Du kører løs med sparene og skaffer det niende stik med denne fordeling imod:

♠ B 7 6		♠ D T 8 4
♥ B 9		♥ D T 7 4
♦ D T 8 2		♦ B 6 5
♣ D B T 8		♣ 9 6

Lidt udregning

Vi begynder med en repetition af sandsynlighedstabellen over manglende kort:

Mangler 5 kort

3-2 = 68%

4-1 = 28%

Mangler 6 kort

4-2 = 48%

3-3 = 36%

Mangler 7 kort

4-3 = 62%

5-2 = 31%

Mangler 8 kort

5-3 = 47%

4-4 = 33%

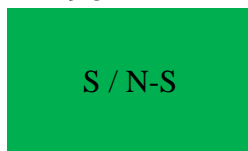
I det første spil tager vi det finere målebånd frem:

♠ E T 5 3 2

♥ 9 6

♦ E 5 4 3

♣ 9 5

♠ K D

♥ E 8

♦ D B T 2

♣ E K 7 6 3

Vest	Nord	Øst	Syd
pas	1♠	pas	1♣
pas	2♥ 1)	pas	2♦
pas	pas	pas	3ut

1) Fjerde farve; udgangskrav

Udspil: ♥B.

Du stikker udspillet med esset og indkasserer konge og dame i spar. Begge modstandere bekender, men bonden dukker ikke op. Kniber du i ruder, eller håber du på sparene 3-3?

De 36% for 3-3 holder stadig, men de 48% skal reduceres, fordi bonden ikke er dukket op. Dermed skal 4-2-fordelingerne med bonden anden ikke regnes med, og de udgør 1/3 af tilfældende, så risikoen for 4-2 kommer ned på 32%. 36% contra 32% svarer til cirka 53% for at fælde ♠B. Der skal ikke knibes i ruder. Modstandernes kort sad således:

♠ 9 7 6	S / N-S	♠ B 8 4
♥ K B T 3 2		♥ D 7 5 4
♦ 9 6		♦ K 8 7
♣ D 8 2		♣ B T 4

Når procenterne er så tætte, kommer der vigtigere momenter ind, fx om det er ærlige modstandere, der markerer længde!

Vi ved alle, at en knibning er cirka 50%, og en dobbeltknibning ca. 75%:

♠ E D T 4
♥ 8 5
♦ D 7 5
♣ E D 5 2

S / Ø-V

♠ 6 3 2
♥ E 9 2
♦ E K B 6 4
♣ 4 3

Vest	Nord	Øst	Syd
			1♦
pas	1♠	pas	1ut
pas	3ut	pas	pas
pas			

Udspil: ♥4.

Du har 8 stik fra top og falder fra i hjerter til tredje runde. Dernæst kniber du i spar til ♠10 og ♠B hos Øst, som spiller sin fjerde hjerter til kongen hos Vest.

Vest spiller nu ruder, som du tager på hånden for at spille spar, hvor Vest bekender med en lille. Kniber du?

Mange er ikke klar over, at knibningen i spar nu kun er en 50% chance. Fra start var mulighederne for fordelingen af honnørerne i spar disse:

Vest	Øst
K B	-
B	K
K	B
-	K B

Dobbeltknibningen går godt i tre tilfælde af fire, en 75% chance. Men efter den første knibning er der sket noget uheldigt, 10'eren blev stukket af bonden, ikke af kongen.

Nu er kun de to sidste tilfælde tilbage, og den anden sparknibning er på 50%.

Klørknibningen er også en 50% chance. Du kan kombinere chancerne bedst ved at gå op på ♠E – i håb om at fælde ♠K hos Øst – og om nødvendigt tage klørknibningen. Øst-Vest havde disse kort:

♠ 9 8 7 5	S / Ø-V	♠ K B
♥ K T 6 4		♥ D B 7 3
♦ T 9		♦ 8 3 2
♣ B 9 7		♣ K T 8 6

Chancerne kombineres

Hvis man skal vælge mellem to farver, vælger man den med størst sandsynlighed, men nogle gange kan man tilrettelægge det sådan, at man får begge chancer med:

♠ K D T 3
♥ E B 5
♦ 6 5 4
♣ 8 7 6

S / Alle

♠ E B 9 5
♥ K 4 3
♦ E K 3 2
♣ 9 2

Vest	Nord	Øst	Syd
			1 ut
pas	2♣	pas	2♠
pas	4♠	pas	pas
pas			

Modspillerne starter med tre runder klør. Du trumfer tredje runde og trækker trumferne i tre runder. Du har 9 stik – 5 i spar, medregnet en klørtrumfning, plus to gange EK i de røde farver. Du kan skaffe dig det tiende stik ved hjælp af en vellykket knibning i hjerter (50%) eller ved at finde ruderne 3-3 imod (36%).

Det er en dårlig idé at starte med den bedste chance, at knibe i hjerter, for går knibningen galt, går du ned, idet modspillerne også skal have et stik i ruder.

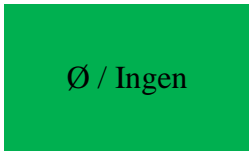
Du kan starte med at dykke en ruder. Når du kommer ind igen, undersøger du, hvordan ruderne sidder. Sidder de 3-3, er kontrakten hjemme. Hvis ikke, kan du falde tilbage på hjerterknibningen.

Chancen i procent er i virkeligheden ikke så interessant, for du ved, at du har kombineret mulighederne optimalt. Men det er chancen for 3-3 plus halvdelen af resten:

$$36\% + 64\% \cdot 0,5 = 68\%$$

Hvad er bedste chance i næste spil?

♠ D T 3
 ♥ E 8 4
 ♦ 9 6
 ♣ E 7 6 4 2

♠ E B
 ♥ K 7 5 2
 ♦ E K 8 5
 ♣ K 8 5

Vest	Nord	Øst	Syd
pas	2♣	pas	1♦
pas	pas	pas	3ut

Udspil: Lille spar.

Du får første stik på ♠B og har otte stik fra top. Chansen for 3-2 i klør er 68%, mens den er 36% for 3-3 i hjerter. Starter du med at dykke en gang i klør?

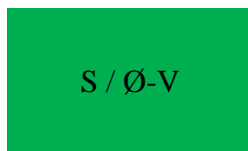
Hvis du starter med at dykke en klør, spiller du ensidigt på de 68%. Ikke så dårligt, men det er bedre at starte med to høje klør. Sidder farven 3-2 imod, giver du modstanderne for deres tredje klør og ender med et overstik. Men hvis klørene ikke sidder pænt imod, kan du nu afgive et hjerterstik, hvorefter du får chancen for hjerterne 3-3 med.

Ud over de 68% for klørene 3-2 får du en del (0,36) af de resterende 32% med (hvor hjerterne sidder 3-3):

$$68\% + 32\% \cdot 0,36 = 80\%$$

Her er en klassiker med hensyn til at kombinere chancerne bedst muligt:

♠ D 3
♥ B 9 4
♦ K 5 3 2
♣ E B T 4

♠ E K 7
♥ 7 5 2
♦ E B T 4
♣ K 7 2

Vest	Nord	Øst	Syd
pas	3ut	pas	1ut
pas			pas

Udspil: ♠B.

Du tager udspillet med damen på bordet og tæller op til 7 topstik. Såvel to vellykkede knibninger efter damen i ruder som i klør skaffer to stik mere.

I den situation skal du starte med at toppe i den ene farve og dernæst om nødvendigt knibe i den anden. Du skal toppe i den farve, der giver størst chance for, at damen falder, og det er ruder, for her er der 5 kort ude, mens der er 6 kort ude i klør.

Hvis ♦D falder, tager du dine 9 stik i form af 3 spar-, 4 ruder- og 2 klørstik. Måske falder ♣D også til to stik mere!

Hvis ♦D ikke dukker op, tager du ♣K og kniber i klør. Hvis knibningen lykkes, tager du ♠E og ♠K og kniber igen i klør.

For meget udregning

Hvad med denne situation?

K T 3 2

E D 4

Jeg citerer en skribent i et bridgeblad:

Har du tjek på, hvordan du bedst muligt spiller EDx overfor KTxx? Du starter med ED og spiller så en lille mod KT. Alle bekender småt, og spørgsmålet er nu, om man skal knibe eller toppe. Med andre ord er spørgsmålet, om det er mest sandsynligt, at modstanderen til højre (mth.) fra start sidder med xx eller Bxx.

En meget simpel tankegang slår fast, at der er odds 11 mod 10, eller 52% mod 48%, for at toppe. Men man kan – ret besværligt – gøre rede for det ud fra de generelle sandsynligheder:

Modstanderne har 6 kort i alt i farven. De sidder 4-2 i 48% af tilfældene og 3-3 i 36% af tilfældene. Det er derfor forholdsvis nemt at regne ud, at mth. har Bxx i 18% af tilfældene. Mth. har double i 24% af tilfældene.

Der er 15 mulige kombinationer, hvoraf 5 af disse er med bonden (B9, B8, B7, B6, B5). De fem tilfælde skal ikke med i beregningen, da farven således spilles uden problemer. 10 af 15 doubletoner hos mth. = 16% (2/3 af 24%). Det er således bedst at toppe efter bonden.

Hvis du er faldet fra undervejs, gør det ikke noget, for vi skal naturligvis se på den simple tankegang, der giver odds 11 mod 10.

Kortgivning og ledige pladser

I mange lande findes der historier om folk fra en bestemt egn, som igen og igen begår dumheder. I Danmark er der fra gammel tid mange af den slags historier om beboerne på Mols, molboerne. Her får du min molbohistorie om, hvordan kortene blev givet, når Niels, Svend, Øjvind og Verner spillede whist.

Molbokortgivning

Der var brug for to molboer mere, som gav kortene til næste spil, mens de fire spillede. Den ene sad og fordelte kortene et efter et, mens den anden sad med en bingopose med brikker og trak lod om, hvem der skulle have kortet. Bingoposen havde ikke numrene 1 til 75 eller 1 til 90, men der var 13 brikker med "N", 13 med "S", 13 med "Ø" og 13 med "V".

Den spiller, N, S, Ø eller V, hvis brik blev trukket op af bingoposen, fik det aktuelle kort, og brikken blev lagt til side og kom ikke tilbage i posen før til næste kortgivning.

Besværlig – men korrekt

Molbokortgivningen er jo en besværlig procedure, men en statistisk analyse viser, at metoden giver en helt korrekt tilfældig fordeling af de 52 kort til fire spillere. I en computer er det besværlige ikke noget problem, så det er absolut en anvendelig metode til kortgivning i bridgeprogrammer.

Når et kort skal gives til N, S, Ø eller V, svarer antallet af brikker i bingoposen til antallet af manglende kort på den pågældende hånd. Dermed svarer odds for placeringen af kortet til antallet af "ledige pladser" på hånden, og i mange situationer kan man ved bridgebordet bestemme odds på den måde.

Knibe eller toppe?

	♣ K T 3 2	
♣ 9 7 5		♣ 8 6
	♣ E D 4	

Du starter med ♣ED og spiller ♣4 op imod ♣KT på bordet, hvor modstanderne har bidraget med de viste kort. Hvem har ♣B?

Vi kan forestille os, at de viste 12 klør er fordelt som de 12 første kort, hvorefter ♣B er gået til Vest eller Øst. Der er 10 ledige pladser hos Vest imod 11 hos Øst, så der er odds 11 mod 10 for bonden hos Øst, $11/21 = 52,4\%$ for at toppe.

Men strider det ikke imod de 48% og 36% for henholdsvis 4-2- og 3-3-fordeling? Nej, for de 48% og 36% refererer til samtlige fordelinger, og her er der tale om at sammenligne en *bestemt 3-3-fordeling* med en *bestemt 4-2-fordeling*, og så er 3-3-fordelingen mest sandsynlig.

♦ 4 3 ♦ E B T 7 5 ♦ 2
 ♦ K 9 8 6

Efter ♦K fra hånden spilles der op imod bordet. Der er odds 12 mod 11 (52%) for damen hos Øst. Og det er ikke i strid med procenterne for fordelingen af 4 kort ude:

2-2: 41% 3-1: 50% 4-0: 9/10%

Zia spillede med odds

	♠ K 6 3	
	♥ E K B 3	
	♦ E 3	
	♣ K B 5 2	
♠ T 9 8 7 5	N / Ø-V	♠ D 4
♥ 7 6 4		♥ D 9
♦ K D B 2		♦ 9 7 6 5
♣ 3		♣ E 9 8 7 6
	♠ E B 2	
	♥ T 8 5 2	
	♦ T 8 4	
	♣ D T 4	

Vest	Nord Boye	Øst	Syd Zia
	1♣	pas	1♥
pas	3♥	pas	4♥
pas	pas	pas	

Spillet er fra Copenhagen Bridge Invitationel 2013, og Vest spillede sin single klør ud til esset og fik en klørtrumpfning. Spar fra Vest gik til dame og es, hvorefter Syd spillede hjerter til esset, gik hjem på ♠B og kneb i trumf til damen hos Øst.

Ved vurderingen af odds får man næsten korrekte odds ved kun at tælle optagne pladser for en sidefarve, hvor fordelingen er helt kendt. Idet der skal tages stilling til placeringen af ♥D, er Vest placeret med ♥764 og ♣3, mens Øst er placeret med ♥9 og ♣E9876, mens der i hjerter kun mangler damen. Vest har 9 ledige pladser til ♥D, mens Øst kun har 7, så der er odds for at knibe efter damen hos Vest.

Melding fra modparten placerer en farve

♠ B 8 4
♥ E 9 8 4 3
♦ 5 2
♣ D 9 5

Ø/N-S

♠ E 6
♥ D B T 6 5 2
♦ E 8 4
♣ K 3

Vest	Nord	Øst	Syd
pas	pas	4♦ pas	4♥

Du ville normalt sætte Øst til en 8-farve, men når Vest spiller ♦7 ud, er du helt sikker på, at farven sidder 1-7. Du stikker med ♦E og sender ♥D af sted, hvor Vest bekender med ♥7. Hvad gør du?

Der er 11 ledige pladser til ♥K hos Vest imod kun 6 hos Øst. Altså er der kæmpe odds for at knibe.

Uden viden om fordelingen af ruderfarven er vi i en velkendt situation, hvor der er odds 13 mod 12 for ♥K hos Øst (13 mod 12 ledige pladser hos henholdsvis Øst og Vest). Det giver 52% chance for at toppe farven.

Hvem spillede med odds?

Vi følger de to spilførere i en 6♠-kontrakt i en holdkamp:

♠ K T 9 7
♥ E D 4
♦ 4 3
♣ E 8 7 2

V/Ø-V

♠ E B 8 6 5
♥ K B 3
♦ E 9 2
♣ K 4

Ved begge borde åbnede Vest med 3♦, hvorefter man på forskellig vis endte i 6♠ med ♦K ud. Det er oplagt, at Øst skal knibes for ♠D, og der skal trumfes en ruder på bordet, men efter at have taget udspillet med ♦E gik spillførerne i gang på hver sin måde uden at overveje anden fremgangsmåde.

I åbent rum startede spillfører med at trække trumf med knibning efter damen hos Øst med henblik på at trumfe en ruder bagefter: Han spillede spar til kongen og kneb damen ud hos Øst, men operationen lykkedes ikke, idet Vest var renonce i trumf:

♠ -	♠ K T 9 7	♠ D 4 3 2
♥ 9 8 5	♥ E D 4	♥ T 7 6 2
♦ K D B T 7 6 5	♦ 4 3	♦ 8
♣ B 6 5	♣ E 8 7 2	♣ D T 9 3
	<div style="background-color: #008000; color: white; padding: 10px; display: inline-block; border: 1px solid black;"> V / Ø-V </div>	
	♠ E B 8 6 5	
	♥ K B 3	
	♦ E 9 2	
	♣ K 4	

Øst undlod at dække med ♠D, hvorefter spillfører ikke kunne få trumfet ruder på bordet, uden at Øst kunne trumfe over. En ned.

I lukket rum satsede spillfører på at trumfe en ruder med ♠K og dernæst knibe efter damen hos Øst. Hun spillede ♦2 til Vest og tog tilbagespillet i hjerter med bonden på hånden for at trumfe ruder på bordet med trumf konge. Hun kunne dernæst knibe Øst for ♠D til 12 stik og vundet kontrakt.

Vi kan efterfølgende prøve at vurdere, hvem der spillede med odds, ved at se på, hvornår den ene spilleplan vinder, mens den anden går ned. Starte med at trække trumf eller starte med at trumfe ruder?

Vi så, at det er bedst at starte med at trumfe ruder, når Vest er renonce i trumf. Omvendt er det bedst at starte med at trække trumf, hvis Vest har singleton ♠D, idet man så går ned, hvis man trumfer en ruder højt og efterfølgende taber sparknibningen til damen hos Vest. Er sparfordelingen renonce over for D432 eller D over for 432 mest sandsynlig?

Det er faktisk ikke så svært at tage stilling til, idet forskellen er, om ♠D er gået til Vest eller til Øst:

♠ (D?)	<div style="background-color: #008000; color: white; padding: 10px; display: inline-block; border: 1px solid black;"> V / Ø-V </div>	♠ (D?) 4 3 2
♥ ?		♥ ?
♦ K D B T 7 6 5		♦ 8
♣ ?		♣ ?

Der er 6 pladser til ♠D hos Vest imod 9 hos Øst. Dermed er der odds 9 mod 6, eller 3 mod 2, for renonce hos Vest i forhold til damen blank hos Vest.

Du vil måske indvende, at vi ikke ved, om 432 i spar sidder hos Øst. Nej, men hvis formålet er at sammenligne disse to bestemte fordelinger af sparfarven, kan vi stille det op på den måde.

Der er en ekstra risiko forbundet med at starte med at trumfe en ruder. Vest kan være renonce i hjerter eller klør. Så kan Øst trumfe Vests ruderstik og give ham en trumfning i renonefarven. Men denne risiko rækker dog ikke ved, at spilfører i lukket rum spillede med odds.

Vigtigt spil på vej til sejren

		♠ 3		
		♥ K 8 7		
		♦ E T 2		
		♣ K D T 7 5 4		
♠ K		Ø / Ingen		♠ E D B 9 8 5 4 2
♥ 5 3 2				♥ B 9
♦ D B 9 6 5 3				♦ 4
♣ 9 8 3				♣ B 6
		♠ T 7 6		
		♥ E D T 6 4		
		♦ K 8 7		
		♣ E 2		
Vest	Nord	Øst	Syd	
	Auken		Welland	
pas	D	4♠	pas	
pas	pas	pas	6♥	

I årets Vanderbilt-turnering kom Roy Welland i 6♥ efter det viste meldeforløb. Efter udspil af ♠K, som holdt stik, skiftede Vest til minor, og Welland kom ind på hånden. Han trak ♥E, som fik ♥9 med fra Øst. Han fortsatte med en lille hjerter mod bordet, og spørgsmålet var, om han skulle tage knibningen med 8'eren. Sidder hjerterne B532 9 eller 532 B9?

Vest har 9 ledige pladser til ♥B imod kun 4 hos Øst, men alligevel gik Welland op på ♥K og vandt sin kontrakt. Han vidste, at Øst også kunne have spillet 9'eren fra B9x, men grunden var nok især en anden.

Man skal altid være opmærksom på, at det, vi beregner, er startodds, uden at vi tager højde for, hvad der er sket. Og med ♥9 blank ville Øst nok have stukket ♠K over og spillet mere spar for at tvinge spilfører til at trumfe på bordet. Så fanger spilfører nok ikke en eventuel trumf bonde hos Vest.

Uvæsentlige kort og odds = længde

«Ledige pladser» er et flittigt brugt begreb til at udregne odds for en farvebehandling. For at komme frem til antal ledige pladser må vi først finde ud af, hvor mange pladser der er besat på modspillernes hænder.

♠ B T 7
♥ K 5 4 3
♦ E 8
♣ K 8 4 3

♠ D 6 4
♥ E B T 2
♦ K D 5 4
♣ E 2

Vest	Nord	Øst	Syd
2♠ 1)	2ut 2)	pas	1♥
pas	4♥	pas	3♦ 3)
pas			pas

- 1) Svag med god 6-farve
- 2) Støtte i hjerter og 10+ point
- 3) 15-17 point

Vest starter med ♠EK. Øst bekender to gange og får så en trumfning i spar. Så meget for Vests angivelige 6-farve, men du har nu helt styr på sparfordelingen (5-2). Du kan huske på, at næste gang du ikke er sikker på fordelingen i en farve, skal du tage højde for, at en modstander ikke har præcis det, han har lovet.

Øst skifter til ruder til esset på bordet, hvorefter du trækker ♥K og spiller lille hjerter op imod EBT. Alle fire små hjertere er nu dukket op, idet Vest har vist 1 og Øst 3. Knibe eller toppe?

Vest har 6 pladser besat med 5 spar og 1 hjerter, mens Øst kun har 5 besat med 2 spar og 3 hjertere. Antal ledige pladser siger, at der er odds 8 mod 7 (53,33%) for ♥D østpå, så der knibes.

Men begge modspillere har jo også spillet en ruder, så hvis vi besætter en plads på hver hånd med en ruder, bliver odds 7 mod 6 (53,85%). Hvilket af resultaterne er det rigtige?

Øst skulle jo spille et eller andet, da han var inde (ruder eller klør), og normalt vil Vest skulle bekende. Den lille, bitte oplysning, det giver, er, at Vest ikke er renonce i minor, så du skal holde dig til de første odds, hvor du ikke medtæller en ruder som en optaget plads.

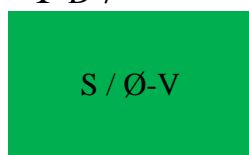
Hvis man (ved skrivebordet) medregner, at Vest ikke er renonce i minor, får man 53,34% i stedet for 53,33%.

Men hvad nu, hvis modspillerne (i et andet spil) med 7 rudere ude hver har spillet 3 rudere? Så sker der en større ændring af odds end ovenfor. Nu kan du udregne odds forudsat ruderne 4-3 den ene og den anden vej, og så ved du, at den rigtige sandsynlighed ligger et sted imellem (du kan med kun 1 ruder ude faktisk medregne 3 rudere hos hver!).

Det er en tilsvarende situation, hvis du er i tvivl om, om en modstander har en 5- eller en 6-farve. Så kan du ved optælling af ledige pladser for hvert af tilfældene udregne odds, og så ligger sandsynligheden et sted imellem. Ofte vil du vide, om du skal lægge mest vægt på det ene eller det andet resultat.

Hvem har ♣K?

♠ K D B
♥ K 9 8 6 2
♦ E T 7
♣ D 7

♠ E 7 4
♥ E D T 4 3
♦ K 5 2
♣ E 3

Efter åbning 1♥ fra Syd ender Syd i 6♥ med ♦D ud fra Vest.

Spilfører tager udspillet med kongen for senere at kunne knibe efter ♦B, hvis der er spillet ud fra DB. Dernæst trækker han trumferne i to runder, hvor Vest har 2 og Øst 1.

Nu følger en lille ruder op imod ET på bordet, og Vest kaster en spar! Dernæst fortsættes med ♦E og tre runder spar, hvor begge modspillere bekender. Situationen er denne:

♠ -	♠ -
♥ K 9 8	♥ -
♦ T	♦ B 9 8
♣ D 7	♣ y y y
♠ -	♠ -
♥ T 4 3	♥ -
♦ 5	♦ B 9 8
♣ E 3	♣ y y y

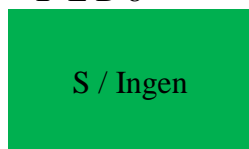
Hvis Øst har ♣K, skal han sættes ind på ♦B til at spille ud fra ♣K eller til dobbeltrenonce i ruder.
 Hvis Vest har ♣K, skal man tage ♣E og sætte Vest ind på ♣K til at spille til dobbeltrenonce i klør.

Det er nok ”oplagt” for de fleste, at der er odds for ♣K hos Vest, men lad os alligevel se på det ud fra kortgivningen, hvor de 9 klør til Ø-V gives som de sidste med ♣K som det første af dem: Der er 6 pladser hos Vest imod kun 3 hos Øst. Odds for placeringen af kongen svarer til længderne, odds 6 mod 3 (67%) for kongen hos Vest.

Eight ever

Du er kommet i en dårlig 6♣, men får en god chance i kraft af udspillet:

♠ K 6 5 2
 ♥ D 4 3
 ♦ E D 7
 ♣ E D 8

♠ E B 4 3
 ♥ E T
 ♦ K B 9 6
 ♣ K 7 2

Vest	Nord	Øst	Syd
			1ut
pas	2♣	pas	2♠
pas	4ut	pas	5♥
pas	6♠	pas	pas
pas			

Udspil: ♥2

Hvad er din spilleplan?

Uden hjerter ud er du helt afhængig af at klare trumferne uden taber. Hvis Vest har spillet ud fra en hjerterhonnør og du kan gætte hvilken, har du ikke nogen hjertertaber. Så har du råd til at afgvie et trumfstik.

Du vurderer, at det må være mere sandsynligt, at Vest har spillet ud fra kongen frem for bonden, så du sætter damen på, men desværre stikker Øst med kongen. Du vinder med ♥E, spiller lille spar til kongen og fortsætter med lille spar fra bordet. Damen er ikke dukket op, men modspillerne har bekendt alle gangene.

Du ved sikkert, at der er odds for at knibe, men lad os se lidt nærmere på denne farvebehandling. Med damen fjerde foran eller damen tredje bagpå er du chanceløs, så det kommer an på disse to muligheder:

Vest
♠ x x
♠ D x

Øst
♠ D x x
♠ x x x

Der er odds 3 mod 2 for, at damen sidder sammen med de tre kort frem for de to, så du kniber og satser på den første fordeling.

Odds 3 mod 2 svarer til 60%-40%, men det betyder ikke, at du har 60% chance for at klare kontrakten, for de 60% er under forudsætning af, at du er så heldig at have 3-2-fordeling med 3 kort hos Øst. Fra start er chancen for at undgå en trumftaber kun på 34% (68%/2).

Tovejs knibning

Du er sydpå i 7ut med 38 hp tilsammen på de to hænder, men kontrakten er ikke oplagt:

♠ E D B
♥ E B 3
♦ K B 8 7
♣ D B 4

S / N-S

♠ K 6 4
♥ K D 4
♦ E T 9 6
♣ E K 5

Udspil: ♠T

Hvad er din spilleplan?

Nord støttede din 1♦ til 2♦ (omvendt minor).

Det ligner en opgave i kortlæsning, hvor du skal starte med at tage dine stik uden for ruderfarven, så det gør du. Øst bekender ikke til tredje runde spar og klør, mens Vest ikke bekender til anden runde hjerter.

Desværre kan der ikke tælles op til en singleton ruder på en af modspilshænderne:

♠ T 9 8 7 5
♥ 6
♦ ??
♣ T 8 7 6 3

S / N-S

♠ 3 2
♥ T 9 8 7 5 2
♦ ???
♣ 9 2

Hvis en af modstanderne havde singleton i ruder, kunne man trække en høj ruder og knibe efter damen hos den med firfarve i ruder, men oplysningen om ruderne 2-3 er bedre end ingenting. Der er odds 3 mod 2 (60%) for damen hos Øst, så der skal knibes efter damen hos Øst.

Oddsreduktion

Med denne farvekombination er der normalt ikke tvivl om, hvordan den skal spilles til tre stik:

♦ EB4

♦ K93

Der skal naturligvis knibes med bonden efter damen hos Vest.

Melding reducerer odds

Men hvad nu, hvis spillet er forløbet på en måde, så det er et spørgsmål om, hvilken af disse to hænder Vest har (med to små rudere har det ingen betydning)?

Tilfælde A

♠ E K 9 3

♥ K 7 4

♦ D 2

♣ 8 6 5 4

Tilfælde B

♠ E K 9 3

♥ K 7 4

♦ T 2

♣ 8 6 5 4

Alt med sandsynligheder og odds bygger på, at alle ca. 635 mia. mulige hænder fra start er lige sandsynlige, så det er fifty-fifty, om Vest fra start har fået tildelt den ene eller den anden hånd. Men efterhånden som spillet skrider frem, foretager spillerne sig noget, som gør, at odds for nogle hænder skal reduceres i forhold til andre.

Hvis Vest er giver og startede med at melde pas, bærer hånd B stadig fuld vægt, men med hånd A er der en vis sandsynlighed (større eller mindre) for, at den aktuelle spiller åbner. Dermed skal odds for hånd A reduceres, og man skal spille ♦3 til esset fulgt af bonden.

Princippet for at vurdere sandsynligheden i en given situation er dermed: odds for, at spilleren fik tildelt den pågældende beholdning OG har gjort det, han har gjort.

Udspil reducerer odds

♠ E D 7
♥ E D 5
♦ K D 3 2
♣ E B 4

♠ K B 5
♥ K B 6
♦ E B 6 4
♣ K T 2

	Vest	Nord	Øst	Syd
	pas	7ut	pas	1ut
	pas			pas

Uspil: spar, hjerter eller ruder.

Spilfører tager alle stikkene uden for klør og tæller og tæller modpartens kort for at finde ud af, hvordan klørene er fordelt.

Hvis spillet var hentet fra en lærebog, ville man ende med klørene 6-1, så der er en sikker knibning, men så heldige er vi ikke.

Men det viser sig, at Vest har 3 klør og Øst 4. Dermed er startodds for klørbeholdningen hos Vest:

	♣ D x x	♣ x x x
Odds	3	4

Hvad har Vest gjort, der kan påvirke odds?

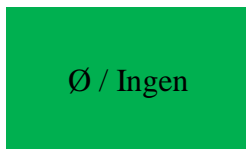
Han har (desværre) ikke spillet ud i klør. Med ♣Dxx spiller han aldrig ud i klør, så odds 3 er bevaret. Men med ♣xxx vælger han i 1/4 af tilfældene at spille klør ud, så odds 4 skal reduceres med 1/4 til 3.

Det er odds 3 mod 3 for, hvor ♣D befinder sig, altså kun en 50% chance for succes i 7ut med i alt 38 honnørpoint!

Overvejelserne ovenfor fortæller så, at hvis man ikke kan finde ud af fordelingen af klørfarven, skal man sætte udspilleren til damen. Måske havde han en god grund til ikke at spille klør ud!

Begrænset valg

♠ K D 2
♥ K 8 4 3
♦ K 8 7 5
♣ E 3

♠ E 7 3
♥ E 9
♦ E T 9 4 3
♣ 7 6 5

	Nord	Øst	Syd
		pas	1♦
pas	1♥	pas	1ut
pas	3ut	pas	pas
pas			

Udspil: ♣K

Du tager anden runde klør med esset og trækker ♦K, hvor Øst bekender med 2'eren og Vest med bonden. Du spiller en lille ruder fra bordet, og 6'eren kommer på fra Øst. Knibe eller toppe?

Det drejer sig om disse to fordelinger:

Tilfælde A ♦ D B ♦ 6 2

Tilfælde B ♦ B ♦ D 6 2

Spørgsmålet er, om damen sidder sammen med bonden (12 pladser) hos Vest, eller sammen med 6'eren og 2'eren (11 pladser) hos Øst. Fra start er der odds 12 mod 11 for DB hos Vest.

I begge tilfælde har Øst ikke valgmuligheder for, hvad han kan spille, men i tilfælde A har Vest valget mellem at lægge damen og bonden. Dermed skal odds for den sits halveres (sådan cirka), og det giver odds 11 mod 6 (65%) for at knibe.

Man skal altså spille på, at Vest ikke har haft valgfrihed mellem de to lige høje kort, damen og bonden, men har spillet bonden, fordi han ikke havde noget valg. Hans valg var dermed begrænset.

I situationer med begrænset valg er der sædvanligvis betydelige procentforskelle, ikke småtterier som 52% mod 48%.

Her ender du med 11 stik med denne fordeling imod:

♠ T 8 6	N / Ø-V	♠ B 9 5 4
♥ D 7 6 2		♥ B T 5
♦ B		♦ D 6 2
♣ K D T 8 4		♣ B 9 3

Frygten for 4-1 imod

Valgfrihed eller ikke valgfrihed mellem dame og bonde er den typiske situation for princippet om begrænset valg, men man kan også blive nødt til at se på valgfrihed mellem små kort:

♠ B 8 7 5
♥ E 7 2
♦ K D 5
♣ 8 6 4

S / Alle

♠ E D 9 6
♥ K D 4
♦ E B 6
♣ E B 3

Vest	Nord	Øst	Syd
			2ut
pas	3♣	pas	3♠
pas	4♠	pas	pas
pas			

Vest spiller ♣2 ud, som går til dame og es. Du går på bordet i en rød farve og spiller ♠5 til ♠3, ♠D og ♠K. Vest fortsætter i hjerter eller ruder.

Lad være med at ærgre dig over, at I ikke kom i 3ut, der let vinder. Overvej i stedet, hvordan du bedst klarer en 4-1-fordeling i trumf.

Det er et spørgsmål om at sammenligne disse to sitser, der fra start alt andet lige er lige sandsynlige:

Tilfælde A	♠ K T 4 2	♠ 3
Tilfælde B	♠ K	♠ T 4 3 2

Men der er ikke samme antal valgmuligheder for tilspil med de to fordelinger. Vest stikker altid med kongen, men i A lægger Øst altid 3'eren, mens han i B vælger mellem 2, 3 og 4. Der er odds 3 mod 1 for den første fordeling, så du tager først ♠E – ikke ♠B – med henblik på i givet fald at knibe efter ♠T hos Vest.

Mod langt de fleste modstandere kan du ræsonnere på samme måde med denne kombination:

♥ 6	♥ K D 8 5	♥ E T 7 4
	♥ B 9 3 2	

Du spiller hjerter til kongen, som stikkes med esset. Når du kommer ind igen, satser du på, at Øst har firfarve i hjerter, og spiller en hjerter til damen.

Men hvad nu, hvis Øst er en virkelig topspiller? Så vil han falde fra med esset, hvorefter du spiller lille hjerter til bonden i overbevisning om, at esset sidder hos Vest.

Hvis Øst så stikker med esset, må det med 4-1-fordeling være, fordi det sad blankt. Men i så fald kan Øst med fordelingen overfor godt tillade sig at stikke med esset, for du vil jo tro, at det sidder blankt osv. osv. Ræsonnementet kører i ring, og hvor ender det?

Valgmuligheder på begge hænder

I det næste spil har du en tynd trumffarve og skal klare dig med to tabere:

♠ E T 6
♥ D 6 5 2
♦ E D 5
♣ D 4 3

♠ K 7 4
♥ B 7 4 3
♦ K 8 6
♣ E K B

	Vest	Nord	Øst	Syd
				1ut
	pas	2♣	pas	2♥
	pas	4♥	pas	pas
	pas			

Du lader Vests udspil af ♦B gå til kongen og spiller trumf op imod bordet: ♥3, ♥8, ♥D og ♥K. Øst spiller klør til ♣D, og du spiller en lille trumf fra bordet. ♥T kommer med fra Øst. Spiller du en lille, eller går du op på ♥B?

De aktuelle fordelinger til at nøjes med to tabere er disse fra start lige sandsynlige fordelinger:

	Vest	Øst
Tilfælde A	♥ 9 8	♥ E K T
Tilfælde B	♥ E 8	♥ K T 9

I A er der 2 valgmuligheder for Vest og 2 valgmuligheder for Øst, så Odds skal divideres med 4. Odds for B skal kun halveres, for kun Øst har 2 valgmuligheder.

Der er med andre ord odds 2 mod 1 for fordeling B, så du spiller en lille hjerter fra hånden. (Faktisk er odds lidt bedre, eftersom nogen kan finde på at gå op på esset i øst, når der spilles trumf fra bordet).

Begrænset valg i udspillet

Artiklens første spil var faktisk et eksempel på begrænset valg i udspillet, men her er et spil, som minder mere om de andre.

♠ E D B 3

♥ K T 9 3

♦ 8 4 3

♣ K B

S / N-S

♠ 6 4

♥ 5 2

♦ E K D 9 7 6 5

♣ 8 5

Udspil: ♥E.

Syd åbnede med en gamblende 3ut, og det gik pas rundt. Vest startede, efter lærebogen, med at trække et es. Efter at have fået for ♥E skiftede Vest til en lille klør. Hvilken honnør spiller du fra bordet?

Spilfører gik op på ♣K, men det var ikke så godt, for Vest havde ♣D, og Øst ♣E.

Jeg sad Øst og glædede mig over, at spilfører ikke anvendte princippet om begrænset valg: Med begge esser kunne Vest lige så godt have valgt at starte med ♣E, så spilfører skal gå ud fra, at Vest havde et begrænset valg, at han kun har det ene es, som han spillede ud.

Ikke begrænset valg

Du har K97 på hånden i spar overfor ET85 på bordet. Når du tager for kongen, kommer ♠D (eller ♠B) på til højre for dig. Knibe eller toppe?

Efter princippet om begrænset valg er der odds for, at Øst ikke havde noget valg med ♠D single frem for valget mellem damen og bonden fra DB doubleton. Odds for DB doubleton skal halveres, eftersom Øst her kunne have valgt at lægge bonden i stedet for damen, mens der er «normale» odds for damen single.

Ja, sædvanligvis er det sådan, men nogle gange er der alligevel odds for, at modspilleren har haft valget mellem damen og bonden.

♠ 6 2
♥ E K T 3
♦ D 8 3 2
♣ E K 8

♠ E 9
♥ 9 6 5 4 2
♦ K 7 5
♣ D 5 2

Vest	Nord	Øst	Syd
2♠ 1)	D	3♠	4♥
pas	pas	pas	

1) Svag toåbning

Udspil: ♠K

Du tager udspillet med esset og spiller hjerter til kongen, hvor ♥D kommer på fra Øst! Skal du gå hjem på hånden og knibe efter bonden, eller skal du bare fortsætte med ♥E?

På grund af de 6 spar hos Vest og kun 3 hos Øst er der en tendens til længde i hjerter hos Øst, så mon ikke tiden er inde til at forsage begrænset valg og satse på DB hos Øst?

Men lad os regne på det. Ud fra ledige pladser til ♥B får vi disse odds:

Vest	Øst	Odds
♥ B 8 7	♥ D	5
♥ 8 7	♥ D B	9

Der er kraftige odds for 2-2-fordelingen, men den sidste skal halveres, for med den har Øst valget mellem dame og bonde, så der er odds 5 mod 4½, eller 10 mod 9, (53%) for at knibe. Det er ikke tippet over endnu!

Men hvad så, hvis Vest åbner med 3♠ og viser en 7-farve? Så er der 1 plads mindre hos Vest og en mere hos Øst, altså odds 4 mod 10. Efter halvering er det odds 5 mod 4 (56%) for ikke at spille efter princippet om begrænset valg, så nu topper vi.

En ærlig tøver

Her får du et spil, hvor jeg var spilfører i en parturering:

	♠ B 9 6	
	♥ D T 8 7 5	
	♦ 5	
	♣ E T 8 7	
♠ E D 7 5 3	S / Ingen	♠ T 4 2
♥ E 4		♥ B 9 6 2
♦ T 8 3 2		♦ D 7 6 4
♣ D B		♣ 5 2
	♠ K 8	
	♥ K 3	
	♦ E K B 9	
	♣ K 9 6 4 3	

Vest	Nord	Øst	Syd
1♠	D	pas	1♦
pas	pas	pas	1ut 1)

1) 15-17 hp

Udspil: ♠5

Udspillet gik til ni, ti og konge, hvorefter jeg spillede lille klør til bonden og esset. Klør fra bordet fik den anden lille klør med fra Øst. Toppe eller knibe?

Lad os regne på det. 5 spar hos Vest giver 7 pladser til ♣D hos Vest, mens 3 spar hos Øst giver 8 pladser til damen hos Øst. Det giver odds 8 mod 3½ eller 70% for at knibe.

Alligevel gik jeg op på kongen! Da jeg spillede den lille klør fra hånden, var der nemlig en markant pause hos Vest, inden hun besluttede sig for at spille bonden.

Efter spillet fik jeg med et smil fra makker en bemærkning om, om jeg ikke kendte princippet om begrænset valg. Det havde været en ubehagelig situation, hvis ♣B havde været blank.

Odds for doubleton DB

	♠ DB 8 ♥ T 9 6 2 ♦ E 7 3 ♣ K 9 7		
♠ 7 6 ♥ ? ♦ K D B T 9 ♣ D	S / Ø-V	♠ T 9 5 4 3 2 ♥ ? ♦ 5 ♣ 6 4 3 2	
	♠ E K ♥ E 4 3 ♦ 8 6 4 2 ♣ E T 8 5		
Vest	Nord	Øst	Syd
pas	2♣	pas	1ut
pas	3ut	pas	2♦
pas			pas

Udspil: ♦K

Du stikker anden gang med ♦E, hvor Øst kaster en spar, og følger op med at afbløkere ♠E og ♠K. Når du dernæst går på bordet på ♣K for at tage ♠D, bekender Vest med ♣D. Kniber eller topper du nu i klør?

Fordelingen af ruder og spar ligger fast som vist ovenfor, og ved sammenligning af ♣DB og ♣D hos Vest sætter vi klørene hos Øst og Vest som vist og ser på ledige pladser til ♣B.

Der er startodds 5 mod 2 for DB double hos Vest, og ved at halvere for muligheden for Vest enten at lægge damen eller bonden bliver det odds 2½ mod 2 for DB doubleton. Altså skal du her gå ud fra, at Vest har begge honnører, og toppe farven.

	♠ E D T 4 ♥ K 8 3 ♦ T 6 5 ♣ E 7 6		
♠ 9 7 6 ♥ D B ♦ E B 7 3 ♣ K T 8 5	S / Ingen	♠ 8 5 3 2 ♥ 6 5 4 2 ♦ K 9 2 ♣ B 9	
	♠ K B ♥ E T 9 7 ♦ D 8 4 ♣ D 4 3 2		
Vest	Nord	Øst	Syd
pas	1♠	pas	1♣
pas	3ut	pas	1ut
pas			pas

Udspil: ♦3

Øst-Vest starter med at tage fire ruderstik, hvorpå Vest spiller sig fri i spar. Efter fire sparstik tager spilfører $\heartsuit K$, hvortil Vest bekender med $\heartsuit B$. Knibe eller toppe?

Fordelingen af spar- og ruderfarven er kendt, og for at sammenligne de to afgørende fordelinger i hjerter sætter vi Vest til $\heartsuit B$ og Øst til $\heartsuit 6542$. Der er fra start odds 5 mod 2 for $\heartsuit DB$ hos Vest, så efter halvering af de 5 får vi igen odds $2\frac{1}{2}$ mod 2 for at toppe.

Avanceret ikke begrænset valg

	\spadesuit 5	
	\heartsuit D B	
	\diamondsuit B 8 7 6 5 4	
	\clubsuit T 7 4 3	
\spadesuit K T 9 4	S / Ingen	\spadesuit E D
\heartsuit E K 9 8 2		\heartsuit T 6 5 4
\diamondsuit T		\diamondsuit E K D 3
\clubsuit E K 8		\clubsuit D 9 5
	\spadesuit B 8 7 6 3 2	
	\heartsuit 7 3	
	\diamondsuit 9 2	
	\clubsuit B 6 2	

Spillet er fra Cavendish for et par år siden, og i $7\heartsuit$ eller 7ut får du damen eller bonden med fra Nord, når du trækker $\heartsuit E$. Princippet om begrænset valg siger så, at der skal knibes i hjerter.

Polakken Jacek Pszczola, bedre kendt som "Pepsi", kunne i 7ut tillade sig at udskyde valget ved at tage stikkene i de andre farver først. Han fandt ud af, at Syd havde 6 spar, 2 rudere, mindst 3 klør og dermed højst 2 hjertere! Altså toppede han og vandt sin storeslem.

Tor Helness kom i $7\heartsuit$ og fik lille hjerter ud! Til esset fra bordet kom damen med fra Nord. Som Geir Helgemo gjorde opmærksom på, holder princippet om begrænset valg dog ikke her efter udspil i trumf. Princippet bygger på, at Nord med DB frit vælger at kaste en af dem. Men her skal Nord altid lægge damen, for hvis han lægger bonden, afslører han, at han har DB, eftersom Syd ikke finder på at spille ud fra Dxx i trumf imod en storeslem.

Det er fra start lidt mere sandsynligt med DB frem for D single hos Nord, men det koger i virkeligheden ned til, om en verdensklassespiller i syd (aktuelt hollænderen Ton Bakkeren) er mest tilbøjelig til at spille trumf ud fra $B92$ eller fra 92 .

Tor Helness kneb i trumf og gik bet i sin storeslem.

Farvebehandling

I dag ved selv en begynder, hvordan en række farvekombinationer skal håndteres for at spille med odds. Eksemplet nedenfor fra bridgens barndom kan derfor nok forbavse, men man kommer ikke uden om, at sandynlighedsregning er et vanskeligt emne.

K-x ude hos modspillerne

♥ E D B x x x

♥ x x x x x

Du spiller fra hånden mod EDB, og Vest bekender med en lille. Knibe eller toppe?

Der er 12 ledige pladser til ♥K hos Vest imod 13 hos Øst, så der er odds 13 mod 12 (52%) for at toppe.

Begyndere skal vide, at der med denne kombination er odds for at toppe, men man kan komme uheldigt afsted med forklaringen som denne i en begynderbog om bridge:

*Med elleve kort og kongen ude er det rigtigt at **toppe**. 2-0 er ganske vist noget mere almindeligt end 1-1, men hvis du spiller en lille fra syd og Vest bekender, skal du ikke medregne 2-0 med renonce hos Vest. Sandsynligheden ændres.*

Konklusionen med at toppe er rigtig nok, men udgangspunktet er forkert. 2-0 er ikke mere almindeligt end 1-1, det er det ene tilfælde med et lige antal ude, hvor den jævne fordeling er mest sandsynlig:

1-1: 52% 2-0: 48%

Når Vest så bekender med en lille, skal man ikke medregne 2-0 med renonce hos Vest – men man skal heller ikke medregne 1-1 med kongen blank hos vest! Dermed er en af hver af fordelingerne udelukket, og der er stadig 52% chance for 1-1 og dermed for at toppe.

K-6-2 ude hos modspillerne

♥ E 8 7

♥ D B T 9 5 4 3

Du spiller damen fra hånden i syd, og en lille, fx 2'eren, kommer på fra Vest. Knibe eller toppe?

De afgørende fordelinger er:

		Startodds	Med oddsreduktion
K 6 2	-	11	5,5
K 2	6	13	13
6 2	K	13	6,5

Forskellen på den første og den anden fordeling er, om 6'eren er gået til Vest, 11 pladser, eller til Øst, 13 pladser. Dermed er sandsynligheden for den første 11/13 af den anden, så de to sidste 2-1-fordelinger sættes meget praktisk til odds 13.

Ved den første og den sidste fordeling har Vest valget mellem 6 og 2, så odds reduceres til det halve.

Sandsynligheden for at knibe frem for at toppe er $(5,5+13)/(5,5+13+6,5) = 74\%$.

Dermed er Ely Culbertsons overvejelser nedenfor ret pudsige.

Ely Culbertson

Hvis du ikke er seniorspiller, siger navnet dig måske ikke så meget. Han blev født i Rumænien i 1891, russisk mor og amerikansk far. Han studerede ved universiteter i Frankrig og Schweiz, og han havde et ekstraordinært talent for sprog: Han talte flydende russisk, engelsk, fransk, tysk, tjekkisk og spansk og kunne læse fem andre sprog.

I 1921 flyttede han til USA og ernærede sig i starten ved sine gevinster i auktionsbridge og poker.

I 30'erne var han den ubestridte personlighed inden for kontraktbridge. Han promoverede med dygtighed spillet og arrangerede udfordringskampe mellem sit eget hold og andre tophold i USA og England, og hans gode sans for PR sørgede for, at kampene fik massiv omtale i aviser og radio.

Elys fornemmelse for odds

Culbertson grundlagde tidsskriftet The Bridge World, hvor han i en artikel i 1930 omtaler dette spil fra en parturnering:

	♠ E 8 7		
	♥ E D T 9 8 7		
	♦ K		
	♣ E T 5		
♠ K 2	<div style="background-color: green; color: white; padding: 10px; display: inline-block;">Ø / Ingen</div>	♠ 6	
♥ 4 3		♥ B 5	
♦ D B 8 7 4		♦ E T 6 5 3 2	
♣ 9 7 6 2		♣ D B 4 3	
	♠ D B T 9 5 4 3		
	♥ K 6 2		
	♦ 9		
	♣ K 8		
Vest Theodore Lightner	Nord Mrs. Ely Culbertson	Øst Mrs. P. Hal Sims	Syd Ely Culbertson
pas	3♥	pas	1♠
pas	6♠	pas	3♠
pas		pas	pas

Culbertson fremhæver, at Syds hånd er til pas, men han ville lave et overraskelsesangreb på Lightner i håb om at bluffe ham. Om gemmeldingen 3♠ siger han:
Det kunne let koste os en udgang og have resulteret i en ren bund at passe til kravmeldingen 3 hjerter på baggrund af, at jeg ikke havde en åbningshånd. Desuden passer jeg aldrig til en kravmelding, heller ikke i søvne.

Om spilføringen siger Culbertson følgende:

Hele spillet afhænger af spørgsmålet om sparknibningen. Med ti trumfer er odds matematisk set så lidt for knibningen, at det i sig selv er en faktor, der kan negligeres.

En vigtigere faktor ligger i den blanke ruder konge. Jeg ved ikke, via hvilke mystiske kanaler ved blandingen af kortene, men den kendsgerning står tilbage, at en singleton honnør tit (for tit) er ledsaget af en singleton honnør på en anden hånd. Jeg besluttede mig derfor til ikke at knibe, da – der kan man bare se! – jeg fik øje på et lettere, delvist undertrykt gab på Teddys mund.

Hvorfor skulle en mand, der oplagt er lysvågen, føle trang til at gabe – medmindre en pludselig opstået nervøs energi forsøger at komme til fysisk udtryk? Og ville han være så oplagt nervøs, hvis ikke kongen var under essets guillotine?

Ved at veje den ene faktor "loven om symmetri" på den ene vægtskål imod faktoren "let trækning i mundmusklen" på den anden vægtskål besluttede jeg mig til at knibe. Det spil gav os en top.

Set fra i dag anno 2014

I dag spiller vi som regel ikke med håndgivne kort – de er givet på forhånd af en computer. Så vi behøver ikke bekymre os om nogen symmetrilov, der skulle medføre, at en blank konge i en farve skulle gøre det sandsynligt med en blank konge i en anden.

Odds for at knibe, der i sig selv skulle være en faktor, der kan negligeres, er som vist 18,5 mod 6,5 eller 74%. Vores viden om odds i bridge er blevet udbygget lidt efter lidt siden dengang.

Det er markant, at Culbertson havde brug for en let trækning i mundvigen hos venstre modstander for at spille med odds. I dag ville det kræve en kraftig trækning i mundvigen hos højre modstander for at spille imod odds og gå op på esset.

K-B-4 ude hos modspillerne

♥ E D 6 3

♥ T 9 8 7 5 2

Chancen for at undgå en taber her er ikke gode, når Vest bidrager med 4'eren, når 10'eren spilles fra syd. De mulige fordelinger er:

			Odds	Procent
a)	K B 4	-	11	22%
b)	K 4	B	13	26%
c)	B 4	K	13	26%
d)	4	K B	13	26%

Der skal ikke ske oddsreduktion, eftersom vi kan gå ud fra, at Vest altid spiller 4'eren.
Med:

- a) skal du dobbeltnibe
- b) skal du knibe med damen
- c) skal du op på esset
- d) kan du ikke undgå en taber.

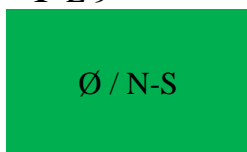
Det er bedst at knibe med damen eller at gå op på esset, men du kommer ikke op på mere end en 26% chance for at undgå en taber.

I det næste spil kan man tillade sig at afgive et stik i trumf, hvis man slipper for at afgive et stik i en sidefarve.

Lærebogsspil i elimination og slutspil

I bulletinen kunne man fra en større holdturnering læse om denne nydelige spilføring fra en af spillerne på vinderholdet:

♠ E D 6 3
♥ E 4 2
♦ E 7 3 2
♣ E 9

♠ T 9 8 7 5 2
♥ K 5
♦ K B 8
♣ K B

Vest	Nord	Øst	Syd
pas	1♦	pas	pas
pas	4♠	pas	1♠
pas	5♣ 2)	pas	4ut 1)
pas	pas	pas	6♠

- 1) RKCB 1430
- 2) 1 eller 4 esser

Spilfører tog hjerterudspillet med kongen og spillede trumf til damen, som holdt stik; Øst kastede en hjerter. Men det var ikke noget problem, for spilfører trak tumf es, eliminerede hjerter og klør og satte Vest ind på ♠K. Vest måtte spille til dobbeltrenonce eller op i rudergaflen.

Valgte spilfører den bedste plan?

Jeg spillede på samme måde, men i 4♣, som vi endte i, selvom jeg havde åbnet med 1♠ som Syd!

Bagefter kom jeg til at tænke på, at man i stedet kunne gå op på esset i trumf med mulighed for også at slutspille Øst på ♠K, hvis kongen ikke falder:

Efter spar til esset kan man tage ♥E og trumfe en hjerter fulgt af ♣E og ♣K og en trumf fra hånden.

Hvis ♦D sidder i plads, vinder vi altid, så lad os se på det at toppe (T) contra at knibe med damen (K), hvis ♦D sidder hos Vest.

a) K B 4 - 22%
K vinder, mens T ikke vinder.

b) K 4 B 26%
Både K som T vinder.

c) B 4 K 26%
T vinder, mens K ikke vinder.

d) 4 K B 26%
K vinder ikke, mens T vinder, hvis Øst har T9 i ruder.

Det fremgår, at det er en bedre plan at gå op på esset i trumf. Og planen bliver endnu bedre, hvis vi selv har ♦T eller ♦9.

Før og efter begrænset valg

Princippet om begrænset valg er ikke så let at forstå, og selvom det er omkring 60 år siden, det blev fremført, er det ikke bredt kendt og anerkendt.

I bogen "The Expert Game" fra 1958 formulerer Terence Reese begrænset valg som et samlet princip. Ideen om begrænset valg blev introduceret af Alan Truscott i Contract Bridge Journal i 1953 eller 1954.

Siden er princippet blevet forklaret mange gange med eksempler i bøger, tidsskrifter og bridgespalter i aviser. Men jeg har mange gange konstateret, at ideerne ikke har fundet fodfæste hos ret mange almindelige klubspillere.

Til åbent hus i nabobyen

I et felt med helt almindelige klubspillere dukkede dette spil op:

♠ E B 9 7 6	♠ 5 3	♠ K D 8 4 2
♥ 9 5 4	♥ E K T 7 6	♥ D B 3 2
♦ B	♦ T 9 4	♦ D 7 6
♣ 8 6 5 3	♣ K T 9	♣ 7
	N / Alle	
	♠ T	
	♥ 8	
	♦ E K 8 5 3 2	
	♣ E D B 4 2	

Syd var i en ruderkontrakt, og spillet startede typisk med, at modspillet tog et sparstik, hvorefter spilfører trumfer sparfortsættelsen og indkasserer en høj ruder, hvortil Vest bidrager med ♦B. Dernæst er spørgsmålet, om man skal fortsætte med den anden høje ruder eller gå på bordet for at knibe.

Der er kæmpe odds for at knibe, idet man skal gå ud fra, at Vest ikke har haft valget mellem ♦B og ♦D, men at hans "valg" har været begrænset til at lægge ♦B.

Den teoretiske forklaring

Når man ser ♦B hos Vest, skal man vælge mellem disse to fordelinger med de angivne startodds:

♦ B	♦ D 7 6	Odds 11
♦ D B	♦ 7 6	Odds 12

Forskellen på de to fordelinger er damens placering med 12 pladser hos Vest imod 11 hos Øst.

Men odds for den sidste skal halveres, for Vest har valget mellem at lægge bonden og damen. Dermed er der odds 11 mod 6 (65%) for at knibe.

Den usande, men praktiske forklaring

Idet Syd tager den høje ruder, siver der røg ud fra køkkenet ved siden af spillelokalet, og han kan kun skimte, at Vest lægger en honnør, men det er vanskeligt at se, om det er damen eller bonden. Dermed er fordelingen en af følgende:

♦ B ♦ D 7 6
 ♦ D ♦ B 7 6
 ♦ D B ♦ 7 6

I to af tre tilfælde er det rigtigt at gå på bordet for at knibe, så det må være noget i retning af en 67% chance.

Kun få kendte til begrænset valg

Der blev spillet en ruderkontrakt ved 16 borde, og kun ved 5 af dem fik spillfører 12 stik. Og det var måske ikke på grund af begrænset valg, men fordi man fik kastet spartaberen på hjerter.

I A-rækken vandt spillfører kun 11 stik ved 3 af 4 borde. Ved mit bord blev det også 11 stik, men i det mindste kendte hans makker til begrænset valg, for han bad spillfører om at gå hjem og læse på lektien.

Et spil fra den danske 1. division

	♠ K B 8 4 3 ♥ E 8 7 4 ♦ T 4 ♣ B 7		
♠ D 9 6 ♥ D B ♦ E K 6 5 3 ♣ E K 6	<div style="background-color: #008000; color: white; padding: 10px; display: inline-block;">S / Ingen</div>	♠ T 5 2 ♥ 6 5 ♦ B 9 8 ♣ T 9 8 5 4	
	♠ E 7 ♥ K T 9 3 2 ♦ D 7 2 ♣ D 3 2		
Vest	Nord	Øst	Syd
D	3♦	pas	1♥
pas	pas	pas	3♥

Sådan gik meldingerne med Morten Andersen i syd. 3♦ er inviterende med 4-farve i hjerterstøtte.

Efter et meldeforløb i stil med det viste blev Syd spilfører i 3♥ ved 9 af 12 borde. Og ved 8 af de 9 borde kunne spilfører sit håndværk, idet han efter at have taget ♥E med honnør fra Vest dernæst kneb til den anden honnør hos Vest. En for lidt.

Ved Mortens bord indkasserede Vest fire topstik i minor og spillede ruder til hans dame. Morten ventede nu med ♥E og fortsatte i stedet med de to topstik i spar fulgt af en spartrumfning. Efter ♥E og lille hjerter fra bordet var det nu et spørgsmål om disse hænder hos Vest:

♠ D 9 6	♠ D 9 6
♥ D B	♥ D/B
♦ E K 6 5 3	♦ E K 6 5 3
♣ E K x	♣ E K x x

En optælling viser, at der her er 6 af den første type imod 30 af den anden, altså en situation med kæmpe odds for begrænset valg!

Alligevel toppede Morten og vandt sin kontrakt. Han kender udmærket til begrænset valg, men da Vest meldte pas over Mortens 3♥, var det helt uden nogen form for pause eller overvejelse. Morten var overbevist om, at Vest med den sidste hånd i det mindste ville have overvejet en lille smule inden pas, så han måtte have den første. Morten anvendte begrænset valg på hele Vests hånd sammenholdt med Vests tempo i meldingerne.

Et spil fra før formuleringen af begrænset valg

		♠ K D 9 2		
		♥ E K T		
		♦ K 7 5 2		
		♣ E 6		
♠ B 4 3		S / N-S		♠ 6
♥ 8 6				♥ D B 7 4 2
♦ B 6 4 3				♦ T 8
♣ K B 7 5				♣ D T 9 4 3
		♠ E T 8 7 5		
		♥ 9 5 3		
		♦ E D 9		
		♣ 8 2		
Vest	Nord	Øst	Syd	
pas	4ut	pas	1♠	
pas	5ut	pas	5♥	
pas	6♠	pas	6♣	
pas			pas	

Udspil: ♠3

Den tidligere redaktør af The Bridge World Alphonse Moyse var ifølge Fred L. Karpins ”Winning Play in Tournament and Duplicate Bridge” temmelig stolt af sin rolle i dette spil, som forekom i Vanderbilt Cup Championship i 1949. Han var Syd med Mrs. Kay Rhodes som makker, mens Harry Fishbein og Lee Hazen sad henholdsvis Øst og Vest. Moyse beretter om spillet:

Hazen (Vest) startede med en lille trumf. Jeg vandt med otteren og trak to runder trumf mere, idet jeg endte på hånden. For at give mig selv en ekstra chance forsøgte jeg med dobbeltnibningen i hjerter ved at spille lille hjerter fra hånden og sætte bordets 10'er på. Fishbein tog 10'eren med bonden og returnerede hjerter. Jeg indkasserede bordets es og konge og så, at Hazen ikke bekendte.

Jeg spillede en lille ruder til mit es og lagde mærke til Fishbeins otter. Da jeg dernæst indkasserede ru D, gav det anledning til nogle overvejelser, da 10'eren faldt til højre for mig! I tilfælde som dette ville jeg personligt virkelig foretrække ikke at få et kort til at falde på den måde, fordi der med ubetydelige småkort fra Fishbein kun ville være én mulig spillemåde for at vinde kontrakten – at de udesiddende ruder sidder 3-3. Aktuelt stod jeg over for den slags gæt, jeg ikke synes om! (Gør nogen?).

Det pudsige er, at vi i dag absolut ville foretrække at stå over for dette gæt – princippet om begrænset valg siger, at der er kæmpe odds for 10-8 hos Øst frem for B-T-8!

Jeg lagde endnu en trumf på bordet og kastede bordets kl 6, men jeg behøver nok ikke sige, at det ikke gav mig ret mange oplysninger. Ingen af modspillerne var tilbøjelig til at skille sig af med en ruder på dette tidspunkt. Jeg spillede derfor ru 9, og da Hazen spillede sekseren, gik jeg ind i lange overvejelser.

Der var ikke så meget at gå efter. Fishbein ville have spillet ru 10 i anden runde fra kn 10 8 lige så hurtigt som fra 10 8 blanke.

Det er pudsigt, at Moyse ikke nævner, at Fishbein med B-T-8 i stedet kunne have spillet bonden. Tampen brænder: Hvis man tænker på, at han med B-T-8 i stedet kunne have spillet bonden, må der være odds for, at han har T-8 frem for B-T-8!

Der var naturligvis den matematiske kendsgerning, at en 4-2-fordeling af farven var mere sandsynlig end en 3-3-fordeling.

Samtlige 4-2-fordelinger er mere sandsynlige end samtlige 3-3-fordelinger, men der er tale om at sammenligne en *bestemt* 4-2-fordeling med en *bestemt* 3-3-fordeling. Normalt er en bestemt 3-3-fordeling mere sandsynlig end en bestemt 4-2-fordeling, men her gør oplysningerne om fordelingen af majorfarverne, at de er lige sandsynlige.

... – men det var ikke denne pointe som endeligt afgjorde min beslutning for at lade nieren løbe. Det var Hazens udspil af en trumf i stik 1.

Hazen havde tre spar med bonden i spidsen og to værdiløse hjertere. Hvis han havde tre værdiløse rudere, følte jeg, at han ville have forsøgt et aggressivt udspil frem for det passive trumfudspil. Med andre ord mente jeg, at hans eneste grund til at vælge trumfudspillet var, at han havde noget i to farver, ikke kun i klør. Sådanne dybsindige faktorer har ganske stor betydning for en eksperts udspil imod en slem. (Bagefter indrømmede Hazen, at han havde været påvirket af sine mulige stoppere i begge minorfarver).

Moyse kendte ikke til begrænset valg i den enkelte farve, men han anvendte faktisk begrænset valg på udspillet! Mit indtryk er, at de fleste eksperter i dag ville spille ud i klør, uanset om hånden har ♦B643 eller ♦643. Men hvilken hånd er mest sandsynlig, når der kommer trumf ud? Det tryggeste er at holde sig til begrænset valg i ruderfarven!

Princippet om valg

Du har sikkert ikke hørt om det princip, men om princippet om begrænset valg. Men udtrykket med begrænset valg er rigtig dårligt. Det har imidlertid eksisteret så mange år og har bidt sig fast, så vi kan nok ikke ændre på det.

Princippet om valg går ud på, at man skal reducere startodds for en farve eller en hånd ud fra de valg, der er foretaget – altså den modsatte betegnelse for princippet om begrænset valg.

Der findes to markant forskellige metoder til opgørelse af odds, den ved skrivebordet, hvor man ser på de relevante fordelinger uden at se på, hvad der kommer med fra modstanderne, og den ved bridgebordet, hvor man lægger vægt på, hvad der er spillet, og ser på de aktuelt mulige fordelinger.

Vi kan først se på denne farve, hvor vi skal undgå tabere:

♥ E D 8 6 5 4

♥ 9 7 3 2

Der spilles lille hjerter fra hånden op mod bordet, og Vest bekender, men ikke med kongen. Knibe eller toppe?

Ved skrivebordet

De relevante fordelinger er:

♥ K B

♥ K T

♥ B T

♥ T

♥ B

♥ K

I to ud af tre tilfælde skal man knibe, så der er odds 2 mod 1 for at knibe frem for at toppe.

Ved bridgebordet

Nu sidder du så ved bridgebordet og ser Vest spille 10'eren. Dermed er kun disse fordelinger aktuelle:

♥ K T

♥ B T

♥ B

♥ K

I det ene tilfælde skal der knibes, og i det andet skal farven toppes - altså fifty-fifty. Nej, for når man ser på de aktuelt spillede kort, skal man tage højde for, om der med en fordeling er valgmuligheder for det spillede kort, og i så fald reducere odds i overensstemmelse med valgmulighederne.

Hvis vi her siger odds 2 mod 2 fra start, skal vi halvere odds for den sidste, idet Vest har valget mellem at spille bonden og at spille 10'eren, så det bliver igen odds 2 mod 1 for at knibe.

Begrænset valg?

Sådan blev der spurgt i et indlæg på en debatside om bridge:

♠ B 7 6 5 4 3

♠ K 2

Du har denne trumffarve, hvor du må afgive 2 stik, men ikke 3.

En lille spar fra bordet går til 9, konge og es. Du vinder tilbagespillet på hånden, spiller ♠2 og får 8'eren med fra Vest. Spiller du bonden eller en lille fra bordet?

Det er et spørgsmål om:

♠ E D 8

♠ T 9

eller

♠ E T 8

♠ D 9

De to fordelinger er lige sandsynlige fra start, men odds skal reduceres ud fra valgmuligheder for de spillede kort.

Den første skal halveres, fordi Øst har valget mellem 10 og 9, og den anden skal halveres, fordi Vest har valget mellem 10 og 8. Altså stadig fifty-fifty.

Men med den første kan Vest jo vælge at gå op på damen, når 2'eren spilles fra hånden, så odds for den første skal reduceres yderligere. Derfor er der odds for ikke at stikke op med bonden.

Det pudsige er, at med den første fordeling er der ikke tale om begrænset valg, men om valgmulighed for såvel Øst som Vest.

Klassisk oddsfejl

I omtalen af et spil i Dansk Bridge begår forfatteren den klassiske oddsfejl ikke at reducere odds, når man ser på de faktisk spillede kort.

♠ E 9 5 2		
♥ E K D		
♦ K B 3		
♣ E 7 4		
♠ K D	S / Ø-V	♠ 7
♥ B 9 5 2		♥ T 8 7 4
♦ 4		♦ D T 8 7 5 2
♣ K D B 9 5 2		♣ T 8
	♠ B T 8 6 4 3	
	♥ 6 3	
	♦ E 9 6	
	♣ 6 3	

Vest	Nord	Øst	Syd
			2♦ 1)
pas	2ut 2)	pas	3♠ 3)
pas	4ut 4)	pas	5♦
pas	6♠	pas	pas
pas			

- 1) Multi, 6-korts majorfarve, 5-10 point
- 2) Spørgsmål
- 3) Minimum med spar
- 4) Roman Key Card Blackwood

Udspil: ♣K

Spilfører stak udspillet med ♣E, trak tre hjertere med klørafkast, trumfede en klør, spillede spar til esset og trumfede den sidste klør. Så spillede han trumf, men Vest kom ind og spillede ruder, og da Øst havde såvel damen som 10'eren, måtte Syd en ned.

Spilføringsovervejelser

Ser man isoleret på ruderfarven, kræves damen i plads, men kan man få Øst til at spille farven, eller en af modstanderne til at spille til dobbeltrenonce, er damens placering ligegyldig. Desuden spiller ♦9 en betydningsfuld rolle.

Hvis ruderfarven angribes fra vest, kan spilfører først lægge lavt fra bordet. Det giver tre stik i farven, hvis Vest har 10'eren, men har Øst den, er knibningen efter ♦D stadig i behold. Det er fine odds.

Spilfører så, at Vest havde 6 klør og mindst 3 hjertere, så hvis det er ham, der kommer ind i den anden sparrunde, har han højst 2 rudere på hånden. Og af de mulige doubleton-kombinationer hos Vest er det kun ♦Tx, der gør en forskel, hvis spilfører tager ♦E, før han spiller den anden spar. Til gengæld vinder Syd i alle de tilfælde, hvor Vest har en lille singleton ruder (plus naturligvis dame eller 10 singleton, som ikke gør nogen forskel).

♦E før spar? Hvad er odds?

Det er et spørgsmål om en af disse fordelinger hos Vest-Øst:

♠ K D	S / Ø-V	♠ 7
♥ z/y x x x		♥ y/z x x x
♦ fx 4		♦ D T 8 7 5 2
♣ K D B 9 5 2		♣ T 8

eller

♠ K D	S / Ø-V	♠ 7
♥ x x x		♥ y z x x x
♦ T 4		♦ D 8 7 5 2
♣ K D B 9 5 2		♣ T 8

hvor x'erne er de viste hjertere fra Øst og Vest, og y og z de to hjertere, der stadig sidder ude.

Der er 2 varianter for den øverste fordeling mod kun 1 variant for den nederste fordeling. Skribenten slog fast, at chancen for $\heartsuit x$ hos Vest er ganske nøjagtigt dobbelt så stor som chancen for $\heartsuit Tx$.

Han blev gjort opmærksom på, at hans 2 mod 1 odds ikke holdt, men spillet blev alligevel bragt i Dansk Bridge med oplysningen om den nøjagtigt dobbelte så stor chance.

De rigtige odds

Såvel odds 2 for den første som odds 1 for den sidste skal reduceres ud fra princippet om valg, eftersom der er flere afkastmuligheder i hjerter.

I det første tilfælde har såvel Øst som Vest 4 muligheder for, hvilke 3 hjertere de kaster, så odds 2 skal reduceres til $\frac{1}{4}$ to gange. Det bliver $\frac{2}{16} = \frac{1}{8}$.

I det andet tilfælde har Vest et begrænset valg, mens Øst med 5 kort i hjerter har 10 muligheder (prøv at tælle op, hvis du ikke kender formlen $5 \times 4 / 2$). Dermed bliver odds $\frac{1}{8}$ mod $\frac{1}{10}$ svarende til odds 5 mod 4.

Det ser stadig ud til, at man skal satse på en lille singleton ruder hos Vest frem for Tx og derfor starte med at tage $\heartsuit E$. Men hvad med Vests valgmuligheder i meldingerne?

Er Vest ikke mere tilbøjelig til at komme ind med $3\clubsuit$ med den første hånd end med den anden? I så fald skal der vel ikke så meget til, for at odds 5 kommer ned under odds 4?

Et oddsparadoks

Lad os sige, at du sidder med 9 kort i en farve, fx

$\heartsuit T 9 8 7$

$\heartsuit E K D B 6$

Der er fire kort ude, og de fleste kender nok odds, som de normalt afrundes:

4-0: 10%

3-1: 50%

2-2: 40%

Trækker vi en runde i farven og begge bekender, ved vi også, at 4-0 ikke er aktuelt, så nu er odds 50 mod 40 eller 5 mod 4 for 3-1 i forhold til 2-2. Oddsene er ikke præcise, idet tallene er afrundede.

Bruger vi præcise odds, er det 11 mod 9 eller 55% mod 45%.

Men hvorfor disse trivielle oplysninger?

Jo, måske bliver du konfronteret med følgende argument: Der er nu to kort ude, og vi kender jo alle procenterne for placeringen af to kort, nemlig 1-1: 52% og 2-0: 48%, så oddsovervægten går den anden vej.

I sin tid fik dette paradoks det til at gå op for mig, at man altid skal være opmærksom på princippet om (begrænset) valg. Hvis Vest lægger 2'eren og Øst 5'eren, har vi en af følgende fordelinger:

Fordelingen 2-2	♥ 3 2	♥ 5 4	eller	♥ 4 2	♥ 5 3
Fordelingen 3-1	♥ 4 3 2	♥ 5	eller	♥ 2	♥ 5 4 3

Fra start er odds for den øverste jævne lidt større, nemlig 12 mod 11, men odds skal reduceres svarende til antal muligheder for tilspil.

I det første tilfælde har begge 2 valgmuligheder, så odds 12 skal reduceres til $\frac{1}{4}$, altså 3.

I det andet tilfælde har den ene ikke noget valg, mens den anden har 3 valgmuligheder, så odds 11 skal reduceres til $\frac{11}{3}$.

Odds $\frac{11}{3}$ mod 3 svarer til 11 mod 9, og det hele falder på plads.

Optælling

Som spillfører er det naturligt at optælle modspillernes hænder med hensyn til honnører og/eller fordeling. På den måde kan man undertiden få en ret sikker vurdering af den sandsynlige placering af en eller to udesiddende honnører.

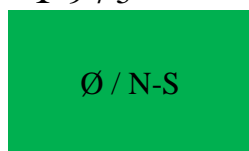
Under meldeforløbet afgrænser modstanderne deres honnørpoint inden for visse intervaller. Hvis en modstander har åbnet 1ut, ved vi, at intervallet hedder fx 15-17 eller 12-14. Hvis han har startet med pas, er det sandsynligvis 0-11, og hvis han har meldt pas til makkerens åbning 1 i farve, er det 0-5.

Hvis vi så kan optælle en hånds honnørpoint til tæt på den øvre grænse, kan vi nogle gange med sikkerhed placere en honnør hos makkeren. Andre gange er det nødvendigt at inddrage en vurdering af, hvad en modspiller ville have spillet med eller uden en bestemt honnør.

Ved optælling af fordeling er det typisk at vurdere odds ud fra antallet af ledige pladser til en honnør, men man bør også have antal honnørpoint, som er vist, i baghovedet.

Hvem har trumf dame?

♠ K T 3
♥ 7 2
♦ E D B 4 3
♣ 9 7 5

♠ E B 9 8 7 6
♥ B 3
♦ K 8
♣ E T 6

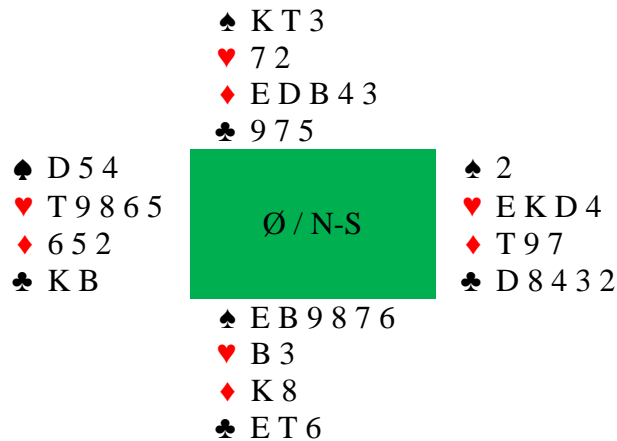
Vest	Nord	Øst	Syd
		pas	1♠
pas	2♦	pas	2♣
pas	3♠	pas	4♣
pas	pas	pas	

Vest spiller ♥T ud, som Øst tager med damen, og han tager derefter for ♥E. Når Øst fortsætter med en lille klør, går du op på esset, Vest bidrager med ♣B. Hvor befinder ♠D sig?

Øst er markeret med EKD i hjerter, i alt 9 hp. Dermed kan han efter den oprindelige pas ikke have ♣K. Vest er dermed markeret med K-B i klør. Hvis han desuden havde ♣D, ville han have en ægte sekvens og uden tvivl have spillet ud i klør i stedet for i hjerter. Derfor har Øst ♣D.

Med 11 point optalt hos Øst er der ikke plads til flere billedkort hos ham. ♠D må derfor sidde hos Vest, og du tager trumfkniplingen gennem ham (gerne uden at tage ♠E først for at få 4-0-sitsen med).

Med den aktuelle fordeling ender du med et overstik:

Modparten melder ind

♠ D T 8
♥ B T 8
♦ T 8 2
♣ K 5 4 2

♠ E B 2
♥ K 5
♦ E D 5
♣ D B 7 6 3

Vest	Nord	Øst	Syd
1♥	2♣	pas	1♣
pas	3ut	2♥	2ut
pas		pas	pas

♥6 ud fra Vest går til bonde, dame og konge, hvorefter du spiller ♣D til esset hos Øst. Det viser sig senere, at klørene sad 2-2 imod. Øst spiller hjerter til esset hos Vest, der fortsætter i hjerter til 10'eren på bordet.

Hvor sidder spar og ruder konge?

Vest har sandsynligvis begge konger til sin indmelding. Havde Øst haft ♥D, en konge, ♣E og en doubleton klør, er det muligt, at han havde lavet invit frem for at støtte til 2♥.

Hvordan spiller du?

Du indkasserer dine stik i klør til denne position:

♠ D T 8
♥ -
♦ T 8
♣ -

♠ E B
♥ -
♦ E D 5
♣ -

Du har holdt øje med, om Vest har kastet hjerter. Hvis Vest sidder tilbage med to hjertere, falder en af kongerne, når du tager for dine to esser.

Hvis Vest har kastet en hjerter, tager du for ♠E og spiller ♠B, hvorefter Vest skal give dig et sparstik på bordet eller spille op i din rudergaffel.

Her er hele fordelingen:

	♠ D T 8	
	♥ B T 8	
	♦ T 8 2	
	♣ K 5 4 2	
♠ K 7 4	Ø / N-S	♠ 9 6 5 3
♥ E 9 7 6 4		♥ D 3 2
♦ K 4 3		♦ B 9 7 6
♣ T 8		♣ E 9
	♠ E B 2	
	♥ K 5	
	♦ E D 5	
	♣ D B 7 6 3	

Bemærk, at Øst forærede dig kontrakten i stik 1. Du må have hold i hjerter med kongen eller esset til din sansmelding, og hvis det er kongen, er det vigtigt ikke at sætte damen på bonden fra bordet.

Et parturneringsspil

♠ K B T 3
♥ K T
♦ B 7 3
♣ E K B 5

S / Alle

♠ E 4 2
♥ 6 4
♦ E D 6 4
♣ D 9 7 4

Vest	Nord	Øst	Syd
pas	2♣	pas	1ut
pas	3ut	pas	2♦
pas			pas

Vest spillede en fjerdehøjeste ♥2 ud. Spilfører satte kongen på fra bordet, og den holdt stik. Med hjerterne fordelt 4-5 er der odds for ♠D hos Vest. Den bedste behandling af sparfarven er jo også at knibe efter damen hos Vest, for man kan fange Dxxx til fire stik hos Vest, men ikke hos Øst.

For at få mere præcise odds fortsatte spilfører imidlertid med at tage to høje klør, og da Øst ikke bekendte til anden runde klør, var der 5 ledige pladser til ♠D hos Vest mod 7 hos Øst. Dermed placerede spilfører ♠D hos Øst og spillede spar til kongen og kneb efter damen hos Øst. Det gav fire sparstik med denne fordeling:

♠ K B T 3
♥ K T
♦ B 7 3
♣ E K B 5

♠ 9 6 5
♥ E B 7 2
♦ K 5
♣ T 8 6 2

S / Alle

♠ E 4 2
♥ 6 4
♦ E D 6 4
♣ D 9 7 4

♠ D 8 7
♥ D 9 8 5 3
♦ T 9 8 2
♣ 3

Med den kendte fordeling af de fire farver (3-4-3-4 i vest og 3-5-4-1 i øst) er der jo odds 4 mod 2 for ♦K hos Øst, eller 67% for at ruderknibningen lykkes. Men i denne fase af spillet har du væsentlig information om, hvad modspillerne har kastet efter at have taget fire sparstik og fire klørstik.

Hvis begge har holdt to rudere, er det farefrit at knibe i rudere. Hvis Øst kun har en ruder tilbage, skal der naturligvis ikke knibes. Udfordringen opstår, hvis Vest har blanket ♦K og Øst sidder tilbage med mere end 1 ruder.

Hvad så, hvis det er en holdkamp?

Der er 8 stik fra top (2+1+1+4)), og på baggrund af hjerter- og klørfordelingen (6 kort hos Øst og 8 hos Vest) er der odds 7 mod 5 for ♦K hos Øst.

Dermed kan man kombinere chancerne ved først at indkassere ♠E og ♠K og derefter knibe i rudere, hvis ♠D ikke falder. Det forbedrer chancen for vundet kontrakt.

Tæl op, og vurder

Du er nu blevet spilfører i denne slem:

♠ 7 3
♥ E K
♦ E 6 4 3 2
♣ K T 4 2

♠ E B 4
♥ D B T 2
♦ K T 5
♣ E D 3

Vest	Nord	Øst	Syd
		2♠	2ut
pas	4ut	pas	6ut
pas	pas	pas	

Udspil: ♠9.

Du starter godt med at få styr på sparfarven ved at falde fra på Østs ♠D i stik 1, tage næste stik på ♠B og trække ♠E. Vest havde ♠95, mens Østs beholdning til den svage 2-åbning var ♠KDT862.

Vi forestiller os nu, at du (ufornuftigt) tager ♣ED og spiller ♣3 op imod bordets KT, hvor Vest har bekendt med 9-7-6 og Øst med 8-5. Knibe eller toppe?

Der er flest ledige pladser til ♣B hos Vest (8 mod 5), så der er odds for at knibe. Men inden du tager stilling til farvebehandlingen i klør, bør du tage dine hjerterstik, så du ved, hvordan den farve er fordelt.

Efter tre runder spar spiller du derfor hjerter til esset og tager for ♥K. Så går du hjem på ♣E og tager for damen og bonden i hjerter. Vest viser sig at have 96543 i hjerter, mens Øst kaster to spar. Når du nu tager for ♣D og spiller ♣3 op mod bordet, er der 3 ledige pladser til ♣B hos begge modspillere, altså et fifty-fifty valg.

Men det er stadig for tidligt at tage stilling til klørfarven, for måske falder DB i ruder. Du tager derfor først $\heartsuit E$ og $\heartsuit K$. Det lykkes ikke, men Øst bidrager med D-8, og Vest med 9-7. Hvordan behandler du klørene?

Når du nu spiller klør, er der kun to fordelinger at vælge imellem:

\spadesuit 9 5	Ø / N-S	\spadesuit K D T 8 6 2
\heartsuit 9 6 5 4 3		\heartsuit 8 7
\diamondsuit B 9 7		\diamondsuit D 8
\clubsuit 9 7 6		\clubsuit B 8 5

eller

\spadesuit 9 5	Ø / N-S	\spadesuit K D T 8 6 2
\heartsuit 9 6 5 4 3		\heartsuit 8 7
\diamondsuit 9 7		\diamondsuit D B 8
\clubsuit B 9 7 6		\clubsuit 8 5

Fra start er de to fordelinger lige sandsynlige, men er der sket noget, som gør den ene mere sandsynlig end den anden? Den aktuelle Øst ville åbne med $2\spadesuit$, uanset om han har den ene eller den anden hånd.

Jo, med den sidste kunne Øst i stedet for $\heartsuit D$ have spillet $\heartsuit B$. Derfor er der odds 2 mod 1 for at spille på den første fordeling og toppe i klør. En klassisk begrænset valg-situation med DB ude.

Hvis det i stedet er Vest, der har bidraget med damen eller bonden, skal man sætte ham til doubleton ruder og knibe med 10'eren.

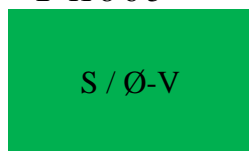
Begrænset valg

Når man er i en situation, hvor man skal vælge, om en modspiller har haft en valgmulighed for sit tilspil eller ej, er der som regel kæmpe odds for at spille på, at modspilleren ikke har haft noget valg. Med andre ord kæmpe odds for at spille på begrænset valg.

Det er ikke altid, man skal stille sig tilfreds med en høj sandsynlighed ved at spille på begrænset valg. Nogle gange bør man forsøge at forbedre odds.

Start med den rigtige honnør

♠ E 8 2
♥ K 9 5 2
♦ E 5
♣ K 8 6 5

♠ K D 6
♥ E 6
♦ 8 7 4
♣ E T 9 7 4

Vest	Nord	Øst	Syd
			1♣
pas	1♥	pas	1ut
pas	3ut	pas	pas
pas			

Udspil: ♦K

Du falder fra med esset, og Øst kalder med ♦2. Vest fortsætter med en lille ruder, hvor Øst bekender med ♦9. Denne start tyder på, at ruderne er fordelt med KDT63 hos Vest og B92 hos Øst. Du skal i gang med klørene, og hvis de er fordelt med Dx hos den ene og Bx hos den anden, er der ingen problemer.

Hvis du starter med ♣E og Øst bekender med dame eller bonde, kan du spille på begrænset valg hos Øst. Hvis du starter med ♣K og Vest bekender med dame eller bonde, kan du spille på begrænset valg hos Vest. Spørgsmålet er, hvem der mest sandsynligt har en singleton honnør i klør.

Med ruderlængden hos Vest prøver vi at tage højde for en singleton honnør hos Vest. Vi starter derfor med en lille klør til kongen. Vest bekender med bonden, Øst med 2'eren, og vi fortsætter med en lille klør fra bordet. Øst bidrager med 3'eren, og du regner med, at valget står mellem disse minorfordelinger:

Vest
 ♦ K D T 6 3
 ♣ D B / B

Øst
 ♦ B 9 2
 ♣ 3 2 / D 3 2

Der er 8 pladser til ♣D hos Øst mod 7 hos Vest, og odds for damen hos Vest skal halveres pga. valget mellem dame og bonde, så der er odds 8 mod 3½, 70%, for at spille på begrænset valg og knibe efter damen hos Øst.

Det går godt, eftersom kortene var fordelt således hos modstanderne:

♠ T 7 5 ♥ D T 7 4 ♦ K D T 6 3 ♣ B	S / Ø-V	♠ B 9 4 3 ♥ B 8 3 ♦ B 9 2 ♣ D 3 2
--	---------	--

Knibe eller toppe?

♠ K T 9 2
 ♥ 3 2
 ♦ K D B T 9
 ♣ 3 2

S / N-S

♠ E 8 7 6 5
 ♥ E K 7 5
 ♦ E 7
 ♣ E 5

Vest	Nord	Øst	Syd
			1♠
pas	3♠	pas	6♠
pas	pas	pas	

Udspil: ♣K

Du stikker med ♣E og fortsætter med lille spar til kongen og lille spar fra bordet. Vest har bekendt med damen, mens 4'eren og 3'eren er kommet med fra Øst. Kniber du?

Det er en begrænset valg-situation. Knibningen er omkring en 63% chance, men det er ikke godt nok.

Hvis du går op på esset og Vest bidrager med bonden, er du hjemme med et overstik. Og hvis Vest ikke bekender, er det overvejende sandsynligt, at du kan kaste klørtaberen på den tredje ruder. Det går kun galt, såfremt Øst har single ruder.

Kan odds forbedres?

♠ E 7
♥ B 3
♦ K T 3
♣ E T 9 7 5 3

S / Ingen

♠ K B 6
♥ E 9
♦ E 9 8 6 5 2
♣ 8 4

Efter indledningen 1♦ - 2♣ - 2♦ meldte Nord-Syd sig op i 5♦ og fik en fjerdehøjeste ♥2 ud fra Vest.

Spilfører prøvede med bonden, men Øst dækkede med en honnør, og esset vandt første stik. Syd spillede ruder til kongen og mere ruder fra bordet. Vest bidrog med bonden, og Øst med 7'eren og 4'eren. Ifølge princippet om begrænset valg kneb spilfører efter damen hos Øst, men Vest stak med damen og indkasserede et hjerterstik. Det var ikke muligt at undgå en klørtaber, og det blev et stik for lidt.

Bagefter kom Syd til at tænke på, om han burde have gået op på esset. Hvis Vest ikke bekender, kan han tage ♠E, knibe efter ♠D hos Øst og kaste en hjerter fra bordet på ♠K. Lad os regne lidt på det.

Med 4 hjertere og ♦B hos Vest er der 8 pladser til ♦D hos Vest. Tilsvarende er der 6 pladser hos Øst (han er markeret med 5 hjertere og 2 rudere). Efter halvering af de 8 er odds 6 mod 4 for at knibe. Knibningen efter damen er en 60% chance.

Hvis man går op på esset, får man de 40% med, hvor Vest har DB i ruder, og af de 60% får man den del med, hvor ♠D sidder hos Øst. En nærmere udregning får vinderchancen til at krybe op på 63%.

Farvebehandling

Her er en klassiker:

♦ B 9 8 ♦ K 7 6 2 ♦ E T
 ♦ D 5 4 3

Man vurderer, hvem der mest sandsynligt kan have Ex i farven, her Øst, og spiller lille igennem Ex. Damen tager første stik, hvorefter man spiller lille fra begge hænder, og esset falder.

Spilfører brugte samme princip her:

	♠ D B 5 4	
	♥ E	
	♦ D 7 6 4 3	
	♣ E D 3	
♠ T	N / Ingen	♠ 9 2
♥ D 9 6 5 4		♥ T 8 7 3 2
♦ E 8		♦ K T 9
♣ B 7 6 4 2		♣ K T 5
	♠ E K 8 7 6 3	
	♥ K B	
	♦ B 5 2	
	♣ 9 8	

Spilfører i syd fik ♣2 ud imod 4♠. Første stik gik til bordets dame og kongen hos Øst. Han fortsatte med klør til esset på bordet. Syd trak to runder trumf og endte på hånden. Så spillede han en lille ruder til damen og kongen. Øst spillede nu hjerter til esset.

Da spilfører dernæst spillede ruder fra bordet, bidrog Øst med 10'eren, og Syd skulle vælge mellem disse to fordelinger af modstandernes rudere:

Vest	Øst
♦ E 8	♦ K T 9
♦ 9 8	♦ E K T

Med den første fordeling har Øst valget mellem 10'eren og 9'eren i anden runde, mens begge har en valgmulighed i første stik med den anden fordeling. Dertil kommer også, at Øst kan finde på at gå op på esset, hvis han sidder med EKT.

Der er kæmpe odds for den første fordeling, og spilfører spillede da også lille fra hånden og var meget stolt. Det har han imidlertid ikke grund til at være.

Kan du se, hvordan han burde have spillet?

Han skal gå op på ♣E i stik 1. Dernæst trækker han trumf, kaster en klør på ♥K og spiller sig fri i klør. Den modstander, der kommer ind på ♣K, skal give favør ved enten at spille ruder eller til dobbeltrenonce.

En spilføringsopgave

Prøv kræfter med denne opgave fra "Test Your Bridge Play" af Edwin B. Kantar:

♠ E D 3 2
♥ -
♦ 8 6 5 3 2
♣ 8 6 3 2

S / Alle

♠ K T
♥ E K D
♦ E D 4
♣ E K T 9 7

Kontrakt: 6♣ Udspil: ♥T

Du kaster en ruder fra bordet og tager første stik på hånden. I stik 2 indkasserer du ♣E, og Vest bidrager med damen. En typisk begrænset valg-situation.

Hvordan spiller du?

Tag en høj hjerter mere, idet du kaster en ruder mere fra bordet. Så trumfer du den tredje hjerter og spiller en lille klør til knibning med 10'eren. Hvis det går godt, er det et spørgsmål om overstik. Hvis Vest stikker 10'eren med bonden, er han slutspillet, og du undgår altid en taber i ruder.

Ledige pladser og trolige valgmuligheder

Når vi bestemmer startodds for to fordelinger, der afviger fra hinanden med placeringen af et enkelt kort, kan vi se på, hvor mange ledige pladser der er til kortet på de to hænder.

Dernæst skal vi for hver fordeling vurdere valgmulighederne for spil af kort med fordelingerne og reducere odds tilsvarende.

Et spil fra Rottneros Nordisk Cup '97 gav anledning til store diskussioner i det danske bridgeblad. Debatten drejede sig både om, hvordan man opgør antallet af ledige pladser, og hvilke valgmuligheder der skal tages hensyn til.

Danmark mod Norge

Spil 2 (drejet)

♠ D T 9 2
♥ K T 2
♦ D B 7
♣ D 5 3

♠ -
♥ D B 7
♦ K 5 4 3
♣ E K T 9 6 4

Vest	Nord	Øst	Syd
Cilleborg	Saur	Hansen	Sælensminde
4♠	pas	pas	5♣
pas	pas	D	pas
pas	pas		

Vest lægger ud med ♠E, som du trumfer. Hvis Øst sidder med alle fire udesiddende trumfer, skal du sørge for, at der kan trumfes en ruder på bordet og knibes efter ♣B hos Øst. Du starter derfor med at spille en lille trumf til damen på bordet. Vest bekender med 7'eren, og Øst med 2'eren.

Hvordan fortsætter du?

Den aktuelle fordeling:

	♠ D T 9 2	
	♥ K T 2	
	♦ D B 7	
	♣ D 5 3	
♠ E K B 7 6 5 4 3	V / N-S	♠ 8
♥ 8 6 5 4		♥ E 9 3
♦ -		♦ E T 9 8 6 2
♣ 7		♣ B 8 2
	♠ -	
	♥ D B 7	
	♦ K 5 4 3	
	♣ E K T 9 6 4	

Sælensminde skiftede nu til ruder, og da Vest kun havde den ene trumf, kunne han i ro og mag presse ♦E ud og trumfe en ruder på bordet til vundet kontrakt.

Den danske spilfører ved det andet bord, Ole Kirk Hansen, spillede en runde trumf mere, og så kunne han ikke længere vinde, eftersom Øst inde på ♦E kunne spille trumf og fjerne bordets sidste klør. Han afgav 2 ruderstik og 1 hjerterstik til en doublet bet og 14 imp til Norge.

Hvem spillede med odds?

Vi starter med at sætte Vest til 8-farve i spar til 4♠-meldingen og Øst til de to røde esser til doblingen:

♠ E K B 7 6 5 4 3	V / N-S	♠ 8
♥ ...		♥ E...
♦ ...		♦ E...
♣		♣

		Startodds	Reducerede odds
7	B 8 2	8	4
8 7	B 2	4	2
B 7	8 2	4	2

De to sidste klørfordelinger afviger fra den første med placeringen af et enkelt kort (henholdsvis 8'eren og bonden). Der er 4 pladser til kortet hos Vest imod 8 hos Øst, hvilket giver de angivne startodds. Hvis vi går ud fra, at ingen af modspillerne vil spille bonden, kan vi dernæst i hvert tilfælde reducere odds svarende til valgfrihed imellem to små klør.

Altså er det fifty-fifty for at sætte Vest til henholdsvis singleton og doubleton i klør.

Med den aktuelle zonestilling kan Vest imidlertid udmærket have spærreåbnet med en 7-farve i spar, og så ser det således ud:

7-farve	doubleton	Startodds	Reducerede odds
...	E...		
...	E...		
7	B 8 2	7	3,5
8 7	B 2	5	2,5
B 7	8 2	5	2,5

Nu er odds markant for at spille på doubleton klør hos Vest.

De første indvendinger imod analysen

Der kom ikke indvendinger imod forudsætningen om, at modspillerne kun lægger bonden, hvis de er tvunget til det. Hvis Vest fra B7 spiller bonden, sætter spilfører ellers nok Vest til singleton og fortsætter i ruder.

Hvis ruderne sidder 3-3 imod, gør det ikke noget, hvis man spiller en klør mere, hvor Vest viser sig at have singleton klør. Det flytter odds yderligere i retning af at spille en runde klør mere.

Den væsentligste indvending var imidlertid, at der bør tages højde for, at Vest med en singleton i hjerter eller ruder spiller singletonen ud i stedet for at lægge ud med ♠E.

Er udspil i hjerter eller ruder egentlig sandsynligt?

Selv med den aktuelle fordeling (hvor der er renonce i den ene røde farve) kan man sætte kontrakten ved at spille ud i den ene røde farve og få en trumfning i den anden. Men begge modstandere valgte det "sikre" udspil i spar.

Min vurdering er, at det ikke er ret sandsynligt med udspil i en af de røde farver. Men det er uden tvivl mere sandsynligt med singletonudspil, hvis Vest har 8-farve i spar, end hvis han kun har 7-farve. Dermed er min vurdering, at man med 8-farve i spar hos Vest skal nøjes med at trække en runde klør, mens man med 7-farve i spar hos Vest skal trække to runder klør.

Mon Silla kan huske, hvilke overvejelser han gjorde sig?

En dansk topspiller, Karsten Pedersen, havde denne "oplagte" pointe: *Hvis man finder det afgørende, om Vest har 7 eller 8 spar, kan man jo bare undersøge det ved at trumfe en spar!*

Skal ♥E og ♦E regnes med ved optællingen af ledige pladser hos Øst?

En anden topspiller, Villy Dam, havde denne indvending imod opgørelsen af odds: *Jeg har i øvrigt talt med flere divisionsspillere, og de holder med mig i, at de kendte kort, hjerter es og ruder es, ikke skal regnes med ved optællingen af ledige pladser på Østs hånd. Pladserne skal kun optages af de farver, hvor man kender fordelingen – ikke af enkelte kendte kort.*

Redaktør Ib Lundby lagde op til debat: *Der er vist nogle tråde, der må redes ud. Kelsey/Glauerts "Bridgeodds" holder med Villy Dam og Co. (eller er det omvendt?) ...*

Lad os høre, om andre med forstand på den slags har noget på hjerte.

Hvis man skal være sikker på sine udregninger, er man nødt til at gå til den basale sandsynlighedsregning. Den bygger på, at man optæller, hvor mange hænder Vest og Øst kan sidde med. Når man følger sandsynlighedsregningens grundprincip og optæller mulige hænder hos Øst og Vest, hvor man går ud fra, at Vest har 8 spar og Øst de to røde esser, kommer man ikke uden om, at der er optaget 8 pladser hos Vest til sparene og 3 pladser hos Øst til 1 spar og de 2 røde esser.

En optælling kræver kendskab til noget, der hedder binomialkoefficienter. De er imidlertid ikke til at bruge i praksis, så det er vigtigt at finde nogle lettere forståelige principper, der følger af det grundlæggende optællingsprincip.

Det viser sig, at odds for, at et bestemt kort sidder hos henholdsvis Øst og Vest, følger antallet af ledige pladser. Der er således odds 10 mod 5 (eller 2 mod 1) for, at ♣B sidder hos Øst. Det samme gælder for ♥6, ♦9 osv.

Ved optællingen af ledige pladser er man nødt til at tage højde for, at 2 pladser er optaget af de to røde esser. To bridgespillende matematikstuderende udtrykte det således: *Vi vælger at placere de to røde esser i øst, da dette må være oplagt.*

En almindelig kilde for disse principper er Kelsey/Glauerts "Bridgeodds". En læser skrev: *På side 80-81 i deres brillante bog giver Kelsey og Glauert en række eksempler, der på overbevisende måde viser, at deres definition på ledige pladser fører til resultater, der er i overensstemmelse med velkendte apriori-sandsynligheder. Ændrer man på definitionen, må man altså forvente resultater, der er i strid med velkendte sandsynligheder.*

Som det fremgår ovenfor, er definitionen på ledige pladser kun i orden, hvis den er i overensstemmelse med sandsynlighedsregningens grundlæggende optællingsprincip. Kelsey og Glauert skriver:

Når fordelingen i en eller flere farver kendes til bunds, er sandsynligheden for, at en af modstanderne har et bestemt kort i en af de andre farver, proportional med antallet af ledige pladser, der er tilbage på hans hånd.

Som det fremgår af vores eksempel, kan man altså udmærket komme ud for, at man også skal tælle enkelte kort i andre farver (de røde esser) med. Dermed er Kelsey og Glauerts formulering ikke fyldestgørende. De ved naturligvis bedre. Men som andre "sandsynlighedspædagoger" er de bange for, at læseren kommer til at begå en meget almindelig fejl. Man må nemlig ikke tælle enkelte små kort med, som en modspiller tilfældigt har kastet.

Til sidst et kunstigt eksempel, der dog kan belyse principperne ovenfor:

♥ E B 9 7

♥ K T 8 6

Du skal finde ud af, hvor damen sandsynligvis sidder, og vi forestiller os, at du (imod alle regler) har lov til at få at vide, hvem af modspillerne der har 2'eren. Øst viser 2'eren frem.

Hvilket af følgende synspunkter holder nu?

- 1) En lille 2'er kan ikke gøre nogen forskel, så det er fifty-fifty med hensyn til placeringen af damen.
- 2) Med mindst 1 kort i farven hos Øst er der odds for længde hos Øst, og damen sidder med størst sandsynlighed sammen med længden hos Øst.
- 3) Vest har 13 ledige pladser til damen mod kun 12 hos Øst, så der er odds 13 mod 12 for, at Vest har damen.

Det sidste er det rigtige svar. 2'eren er ganske vist et lille kort, men den er ikke vist som et tilfældigt kort blandt flere mulige. Situationen svarer helt til spillet ovenfor, hvor de røde esser optog 2 pladser. Her er 1 af pladserne hos Øst optaget af 2'eren, og alle andre kort har odds 13 mod 12 for at sidde hos Vest.

I forbindelse med 2) kan det fremhæves, at der faktisk er 67% chance for, at Øst er længst i farven. Alligevel er det mest sandsynligt, at damen er hos Vest.

Begrænset valg

Det er vigtigt at være opmærksom på situationer med begrænset valg, for så er det som regel ikke et spørgsmål om en chance på 51% eller 52%, men om noget i retning af 60% eller 67%.

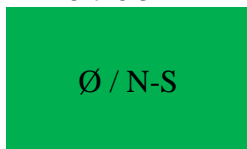
Standardsituationen er den, hvor man mangler dame og bonde og en af disse honnører kommer på i første runde. Hvis det fx er bonden, der kommer på, er det så fra B eller fra DB?

Som regel er odds for B og DB næsten lige store fra start. Men med bonden blank har man ikke noget valg, mens man med DB kunne have valgt at lægge damen i stedet. Derfor skal odds for DB halveres. Det gør, at odds er 2 mod 1 - en 67% chance – for, at der ikke har været noget valg, når bonden spilles.

Det er vigtigt at være opmærksom på situationer med begrænset valg, der ikke er standardsituationen. I nogle situationer er odds sågar endnu bedre end 2 mod 1.

Næsten standardsituationen

♠ 7 4
♥ E 8 3
♦ 9 7 4 2
♣ 8 7 6 5

♠ K T 6 5 3 2
♥ K 6 5
♦ E K
♣ E K

Vest	Nord	Øst	Syd
		pas	2♣
pas	2♦	pas	2♠
pas	2ut	pas	3♠
pas	4♠	pas	pas

Du får ♥D ud fra Vest og tager udspillet på hånden for at spille en lille trumf. Planen er, at når du er inde på bordet på ♥E, vil du spille trumf op imod kongen på hånden.

Når du spiller en lille trumf, vinder Vest stikket med bonden, og Øst bekender med 8'eren. Vest spiller hjerter til esset på bordet, og du spiller trumf. Øst bidrager med 9'eren. Skal du stikke med kongen (rigtigt med DB i vest) eller lægge 10'eren (rigtigt med EB i vest)?

	♠ 7 4	
	♥ E 8 3	
	♦ 9 7 4 2	
	♣ 8 7 6 5	
♠ E B	Ø / N-S	♠ D 9 8
♥ D B 9 4		♥ T 7 2
♦ B 8 6 5		♦ D T 3
♣ 9 4 2		♣ D B T 3
	♠ K T 6 5 3 2	
	♥ K 6 5	
	♦ E K	
	♣ E K	

Ud fra princippet om begrænset valg (Vest havde ikke noget valg mellem to ligeværdige honnører) skal man spille på den aktuelle fordeling og lægge 10'eren.

Bedre odds

♠ D 7 6
♥ E 7 4
♦ K B 8 2
♣ B 9 2

N / Ingen

♠ E K 8 3
♥ 8 2
♦ E 6 5 3
♣ E 6 5

Vest	Nord	Øst	Syd
	pas	pas	1ut
pas	3ut	pas	pas
pas			

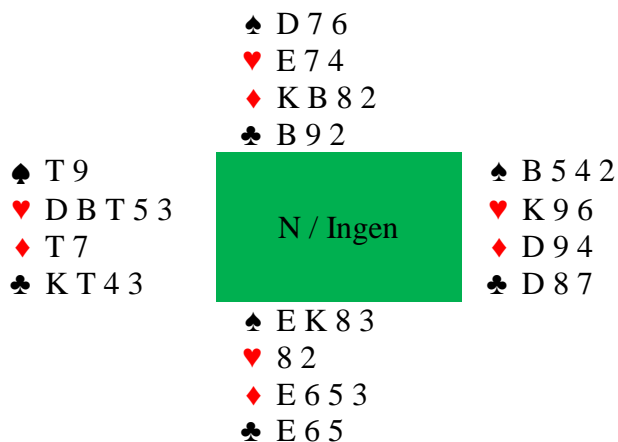
Udspillet af ♥D holder stik, og fortsættelsen i hjerter går til kongen hos Øst, der spiller hjerter til bordets es. Du tager for ♦E og prøver en ruder til bonden, men Øst stikker med damen og spiller klør. Du går op på esset og kan tælle 1 hjerterstik, 3 ruderstik og 1 klørstik. Dermed har du brug for 4 sparstik.

Du tager to ruderstik (Øst havde 3 rudere) fulgt af ♠E, ♠D og spar fra bordet. Vest har bekendt med T9 i spar, og Øst med 542. Knibe eller toppe?

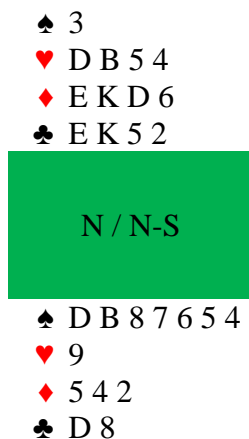
Det er et spørgsmål om

♠ T 9 ♠ B 5 4 2 eller ♠ B T 9 ♠ 5 4 2

Med den første fordeling er der begrænset valg i tilspil for begge to, men med den anden fordeling er der 3 valgmuligheder for, hvilke to kort Vest spiller. Dermed skal odds for den anden fordeling reduceres til 1/3. Odds 3 mod 1 for at knibe er en 75% chance:

Kæmpeodds

Vest	Nord	Øst	Syd
	1♣	pas	1♠
pas	2♦	pas	2♠
pas	2ut	pas	4♠
pas	pas	pas	

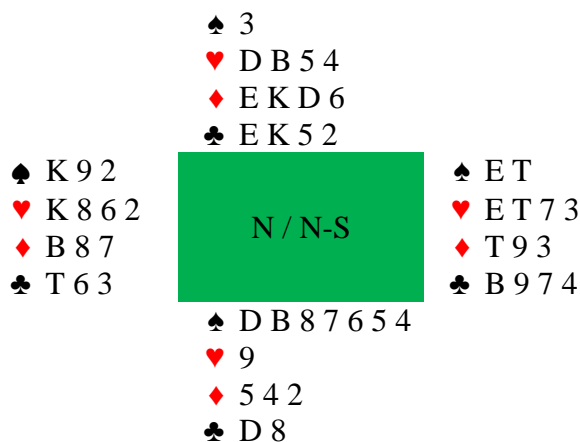
Udspil: ♥2

Første stik går til bordets dame og esset hos Øst, der skifter til klør, som du tager på bordet for at spille spar mod hånden. Øst bekender med 10'eren, og din dame stikkes med kongen hos Vest. En ny klør går til damen, og du skal spille spar fra B87654. ♠B for at få 9'eren med eller en lille spar i håb om, at esset falder?

Det drejer sig om disse fordelinger:

♠ K 9 2 ♠ E T eller ♠ E K 2 ♠ T 9

Der er begrænset valg ved den første, mens begge har valget mellem to kort med den sidste. Den sidste fordeling skal derfor have reduceret odds til det halve to gange, så der er odds 4 mod 1 (80%) for at spille en lille spar i håb om, at esset skal falde:

Chancen for, at esset skal falde, er faktisk bedre end de 80%, for Øst kan udmærket have lagt 10'eren fra T92, og så sidder Vest med EK.

Begrænset valg i to farver

♠ T 6 3
♥ E B
♦ T 7 6 2
♣ E T 7 4

♠ K D 4
♥ 9 8 3
♦ E K 5 3
♣ D B 6

Vest	Nord	Øst	Syd
pas	3♦	pas	1♦
pas	pas	pas	3ut

Udspil: ♥K

Syd kom i en hård 3ut, og han fortrød, at han ikke havde passet til 3♦. Men med 4-4-sits i hjerter, ♠E hos Øst og ♣K til knibning forbedrede chancerne sig betragteligt.

Han stak ♥K med esset og spillede spar til kongen. Den holdt stik, og Vest så ud til at markere et ulige antal spar (tre). Derefter tog han for ♦E, og ♣D blev dækket af kongen og esset. På en ny spar fra bordet gik Øst op på esset og spillede hjerter. Modspillerne tog 3 hjerterstik, med Øst inde, og han fortsatte med ♠B til Syds dame.

Syd tog for ♣B, og Øst bekendte med 9'eren (i første runde klør havde han bekendt med 2'eren). Princippet om begrænset valg siger nu, at der er odds for 92 i klør hos Øst frem for 982, så der skal knibes med ♣7 på bordet.

Inden spilfører besluttede sig for, hvad han skulle gøre, indkasserede han ♦K, og bonden kom på hos Vest. Ifølge princippet om begrænset valg er der odds for Bx i ruder hos Vest frem for DBx. Begge dele taler for den aktuelle fordeling, hvor der skal knibes i klør:

	♠ T 6 3	
	♥ E B	
	♦ T 7 6 2	
	♣ E T 7 4	
♠ 8 7 5	S / N-S	♠ E B 9 2
♥ K D T 2		♥ 7 6 5 4
♦ B 8		♦ D 9 4
♣ K 8 5 3		♣ 9 2
	♠ K D 4	
	♥ 9 8 3	
	♦ E K 5 3	
	♣ D B 6	

Hvad nu, hvis det i stedet er Øst, der bekender med ♦D eller ♦B til kongen?

Så vil der jo være odds for doubleton ruder hos Øst frem for DBx. Eftersom Øst med 5 minorkort ikke kan have en doubleton i begge minorfarver, bliver det et gæt, om du skal knibe eller toppe i klør. I længden er det dog bedre at toppe, for hvis man gætter galt, går man kun en bet ved at toppe, mens man går to bet ved at knibe.

Odds på afveje

Når man ud fra startodds skal reducere odds ud fra, hvad modspillerne har gjort, er der en risiko for, at man ikke er opmærksom på, hvad en modstander vil vælge at gøre med forskellige kort.

Man er nødt til at vurdere den konkrete modspiller. Er det en god eller en dårlig spiller? Er det en spiller, der tror, at han kan narre dig med sit valg af tilspil? Og hvilke odds ender det med?

Fra den lokale klub

Spilfører i dette spil vidste, at Vest var en type spiller, der altid ville forsøge at narre ham:

	♠ B 5 ♥ K 8 5 2 ♦ D 8 7 3 ♣ 7 6 5		
	<div style="background-color: green; color: white; padding: 10px; display: inline-block;">S / Alle</div>		
	♠ T 9 2 ♥ E T 7 4 3 ♦ E B ♣ E K D		
Vest	Nord	Øst	Syd
1♠	2♥	2♠	1♥
pas	pas	pas	4♥

♠K ud holdt stik og blev fulgt af spar til esset hos Øst og spar til trumf på bordet. Spilfører tog for trumf konge og fortsatte med en lille trumf. Øst havde bidraget med 6'eren og 9'eren, og Vest med damen!

Syd kendte udmærket til princippet om begrænset valg, men han vidste også, at Vest altid ville lægge damen fra DB. Så han gik op på esset og vandt kontrakten med denne fordeling:

	♠ B 5 ♥ K 8 5 2 ♦ D 8 7 3 ♣ 7 6 5		
	<div style="background-color: green; color: white; padding: 10px; display: inline-block;">N / Alle</div>		
♠ K D 8 4 3 ♥ D B ♦ K T 6 ♣ T 8 2	♠ T 9 2 ♥ E T 7 4 3 ♦ E B ♣ E K D	♠ E 7 6 ♥ 9 6 ♦ 9 5 4 2 ♣ B 9 4 3	

Men selvom Vest altid spiller damen fra DB, er det imod odds. Vest er placeret med 5 spar og ♥D, mens Øst er placeret med 3 spar og 2 hjertere, så ud fra ledige pladser er der odds 8 mod 7 for fordelingen

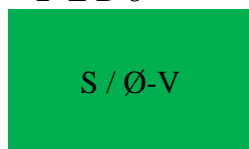
♥ D ♥ B 9 6 frem for ♥ D B ♥ 9 6

Det er svært at argumentere imod succes.

”Begrænset valg”

Uden indblanding fra modparten er Syd kommet i 6♠ på disse kort:

♠ K 9 8 3
♥ E 7
♦ K 9 6 3
♣ E D 8

♠ E B 7 6 4
♥ D T 9 3 2
♦ E
♣ B 2

Vest spiller lille ruder ud, som går til esset. Syd spiller en spar til kongen, 10'eren kommer på fra Vest, og lille spar fra bordet. Øst har bidraget med ♠3 og ♠5. Der er noget med, at en farve snarere sidder 3-1 end 2-2, og der er også noget med begrænset valg, så spilfører kniber med bonden – til damen hos Vest!

Her er der tale om at sammenligne en *bestemt* 2-2-fordeling:

♠ D T ♠ 5 3

med en *bestemt* 3-1-fordeling:

♠ T ♠ D 5 3

Så er den bestemte 2-2-fordeling lidt mere sandsynlig end den bestemte 3-1-fordeling.

Det er ikke en begrænset valg-situation. Modspillerne har ikke haft valgmuligheder for de tre kort, de har spillet til, og det er vigtigt at lægge mærke til, at princippet om begrænset valg forudsætter, at der har været valgmuligheder fra ligeværdige kort.

Men den vigtigste pointe er nok, at man har god brug for trumferne 2-2, for efterfølgende skal man spille hjerterne til en enkelt taber, og så kan det være nyttigt at have to trumfer tilbage på bordet til at trumfe med.

Ikke begrænset valg

	♠ D 8 ♥ D B 8 5 2 ♦ T 3 ♣ D 9 4 2	
♠ K B T ♥ 9 7 6 ♦ B 8 4 ♣ K 8 6 5	N / N-S	♠ 9 7 6 4 ♥ T 4 3 ♦ K D 9 6 ♣ B T
	♠ E 5 3 2 ♥ E K ♦ E 7 5 2 ♣ E 7 3	

Vest	Nord	Øst	Syd
	pas	pas	1♦
pas	1♥	pas	2ut
pas	3ut	pas	pas
pas			

Vest spillede en fjerdehøjeste ♣5 ud, som var invit (lover en honnør), og første stik gik til 2'eren, 10'eren og esset. Spilfører vurderede, at i henhold til princippet om begrænset valg var det med odds at finde KT hos Øst frem for BT. Efter at have afblokeret EK i hjerter spillede han derfor en klør til 9'eren – og gik bet.

Med BT har Øst imidlertid ikke valgfrihed, eftersom bonden (den anden honnør) ville afsløre, at makkeren har spillet ud fra kongen. Dermed er K865 mod BT og B865 mod KT som udgangspunkt lige sandsynlige.

Et udspil i sans er sædvanligvis mindre attraktivt fra bonden end fra kongen, så man bør nok bruge damen og vinde kontrakten.

Bluff og dobbelt bluff

♠ B 9 8 7 6
 ♥ 9 8
 ♦ 6
 ♣ E K T 7 2

♠ K 4
 ♥ D B T 7 6 5
 ♦ E B 7
 ♣ D 4

Vest	Nord	Øst	Syd
			1♥
pas	1♠	pas	2♥
pas	3♥	pas	4♥
pas	pas	pas	

Udspil: ♦K.

Du stikker udspillet med esset og trumfer en ruder på bordet. Den næst går du hjem på ♣D og trumfer endnu en ruder. ♣B er ikke dukket op endnu, og det gør den heller ikke, idet du tager en høj klør fra bordet.

Fortsætter du med en høj klør med sparafkast, eller spiller du spar op imod kongen?

I en bog læste jeg, at chancen for, at farven sidder 3-3, nu er lidt over 50%, så man skal fortsætte med klør fremfor at spille spar op imod kongen. Det afhænger imidlertid meget af, hvad modstanderne vil lægge til med forskellige fordelinger.

Hvis det er fredelige modstandere, der kun spiller bonden, hvis de er nødt til det, ser det således ud:

3-3-fordeling: 36% B x x x over for xx: $\frac{2}{3}$ af 48% = 32%

Odds 36 mod 32 svarer til 53%, så det passer meget godt.

En god spiller vil med Bxx formodentlig lægge bonden for at få dig til at gøre forkert, men da ved du nu, at farven ikke sidder 3-3 imod! Dermed skal du spille en spar op imod kongen. Men hvad så, hvis bonden er kommet på i anden runde af farven?

Så må det være fra Bxx (36%) eller fra Bx (16%), og så er der kæmpe odds for at fortsætte med klør i stedet for at spille spar op imod kongen. Men hvis modstanderen også ved, at du ved, spiller han så alligevel lille fra Bxx?

Spillet så således ud:

♠ D 5 3 2	♠ B 9 8 7 6	♠ E T
♥ E 4 3 2	♥ 9 8	♥ K
♦ K D T	♦ 6	♦ 9 8 5 4 3 2
♣ 5 3	♣ E K T 7 2	♣ B 9 8 6
	S / N-S	
	♠ K 4	
	♥ D B T 7 6 5	
	♦ E B 7	
	♣ D 4	

Fra The Official Encyclopedia of Bridge

Under begrænset valg finder vi dette spil:

♠ E 4 3 2
♥ E K 4 3 2
♦ B T
♣ B 2

N / Ingen

♠ K D B T 9 8
♥ 6 5
♦ K D
♣ E D T

Vest	Nord	Øst	Syd
	1♥	pas	4ut
pas	5♥	pas	6♠
pas	pas	pas	

Vi går ud fra, at Vest spiller ud i minor, og følger anvendelsen af begrænset valg:

Imod Syds 6sp spiller Vest ru 7 ud, og Øst vinder med esset. Øst skifter til en lille klør. Skal du knibe?

Der er to spilleplaner til rådighed for spillfører. For det første kan han falde fra i klør i håb om, at Øst har kongen. For det andet kan han gå op på esset, trække trumf og forsøge at trumfe hjerterne gode. Det kræver en 3-3-fordeling i hjerter.

Chancen for en jævn fordeling i hjerter er omkring 36%. Knibningen i klør giver tilsyneladende en 50% chance og synes derfor bedst.

Syd skal imidlertid tage Vests udspil i betragtning. Hvis klør konge sidder hos Øst, havde Vest små kort i begge minorfarver. I så fald ville han i ca. halvdelen af tilfældene spille ud i klør. Eftersom Vest ikke spillede ud i klør, kan det i et vist omfang formodes, at hans beholdning i minorerne ikke er ækvivalente.

Hvis vi antager, at Vest med ækvivalente minorer spiller klør ud i halvdelen af tilfældene, er klørknibningen kun en 33% chance og skal derfor forkastes til fordel for en 3-3-fordeling i hjerter.

Med procenter tæt på hinanden, 36% og 33%, er det en særdeles letsindig omgang med vurdering af Vests valg af udspil. De 33% bygger på, at Vest med små kort i ruder og kongen i klør ALTID spiller ud i ruder! Jeg er overbevist om, at særdeles mange gode spillere med kongen i klør vil angribe i den farve. Der må være kæmpe odds for, at Vest ikke har ♣K.

Ledige pladser i én farve

Ved bridgebordet kan man nogle gange udregne præcise odds, mens man andre gange må supplere med lidt vurdering. Men der er også tilfælde, hvor man er nødt til at lave en overordnet vurdering baseret på sin opbyggede erfaring.

Ledige pladser

Man kan bruge ledige pladser til at bestemme odds for placeringen af et enkelt kort, men man kan også bruge ledige pladser til at bestemme odds for to fordelinger af en farve, der kun afviger fra hinanden med placeringen af et enkelt kort, fx

♠ 4 3 2 ♠ D 6 5 eller ♠ D 4 3 2 ♠ 6 5

Placeringen af 432 og 65 er den samme, så spørgsmålet er, om damen ved kortgivningen er gået til Vest, hvor der er 10 ledige pladser, eller til Øst, hvor der er 11 ledige pladser.

Der er odds 11 mod 10 for den første fordeling. En bestemt 3-3-fordeling er mere sandsynlig end en bestemt 4-2-fordeling.

Hvis vi optæller antal 3-3- og 4-2-fordelinger, får vi henholdsvis 20 og 15, så odds bliver:

3-3	4-2	2-4
220 / 22	150 / 15	150 / 15

På grund af symmetrien er 2-4 den samme som 4-2. Det er cirka 3:2:2.

Fra EM i 1997

♠ K 9 3 2
♥ -
♦ K B 8 7 3
♣ E K 7 4

S / Ingen

♠ E B 6 5
♥ E K
♦ T 5 2
♣ 8 5 3 2

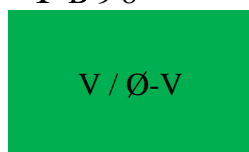
Du åbner med 1♣ i syd, og Vest springer ind med en svag 2♥, hvorefter du kommer i 4♠ med singleton ruder ud fra Vest. Øst tager for ♦D og ♦E og giver Vest en trumfning i farven. Vest skifter til hjerter, og du spiller spar til kongen og lille spar fra bordet. Øst bekender, og kun ♠D af trumferne har ikke vist sig. Kniber eller topper du i spar?

Hvis vi sætter Vest til en 6-farve i hjerter, er han placeret med 6 hjertere, 1 ruder og 2 trumfer, så der er 4 pladser til ♠D hos ham. Tilsvarende er Øst markeret med 5 hjertere, 4 rudere og 2 trumfer, så han har kun 2 pladser til ♠D. Odds 4 mod 2 for at toppe.

Hvis vi i stedet sætter Vest til en 7-farve i hjerter, får vi tilsvarende odds 3 mod 3, fifty-fifty, for at knibe kontra at toppe.

Fra min lokale klub

♠ E 8 3 2
♥ K 4
♦ D B T 4
♣ B 9 8

♠ D B 9 7 6
♥ T 7 6 3
♦ -
♣ E K 5 2

Udspil: ♣7

Efter at have åbnet med 1♠ i fjerde hånd er du kommet i 4♠ med klør ud fra Vest. Første stik går til 8'eren, dame og es. Når du studerer modstandernes udspilsregler, finder du ud af, at Vest har spillet ud fra T7x eller mere sandsynligt fra T7xx.

Du spiller nu ♠D, som bliver dækket af kongen og taget med esset. Når du spiller spar igen til bonden (en bedre spilføring ville have været at vente med mere trumfspil), viser det sig, at Vest sidder tilbage med 10'eren.

Hvis Vest sidder med ♥E, kan du spille en hjerter op imod K4. Vest må gerne gå op på esset og tage for ♠T, for du vinder din kontrakt med 4 stik i hver af de sorte farver (via en klørknibning med 9'eren), ♥K og en hjertertrumfning.

Men med 4 klør og 3 spar hos Vest er der 6 pladser til ♥E hos Vest imod 10 pladser hos Øst. Hvis Vest kun har 3 klør, er der odds 9 mod 7 for esset hos Øst. Under alle omstændigheder sidder ♥E sandsynligvis hos Øst. Hvordan spiller du?

Hvis du vil spille med odds, skal du nu knibe efter ♣T hos Vest, tage ♣B, trumfe dig hjem i ruder og tage ♣K med afkast af den lille hjerter fra bordet, så ♥K ligger blank tilbage der.

Når du dernæst spiller hjerter, kommer Øst ind på esset. Dermed får Vest ikke taget for ♠T, og du kan trumfe to hjertere på bordet.

Jeg spillede bare hjerter til kongen, og Øst stak med esset ☹, men Øst spillede klør ☺, og jeg fandt ud af at få kastet bordets lille hjerter på ♣K.

Fra en oprykningskamp

♠ K 6 3
♥ D 9 4
♦ E T 5 2
♣ E 9 2

S / Ingen

♠ E D 8 7 5
♥ E K T 3
♦ K 9
♣ K 5

	Vest	Nord	Øst	Syd
				1♠
	3♣	4♠	pas	4ut
	pas	5♦	pas	7♠
	pas	pas	pas	

Udspil: ♠D

Efter at have taget udspillet på hånden indleder du trumfbehandlingen med en spar til kongen, og 10'eren kommer på fra Vest. Du fortsætter med en lille spar fra bordet, og Øst, som bekendte med ♠4 først, bidrager nu med 2'eren. Kniber du, eller topper du?

Det drejer sig om disse fire fordelinger i spar

Vest	Øst	odds
♠ T	♠ B 9 4 2	8
♠ B T	♠ 9 4 2	6
♠ T 9	♠ B 4 2	6
♠ B T 9	♠ 4 2	< 6

Hvis vi sætter Vest til en 6-farve i klør, kan vi starte med at sammenligne de to første fordelinger, hvor forskellen er, om ♠B er kommet sammen med 6 klør og ♠T hos Vest eller sammen med ♠942 og 2 klør hos Øst. Ud fra antal ledige pladser får vi odds 8 mod 6 for den første fordeling.

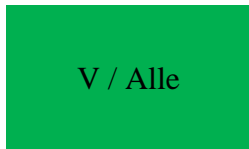
Tilsvarende bliver odds for den næste 6, og den sidste får odds under 6, idet der skal flyttes et kort mere til hånden med færrest ledige pladser. På grund af Vests valgmuligheder for afkast skal odds for de to i midten halveres, mens odds for den sidste skal divideres med 3.

Dermed bliver odds for den første fordeling 8 mod <8 (3 + 3 + <2), så med 6-farve i klør hos Vest er der lidt over 50% chance for at knibe i spar. Hvis Vest har 7-farve i klør, bliver der endnu større odds for den første fordeling.

Den aktuelle spilfører kneb da også i spar og vandt sin kontrakt. I en omtale af spillet blev hans trumfbehandling omtalt som inspireret, men den var også med odds.

Fra den danske 1. division

♠ -
♥ E K 9 6
♦ D T 6 5
♣ E K B 6 4

♠ E 9 5 2
♥ D 8 7 4 2
♦ E K 8
♣ 9

Vest	Nord	Øst	Syd
pas	1♣	2♠	

Efter denne indledning kommer Syd i 7♥ med lille spar ud fra Vest. Vi kan starte med at sætte Øst til 6-farve og Vest til 3-farve i spar. De høje trumfer på bordet gør, at man skal tænke i baner af reverse dummy, hvor de små trumfer på hånden skal bruges til at trumfe med.

Udspillet får lov til at løbe til bonden hos Øst og esset på hånden, men spørgsmålet er, hvad der skal kastes fra bordet - klør eller ruder?

Hvis trumferne sidder 2-2 imod, er der let 13 stik, uanset om man kaster ruder eller klør, for man kan tage 3 trumfninger på hånden, enten 3 i klør eller 2 i klør og 1 i ruder. Så det er relevant at se på trumferne 3-1 hos Vest-Øst.

Hvis man kaster en ruder, skal man klare klørene med to trumfninger. Det må være en kæmpe chance. Men hvis man kaster en klør, kan man måske klare klørene med én trumfning fulgt af én trumfning i ruder. Skulle klørene kræve to trumfninger, er der gode chancer for at få 4 ruderstik uden at trumfe. Når man kender klørfordelingen, vil man nok vide, om ruderne sidder 3-3, eller om der skal knibes efter bonden hos Vest. Vi kaster en klør fra bordet.

Det var i hvert fald, hvad begge spillere gjorde på BBO, og da de trak trumf dame, bekendte Øst ikke. Med 3 spar og 4 hjertere hos Vest var spørgsmålet, om Vests fordeling i ruder og klør var 4-2, 3-3 eller 2-4. Der er 7 klør ude og kun 6 rudere, så det må være mere sandsynligt med 4 klør end med 4 rudere. Men er det mest sandsynligt med 3-3 eller 2-4?

Situationen var denne:

	♠ -	
	♥ E K 9	
	♦ D T 6 5	
	♣ E K B 6	
♠ K 7	V / Alle	♠ D T 8 4
♥ B T 5		♥ -
♦ 7 3 2		♦ B 9 4
♣ 7 5 2		♣ D T 8 3
	♠ 9 5 2	
	♥ 8 7 4 2	
	♦ E K 8	
	♣ 9	

De to spillførere på BBO vurderede tydeligvis, at Vest sandsynligvis havde 2 rudere og 4 klør, for den ene tog for ♣E, trumfede en klør, tog for ♣K og trumfede ♣B med overtrumfning fra Vest. Den anden kneb efter ♣D.

Selvom situationen ikke er den samme som i vores starteksempel med samme farve fordelt 3-3 eller 2-4, er der lignende odds her. Der er faktisk odds 4 mod 3 for 3-3 i minor hos Vest. Man skal derfor satse på den aktuelle klørfordeling og spille på denne måde:

Klør til kongen og en klørtrumfning. Dernæst trumf til Vests 10'er og bordets konge fulgt af endnu en klørtrumfning. Så tager man en ny trumfknibning og trækker den sidste trumf efterfulgt af ♣E og 4 ruderstik. En nydelig reverse dummy med en markeret dobbeltnibning i trumf.

Det er naturligt at fokusere på Vests hånd, når det er Vest, der kan trumfe over, men det er lettere at vurdere rigtigt ved at se på Østs hånd. Øst har 7 kort i minor, og da der er flere klør end ruder hos Ø-V, har Øst sandsynligvis fire klør frem for fire rudere, altså har Vest 3-3 i minor.

En særlig vigtig pointe er desuden, at hvis Vest har 4 klør og en lille doubleton i ruder, kan kontrakten nu ikke vindes. Den spillfører, der kastede en ruder i første stik, havde let gang til alle stikkene. Klørene kunne rejses med to trumfninger, samtidig med at Vests trumfer kunne fanges.

Dobbeltreglen

Den regel har du ikke hørt om. Det er ikke så underligt, for reglen indføres i denne artikel. Hvis man skal spille en farve, hvor man mangler bonden femte, skal man normalt ikke knibe efter bonden, men under særlige omstændigheder er det med odds at knibe. Dobbeltreglen handler om den situation.

Lad os kigge på en farvekombination:

♠ B 5 3 2	♠ E K T 8	♠ 4
	♠ D 9 7 6	

Uden oplysninger i øvrigt trækker man bare de tre høje spar i en eller anden rækkefølge. Men hvis Øst har vist større længde end Vest i en af de andre farver, tager man højde for, at Vest kan sidde med længde i vores farve.

Derfor starter man med en høj spar fra bordet fulgt af en spar til damen på hånden, hvorefter man ved, at der skal knibes efter bonden hos Vest.

På denne måde kan man nogle gange opdage, at der skal knibes gennem Bxxx, men det kunne man ikke i det følgende spil.

Fra Vanderbilt

I semifinalen i Vanderbilt i 2013 så et af spillene således ud (drejet):

	♠ 3	
	♥ K 8 7	
	♦ E T 2	
	♣ K D T 7 5 4	
♠ K	Ø / Ingen	♠ E D B 9 8 5 4 2
♥ 5 3 2		♥ B 9
♦ D B 9 6 5 3		♦ 4
♣ 9 8 3		♣ B 6
	♠ T 7 6	
	♥ E D T 6 4	
	♦ K 8 7	
	♣ E 2	

Øst åbner med 4♠, og ved det ene bord i hver af kampene blev der passet rundt. Ved de to andre borde gik Nord ind i meldingerne. 6♥ ved det ene bord kunne ikke sættes (med 4-1-sits i trumf kunne modparten have startet med to gange spar), men hvordan skal spilfører håndtere trumferne i 6♣ ved det andet bord? Efter ♣E er spørgsmålet, om der skal knibes efter bonden hos Vest.

Ved computeren

For langt, langt de fleste er det i denne situation ikke relevant at sidde ved bridgebordet og regne på odds for at knibe og for at toppe. Det ville være rart med en simpel regel, der fortæller, om der er odds for det ene eller det andet.

For over 20 år siden sad jeg tit ved skrivebordet og regnede på odds i forskellige situationer. Men så besluttede jeg i stedet at lave et computerprogram, som hurtigt kunne udregne odds. I dag kan man gå ind på nogle hjemmesider og få udregnet odds, men jeg har vænnet mig til mit gamle DOS-program, som jeg så har brugt til at lave tabellen nedenfor.

Situationen er, at man kan tage en tophønnør i farven, men dernæst skal man tage stilling til, om der skal knibes efter bonden hos den modstander, som har færrest kort i en anden farve. Her er den anden farve fordelt 1-8, og ved at trumfe en spar først er det let nok at konstatere, at den ikke sidder 2-7.

Udregningerne gav resultater, der kan bruges til at opstille denne tabel:

ANTAL KORT	KNIBE	TOPPE	ANDRE KORT	ANDRE KORT
7	0-7	1-6	13-6	12-7
8	1-7	2-6	12-6	11-7
9	1-8	2-7	12-5	11-6
10	2-8	3-7	11-5	10-6
11	3-8	4-7	10-5	9-6
12	3-9	4-8	10-4	9-5
13	4-9	5-8	9-4	8-5

2. og 3. søjle viser grænsen mellem, om det er med odds at knibe eller at toppe. Kunsten er nu ud fra tallene at få formuleret en simpel regel for, hvornår man skal knibe efter bonden.

Hvis der er vist færre end 7 kort i den anden farve, er det ikke aktuelt at knibe efter bonden; der skal topes som sædvanligt.

Fordelingen af vores farve hos modstanderne har jo at gøre med, hvor mange pladser der er hos hver af dem uden for deres farve, så i de to sidste søjler har jeg angivet antallet af andre kort (uden for deres farve). Kan der udledes en simpel regel ud fra de to sidste søjler?

I kolonnen med andre kort svarende til at knibe har Vest altid mindst dobbelt så mange andre kort som Øst, og det er ikke tilfældet i den sidste kolonne, hvor man ikke skal knibe.

Dermed kan vi formulere «dobbeltreglen»

*Der er odds for at knibe, hvis modstanderen med få kort i deres farve har **mindst dobbelt** så mange andre kort som makkeren – ellers ikke.*

Vanderbiltspillet

Med sparfarven fordelt 1-8 hos Vest-Øst er fordelingen 12-5 for antal kort i de andre farver. Dobbeltreglen siger, at der er odds for at knibe, og det var, hvad spillfører gjorde – og gik ned.

Hvis sparene havde været fordelt 2-7, ville fordelingen af antal kort i de andre farver have været 11-6, og så er der ikke odds for at knibe; der skat toppes.

Et spil fra tidsskriftet Bridge Plus

♠ D 5 4 3 2
♥ K 7
♦ E
♣ E K D B T

S / Alle

♠ E K T
♥ E 6
♦ K 6 5 4 3 2
♣ 6 3

Du får klør ud imod 7ut, og Øst bekender ikke. Du trækker ♠E, hvor begge bekender med en lille. Bør du gå på bordet på ♦E og knibe efter ♠B hos Øst?

Der er kun 6 klør ude, og man skal op på mindst 7, før det kommer på tale at knibe efter bonden, så du skal toppe i spar (der kan desuden være mulighed for en skvis mod Øst i spar og ruder). Forfatteren til artiklen hævder dog, at det er bedst at knibe i spar.

Knibe efter Txxx?

♠ K 4 3
♥ 5 4 3
♦ E K 8
♣ D 8 6 4

N / Ø-V

♠ E D B 9 8
♥ 9 6
♦ D B T 6
♣ E 3

Vest	Nord	Øst	Syd
	1♣	2♥	2♠
pas	3♠	pas	4♠
pas	pas	pas	

Udspil: ♥K

Vest spiller ♥K ud fra kongen anden, og Øst stikker over for at spille to høje hjertere mere, hvor du trumfer højt. Efter en trumfhonnør fra hånden, som begge bekender til med en lille spar, skal du tage stilling til, om du vil spille på 10'eren fjerde hos Vest. Kniber du, eller topper du?

Efter at du har trumfet med en af de høje trumfer, overtager 10'eren nu bondens rolle, og vi kan bruge dobbeltreglen: Med hjerterne 2-6 er andre kort fordelt 11-7, så da 11 ikke er dobbelt så meget som 7, skal du toppe. Hvis hjerterne havde været fordelt 1-7, ville 12-6 i de andre farver medføre, at der er odds for at knibe.

Et grænsetilfælde

♥ K T 4

♥ E D 5 3 2

Som Syd ved du, at en anden farve er fordelt 1-7, så fordelingen af andre kort er 12-6. Dobbeltreglen anbefaler dermed at knibe med 10'eren efter først at have indkasseret en tophønnør på hånden.

Men hvad nu, hvis farven er fordelt på denne måde?

♥ K T

♥ E D 5 4 3 2

Nu kan man ikke trække en høj hjerter, før man skal tage stilling til, om man skal knibe eller toppe, så man går glip af chancen for single bonde hos Øst. Det viser sig, at nu skal man ikke knibe, men spille farven fra top. Det ser jeg på i næste nummer af Bridge i Norge.

Artikler

Jeg kender to artikler om emnet, den oprindelige af Philip Martin i The Bridge World, januar 1985, og en senere artikel i Dansk Bridge af Arne Brøndsted. Philip Martin ser kun på det tilfælde, hvor man kan tage en høj, før man tager stilling til, om der skal knibes eller toppes, mens Arne Brøndsted behandler begge tilfælde.

De formulerer begge regler, men ikke så klare og simple som dobbeltreglen her. Philip Martin var inspireret af et spil, hvor man kendte fordelingen af to farver hos modstanderne, og hans *Majority Rule* er omtalt i The Official Encyclopedia of Bridge.

I næste nummer af Bridge i Norge ser jeg også på situationen med kendt fordeling i to farver, og det er nok ikke forbavsende, at dobbeltreglen stadig holder.

Dobbeltreglen fortsat

Når man skal håndtere en farve, hvor Bxxxx sidder ude hos modstanderne, er der normalt ikke tvivl om, at der ikke skal knibes efter bonden. Men hvis den ene modspiller har vist stor længde i en anden farve, kan det komme på tale at knibe efter bonden hos makkeren.

Dobbeltreglen anvendt på to eksempler

Du sidder med

♠ E K T 4 3 2

♠ D 5

eller

♠ E T 2

♠ K D 5 4 3

og starter med at tage damen på hånden, hvor begge modstandere bekender med en lille. Det samme gør Vest, når du dernæst spiller en lille fra hånden. Knibe eller toppe?

Vi går ud fra, at du om ruderfarven ved dette:

- A) Vest-Øst har 8 kort i farven, der er fordelt 1-7.
- B) Vest-Øst har 11 kort i farven, der er fordelt 3-8.

Der skal være mindst 7 kort i farven (og det er der jo), og så siger ”dobbeltreglen”:

Der er odds for at knibe, hvis modstanderen med få kort i deres farve har mindst dobbelt så mange andre kort som makkeren – ellers ikke.

Modspillernes ikke-rudere er fordelt således:

- A) 12-6
- B) 10-5

Da Vest i begge tilfælde har dobbelt så mange ikke-rudere som Øst, siger dobbeltreglen, at der er odds for at knibe med ♠T.

Der skal knibes med det samme

Lad os sige, at fordelingerne i stedet er:

♠ E K D T 4 3 2

♠ 5

eller

♠ E T

♠ K D 5 4 3 2

Nu kan man ikke trække en høj spar, før man tager stilling til, om der skal knibes eller toppes. Hvis man kniber, går man glip af chancen for bonden single hos Øst. Der må regnes på det for at afgøre, om der bør knibes eller toppes.

Ved computeren

Udregningerne giver følgende oversigt over grænsen mellem at knibe og at toppe, når man er nødt til at knibe med det samme:

ANTAL KORT	KNIBE	TOPPE	ANDRE KORT	ANDRE KORT
8	0-8	1-7	13-5	12-6
9	1-8	2-7	12-5	11-6
10	2-8 *	3-7	11-5	10-6
11	2-9	3-8	11-4	10-5
12	3-9	4-8	10-4	9-5
13	4-9	5-8	9-4	8-5

Ved * er det fifty-fifty, så man vil typisk vurdere andre momenter med hensyn til, hvad man vælger.

Det er ikke aktuelt at knibe, når modpartens farve er på færre end 8 kort. For at der er odds for at knibe, skal Vest nu have flere end dobbelt så mange kort i de andre farver.

Så hvis man vurderer, om man skal knibe med det samme, bliver formuleringen:

Dobbeltreglen

Der er odds for at knibe, hvis modstanderen med få kort i deres farve har flere end dobbelt så mange andre kort som makkeren.

I de to tilfælde ovenfor havde Vest præcis dobbelt så mange ikke-rudere som Øst, så i de tilfælde skal der ikke knibes med det samme, men toppes.

Kendt fordeling i to farver

Hvis fordelingen hos modstanderne er kendt i to farver, kan vi naturligvis bruge reglerne ovenfor, hvis der ikke er flere end 13 kort hos modstanderne i de to farver. Men der er brug for en oversigt, hvor der er flere end 13 kort ude.

Hvis man kan trække en høj, inden der eventuelt skal knibes, ser det således ud:

ANTAL KORT	KNIBE	TOPPE	ANDRE KORT	ANDRE KORT
14	5-9	6-8	8-4	7-5
15	5-10	6-9	8-3	7-4
16	6-10	7-9	7-3	6-4
17	7-10	8-9	6-3	5-4
18	7-11	8-10	6-2	5-3
19	8-11	9-10	5-2	4-3

Dobbeltreglen overføres direkte:

Dobbeltreglen

*Der er odds for at knibe, hvis modstanderen med få kort i deres farver har **mindst dobbelt** så mange andre kort som makkeren – ellers ikke.*

Hvis man er nødt til at knibe med det samme, ser tabellen således ud:

ANTAL KORT	KNIBE	TOPPE	ANDRE KORT	ANDRE KORT
14	4-10	5-9	9-3	8-4
15	5-10	6-9	8-3	7-4
16	6-10	7-9	7-3	6-4
17	6-11	7-10	7-2	6-3
18	7-11	8-10	6-2	5-3
19	8-11	9-10	5-2	4-3

Dobbeltreglen overføres direkte:

Dobbeltreglen

*Der er odds for at knibe, hvis modstanderen med de få kort i deres farver har **flere end dobbelt** så mange andre kort som makkeren.*

Et eksempel

♠ E K B 8 3 2
♥ 6
♦ T 7 6
♣ 9 7 2

S / Ingen

♠ 7 4
♥ E K D T 8 4 3
♦ B 5 3
♣ E

Vest	Nord	Øst	Syd
2ut 1) pas	3♠ 2) pas	4♣ pas	1♥ 4♥

- 1) 5-5 i minor
- 2) Ikke krav

Vest starter med de tre høje rudere, hvor Øst kaster en klør til tredje runde. Dernæst spiller Vest ♣D til dit es. Skal du trække trumferne fra top eller gå ud på bordet i spar og knibe efter bonden hos Øst?

Minorkortene hos modstanderne er fordelt med 10 hos Vest og 6 hos Øst. Dermed har Øst 7 majorkort imod 3 hos Vest. Øst har flere end dobbelt så mange uden for minorfarverne, så der skal knibes.

Det går godt med denne fordeling af kortene hos modparten:

♠ T 6
♥ 9
♦ E K D 8 4
♣ D B T 6 5

S / Ingen

♠ D 9 5
♥ B 7 5 2
♦ 9 2
♣ K 8 4 3

Det oprindelige eksempel

♠ D T 9 5
♥ E 7 6
♦ 9 6 5 3
♣ T 4

♠ E 6 4 2
♥ K D T 9 8
♦ -
♣ E K 8 5

Vest	Lowenthal	Øst	Martin
			1♠ 1)
pas	2♠ 2)	3♦	4♦
pas	4♥	pas	5♦
pas	5♠	pas	6♣
pas	pas	pas	

- 1) Canapé
- 2) Lover 4-korts-støtte

Spillet er fra Reisinger Board-a-Match for mange år siden, og Martin måtte som spilfører tage stilling til, om der skulle knibes efter bonden i hjerter hos Vest.

Vest spillede en tredjehøjeste ♦2 ud til Østs 10'er, og den blev trumfet af Syd. Efter en lang pause fulgte en spar til bordets 9'er og kongen hos Øst. Øst fortsatte i ruder trumfet med ♠E på hånden, fulgt af spar til bonde, dame og lille. På tredje runde spar bekendte Øst, mens spilfører kastede en klør fra hånden og Vest sin sidste ruder.

Nu bliver du så placeret på spilførers stol, hvorfra du indkasserer ♥K. I første hjerterrunde bidrager begge modspillere med en lille hjerter. Dernæst spiller du ♥T fra hånden, og Vest bekender med et nyt lille kort. Kniber eller topper du?

I spar og ruder er Vest placeret med 5 kort, og Øst med 9 kort. Uden for disse farver er antallet af kort hos Vest og Øst henholdsvis 8 og 4. Vest har dermed dobbelt så mange kort i de andre farver som Øst, og ifølge dobbeltreglen er der odds for at knibe.

Artikler om emnet

Jeg kender to artikler om emnet. Philip Martin fulgte op med en artikel i The Bridge World, januar 1985. På baggrund af udregninger som i tabellerne ovenfor (dog ikke for, når der skal knibes med det samme) formulerer han sin *Majority Rule*, som er omtalt i The Official Encyclopedia of Bridge. I en artikel i Dansk Bridge behandler Arne Brøndsted begge disse situationer, både når man kan trække en høj først, og når man er nødt til at knibe med det samme. Han opstillede regler for, når det er med odds at knibe contra at toppe i farven. Men ingen af disse regler er så simple og lette at gå til som dobbeltreglen.

Modstandervurdering

Der findes nogle situationer, hvor man som modspiller skal sørge for at spille et "falsk" kort, for at spilfører ikke oplagt skal gøre det rigtige, men får en valgmulighed. Vi skal se på nogle eksempler med såkaldt obligatorisk blufftilspil.

Erfarne spillere kender godt flere situationer, hvor det er nødvendigt, at man lægger et bestemt kort for at sætte spilfører på prøve. Men det er nok ikke så almindeligt at have styr på, om man som spilfører skal tage højde for et eventuelt blufftilspil, og her gælder det om at vurdere den aktuelle modspiller.

Spil et vist kort 1

♣ D T 7	♣ E B 3	♣ 8 6 5
	♣ K 9 4 2	

Spilfører starter med en vellykket klørknibning med bonden, hvorefter han tager for ♣E. Nu er det vigtigt for modspillet, at Vest lægger damen, for ellers er det oplagt for spilfører at fortsætte med 3'eren til kongen. Når damen kommer på fra Vest, skal spilfører tage stilling til, om der skal knibes efter 10'eren hos Øst.

Når vi ser på det fra spilførers synsvinkel, er det et spørgsmål om disse to fordelinger:

♣ D T 7	♣ 8 6 5	odds: 11
♣ D 7	♣ T 8 6 5	odds: 10

En bestemt 3-3-fordeling er lidt mere sandsynlig end en bestemt 4-2-fordeling, men ikke meget.

Med en dårlig modstander i vest skal man uden tvivl knibe efter 10'eren. Med en bedre spiller i vest bør man overveje, om damen er et «falsk kort». Men modstanderen skal være så god, at han i mere end 10/11 (90,9%) af tilfældene spiller damen fra D107, for at du vurderer damen til at være et blufftilspil og topper farven. På den anden side er det for mange spillere ren rutine at bekende med et kort, som allerede er vist.

Spil et vist kort 2

♠ T 8 7	♠ E B 9 6 5	♠ K D
	♠ 4 3 2	

Spilfører skal spille farven til kun en enkelt taber og starter med at spille en lille spar til 7, 9 og dame. Når spilfører senere spiller en lille op mod EB, er det vigtigt, at Vest lægger 10'eren (kortet, han allerede er markeret med), ikke 8'eren, for hvis han lægger 8'eren, ved spilfører, at hans eneste chance er at gå op på esset for at fælde kongen single.

Fra spillfrers synsvinkel ser det således ud:

♠ T 8 7	♠ K D
♠ K T 7	♠ D 8

Med den sidste fordeling er der (normalt) ingen valgmuligheder hos nogen af modspillerne. Men med den første sts er der selv med en vgen Vest to muligheder for tilspil hos ham, 7-T eller 8-T, og to muligheder hos Øst, konge eller dame. Odds for den første fordeling skal reduceres til en fjerdedel, og spillfører skal naturligvis knibe med kngten i anden omgang af farven.

Med det obligatoriske blufftilspil af ♠T undgår Vest, at spillfører fr afsløret fordelingen, så han kniber med bonden som planlagt.

Selv har jeg med den sidste fordeling haft glæde af at gå op på kongen første gang, hvorefter spillfører har troet, at det var fra KD, og at 10'eren sad hos Øst.

En spillfringsopgave

♠ E 9 7
♥ E D 8 7 5
♦ D 8 3
♣ 8 5

S / Alle

♠ K 6 2
♥ B 6 4
♦ E 6 5
♣ E K 7 4

Vest	Nord	Øst	Syd
			1ut
pas	2♦ 1)	pas	2♥
pas	3ut	pas	4♥
pas	pas	pas	

1) Overføring til hjerter

Vest spiller ♦B ud. Du forsøger med damen på bordet, men Øst dækker med kongen, og du stikker med esset. S spiller du ♥4 til 3'eren, damen og 9'eren. Fortsætter du med esset, eller gr du hjem på hånden og sender ♥B afsted?

Det er et spørgsmål om disse to fordelinger:

♥ K 3 2	♥ T 9
♥ K 3	♥ T 9 2

Odds for den første skal reduceres til en fjerdedel, for Vest har valget mellem 3 og 2, og Øst har valget mellem 10 og 9. Men hvad med den anden fordeling?

Hvis man sløvt lægger 2'eren, har spilfører ingen anden mulighed for succes end at fortsætte med esset. Det er et obligatorisk blufftilspil at lægge ♥T eller ♥9.

Med en ikke særlig stærk modspiller i øst skal man uden tvivl spille på den første fordeling og gå hjem for at spille bonden.

Hvis Øst er en stærk spiller, som altid sørger for at spille 10'eren eller 9'eren, skal odds for den sidste fordeling kun reduceres til det halve, og så er der odds 2 mod 1 for den sidste fordeling, og man bør stille og roligt fortsætte med esset fra bordet.

Selv en stærk spiller kan naturligvis glemme at "falsecarde", men han vil uden tvivl huske det i mere end halvdelen af tilfældene, så det er klart med odds at fortsætte med esset fra bordet.

Jeg har selv en enkelt gang haft lejlighed til i denne situation at spille en af de høje fra T9x. Spilfører fortsatte uden de store overvejelser med esset, så jeg fandt ikke anledning til at takke for tilliden.

Redaktørens tilsvarende farvekombination

Boye gjorde mig opmærksom på denne farvekombination:

♣ K D 9 8 7 6 4

♣ 5

Man indleder med en klør til kongen, og bonden (eller 10'eren) kommer på i øst.

Mod god modstand må det være rigtigt at fortsætte med en lille klør i håb om at finde Ex foran (to varianter i stedet for én).

Denne farvekombination svarer helt til det forrige eksempel. Her er det obligatorisk blufftilspil fra BTx i stedet for fra T9x.

En god modspiller finder uden tvivl blufftilspillet i mere end halvdelen af tilfældene, og så skal spilfører gå ud fra, at det er bluff, og fortsætte med en lille fra bordet.

Jeg har nok regnet med, at det var almen viden blandt de allerbedste spillere, men Boye giver et par eksempler, der viser, at det nok ikke er tilfældet.

Fra Copenhagen Bridge Invitational 2015

Spil 13

	♠ D T 5		
	♥ D 6 4 3 2		
	♦ T 4		
	♣ B T 6		
♠ K 6 4	N / Alle	♠ E B 3	
♥ K B		♥ E 9 8 7	
♦ 5		♦ D B 8 6 3	
♣ K D 9 8 7 5 4		♣ 2	
	♠ 9 8 7 2		
	♥ T 5		
	♦ E K 9 7 2		
	♣ E 3		

Vest	Nord	Øst	Syd
Versace	Auken	Tokay	Welland
	pas	1♦	pas
2♣	pas	2♦	pas
3♣	pas	3ut	pas
pas	pas		

Syds udspil af ♠8 gik til damen og esset. Tokay fulgte op med en klør til kongen, og Sabine lagde bonden. Tokay fortsatte nu med damen!

Jeg tror ikke, at Sabine har grund til at være fornærmet over Tokays vurdering af hende som modspiller. Hun kan i stedet glæde sig over, at han ikke havde styr på denne farvekombination, så at kontrakten gik ned.

Flere spillere forsøgte sig med kongen og damen, og mindst én spiller glemte at lægge 10'eren eller bonden under kongen.

Fra VM-finalen i 2001

I dette spil havde Sælensminde styr på farvebehandlingen, men det havde den, der skrev om spillet i VM-bogen, vist ikke:

Spil 71

♠ T 7 3	♠ 8 4	♠ E K B
♥ -	♥ E D 9 7	♥ K T 8 5 4 2
♦ K D 9 8 7 6 4	♦ B T	♦ 3
♣ E 9 3	♣ K T 8 7 5	♣ D B 6
	<div style="background-color: green; color: white; padding: 10px; display: inline-block; border: 1px solid black;">S / Alle</div>	
	♠ D 9 6 5 2	
	♥ B 6 3	
	♦ E 5 2	
	♣ 4 2	

Vest Brogeland	Nord Larsen	Øst Sælensminde	Syd Meltzer
1♦	pas	1♥	pas
2♦	pas	3♣	pas
3♦	pas	3ut	pas
pas	pas		

Brogeland åbnede, tro mod parrets stil, med 1 ru, og Sælensminde drev kontrakten i udgang, idet han skjulte sin hjerterlængde. Udspillet af sp 5 gik til otte og knægt, og ru 3 gik til femmeren, kongen og bonden.

Sælensminde skulle beslutte, om bonden var et falsk tilspil fra bonde-ti-to eller et tilfældigt valg fra bonde-ti doubleton. Hvis sparudspillet var fra en langfarve, som det syntes at være, var det matematisk set mere sandsynligt, at Meltzer havde kortheden i ruder hos dem.

*Med es-fem-to kunne Syd desuden frit spille hver af de små kort til det første stik, så Begrænset Valg-overvejelser udjævnes. En anden måde at se på farven er at E2 og E5 (to kombinationer) er dobbelt så sandsynlige som E52 (en kombination). Efter at have sagt dette er det at fortsætte med ru D imidlertid et mere populært valg end alternativt en lille, delvis fordi man selv med det mest generøse sindelag har en tendens til at løse den slags afgørelser ved at sætte lid til menneskelig skrøbelighed. Skønt selv erfarne spillere ved, at de skal spille en honnør fra B10x, er det bare en kendsgerning, at næsten enhver glemmer at gøre det indimellem – **that's the kicker**.*

Beskrivelsen af spillet indeholder en række konkrete elementer i en analyse af, hvad der er med odds, men er det ikke samlet set en gang tågesnak? Det er ikke et spørgsmål om, hvorvidt næsten enhver glemmer at gøre det indimellem, men om Larsen i over halvdelen af tilfældene vil glemme det – **that's the kicker**. Det gør han naturligvis ikke.

Sælensminde spillede med odds, da han fortsatte med en lille ruder, men det førte til tre beter og 10 IMP til USA (130 i 3♦ ved det andet bord). Spillet svingede hele 21 IMP, da Ex i ruder i syd ville have givet +630 og 11 IMP til Norge (faktisk nøjagtig samme difference som USA vandt finalen med!).

En dyb knæbøjning

Hvis du har 8 kort i en farve, hvor BT9xx sidder ude, er der normalt ikke mulighed for at knibe. Men undertiden er muligheden der, og der kan være odds for at knibe.

Med denne farvekombination:

♥ E K 8 7 6

♥ D 5 2

starter du med at tage damen, hvor bonde, ti eller ni kommer med fra Øst. Du fortsætter med en lille mod bordet, og Vest har bidraget med ♥3 og ♥4. Normalt går du op på esset eller kongen, men hvis Øst havde en singleton, kan du undgå en taber i farven ved at knibe.

Hvis Øst har vist længde i en anden farve, kan det imidlertid komme på tale at knibe.

Et avisspil

I dette spil tog H.C. Nielsen en dyb knæbøjning:

♠ 5	♠ B 9 8	♠ D T 7 6 3 2
♥ E D 8 7	♥ K 5	♥ B 6
♦ K 9 8 3	♦ B T 6	♦ E 5 4 2
♣ T 9 4 3	♣ E K 8 7 6	♣ B
	S / Ingen	
	♠ E K 4	
	♥ T 9 4 3 2	
	♦ D 7	
	♣ D 5 2	

Vest	Nord	Øst	Syd
pas	1♣	2♠	pas
pas	3♣	pas	D
pas	pas	pas	3ut

Vest spillede ♠5 ud til ♠8, ♠T og ♠K. Syd tog for ♣D, og Øst bekendte med ♣B. Det kunne sagtens være fra BT blanke, men Vest var markeret med single spar efter Østs 2♠-melding og måtte have noget længde i de andre farver. H.C. Nielsen fortsatte med klør til knibning med ♣7!

Den holdt stik, og Syd spillede ruder til damen og kongen, stak hjerterskiftet med kongen og lod ♠B gå rundt. Det endte med 3 spar-, 1 hjerter- og 5 klørstik - og 10 imp, da man var gået en ned ved det andet bord.

En odds-analyse

I artiklen nævnes mulighederne for B9 og BT9 hos Øst ikke. Vi kan uden tvivl se bort fra B9, for da Øst ikke ved, om Syd har 10'eren, finder han ikke på at lægge bonden fra B9. Men selv om det er usandsynligt, at Øst har BT9, skal det tages med i betragtning.

De tre muligheder er:

Beholdning	Startodds	Reducerede odds
B	9	9
B T	6	3
B T 9	3	1

Det er faktisk ikke så svært at bestemme startodds ved at sammenligne fordelingerne.

Forskellen mellem de to første er, om 10'eren er kommet sammen med bonde og 6 spar hos Øst eller sammen med 1 spar og 943 hos Vest. Ud fra princippet om ledige pladser er der odds 9 mod 6 for den første.

Forskellen mellem de to sidste er, om 9'eren er kommet sammen med BT og 6 spar hos Øst eller sammen med 43 og 1 spar hos Vest. Ud fra princippet om ledige pladser er der odds 10 mod 5 for den første. Når odds 6 bliver stående for BT, bliver startodds 3, altså det halve, for BT9.

Med den første fordeling har Øst ingen valgmuligheder for tilspil, men for de to sidste er der henholdsvis 2 og 3 valgmuligheder, så startodds skal divideres med henholdsvis 2 og 3.

Dermed er der odds 9 mod 4 for at knibe; knibningen er en 69% chance.

Andre odds ved tilspil af T eller 9

Når Øst har valgmuligheder for tilspillet med BT eller T9, men ikke med B9, er der ikke symmetri i odds. Vi kan opstille følgende oddstabel svarende til de tre mulige tilspil:

Kort	Odds	B	T	9
9	9	-	-	9
T	9	-	9	-
T 9	6	-	3	3
B 9	6	-	-	6
B	9	9	-	-
B T	6	3	3	-
B T 9	3	1	1	1
Knibe		69,2%	56,3%	47,4%

Odds er fordelt ligeligt ud fra antal valgmuligheder.

Odds for at knibe er henholdsvis 9 mod 4, 9 mod 7 og 9 mod 10.

Hvis Øst vælger tilfældigt ved afkast fra lige høje kort, er der odds for at knibe, hvis Øst spiller bonden eller 10'eren, mens man bør toppe farven, hvis Øst bekender med 9'eren. Men bør Øst lægge lige store kort tilfældigt?

Ingen information i valg af tilspil

Hvis Øst har T9 eller BT, er han interesseret i at få spilfører til at tage en mislykket knibning, og det gør han bedst ved at lægge den højeste af de to. Læren i modspil er dermed, at man ikke vælger fifty-fifty, men altid lægger den højeste. Hvis dette er tilfældet, ser tabellen således ud:

Kort	Odds	B	T	9
9	9	-	-	9
T	9	-	9	-
T 9	6	-	6	0
B 9	6	0	-	6
B	9	9	-	-
B T	6	6	0	-
B T 9	3	1	1	1
Knibe		56,3%	56,3%	56,3%

Med denne metode i modspil er odds ved alle tre tilspil 9 mod 7, det samme som før ved tilspil af 10'eren.

Jeg har spurgt nogle gode spillere om, hvad de i denne situation spiller til fra BT og T9, og alle svarede, at de ville spille en tilfældig af dem. Hvis de fortsætter med det, vil en god spiller finde ud af at toppe farven, hvis 9'eren kommer på.

Vi aftaler, at vi i fremtiden altid lægger den højeste og som spilfører vurderer, om Øst ved, hvad han gør.

Modstandervurdering

Hvis der er 6 eller 7 kort hos den ene modstander, giver denne tabel en oversigt over sandsynligheden for at knibe – hvis modstanderen vælger et tilfældigt kort fra BT, T9 og BT9:

Forskel	Fordeling	B	T	9
6	0-6	72%	59%	50%
6	1-7	74%	61%	52%
5	1-6	69%	56%	47%
5	2-7	71%	58%	49%
4	2-6	66%	53%	44%
4	3-7	68%	55%	46%
3	3-6	62%	49%	41%
3	4-7	63%	50%	42%
2	4-6	58%	45%	37%
2	5-7	58%	45%	37%

Med en forskel på 6 kniber vi. Med en forskel på 5 eller 4 topper vi, når 9'eren kommer på. Med en forskel på 3 eller 2 topper vi, når 10'eren eller 9'eren kommer på.

Hvis modstanderen er en, der altid lægger det højeste kort med BT og T9, bliver alle tre søjler i tabellen som under T.

Med en forskel på 6, 5 eller 4 kniber vi, og med en forskel på 3 eller 2 topper vi.

En af modstanderne har en 8-farve

Nu ser tabellen således ud:

Forskel	Fordeling	B	T	9
5	3-8	74%	61%	52%
4	4-8	70%	57%	48%
3	5-8	65%	52%	43%

Der skal normalt knibes, og det er nok kun værd at overveje at toppe, når 9'eren kommer på og fordelingen er 5-8.

Forskellige Odds-eksempler

I rækken af odds-artikler er der blevet behandlet nogle principper og regler til vurdering af odds. Jeg har samlet nogle eksempler på spil, hvor man kan anvende principperne og reglerne.

Kendskab til odds er vigtigt ved imp-beregning, når det drejer sig om at tage det nødvendige antal stik. Men det er nok oftere nyttigt i parturnering, hvor man jævnligt har tilstrækkeligt med stik til at vinde kontrakten, men går på jagt efter at få så mange stik som muligt.

I nogle af spillene nedenfor er kontrakten hjemme, men så drejer det sig om at få overstik, for det er parturnering.

Knibe med det samme?

♠ E B T 9 7 4 3	♠ - ♥ 9 7 3 ♦ E K B 6 2 ♣ K D 5 4 3	♠ K D 2
♥ D	Ø / Ingen	♥ 5 4 2
♦ 4 3		♦ D 9 7 5
♣ B 8 6		♣ T 9 7
	♠ 8 6 5 ♥ E K B T 8 6 ♦ T 8 ♣ E 2	

Vest	Nord	Øst	Syd
3♠	D	4♠	1♥
pas	5♠	pas	D
pas	pas	pas	7♥

Udspil: ♠E

Spilfører trumfede udspillet på bordet og tog for ♥E, og storeslemmen var i hus. Spillet er omtalt i en bridgespalte i en avis, hvor skribenten skrev:

Det ser naturligt ud at tage hjerter es. Falder damen ikke, kniber man i anden runde, da Øst qua Vests sparlægde er favorit til at have hjerterlægde.

Men spørgsmålet er: Skal man virkelig toppe en gang for at gardere sig mod damen blank? Skal man ikke hellere knibe straks for at gardere sig mod damen fjerde hos Øst? (Det er ikke helt usandsynligt med sparlægde vestpå).

Et svært valg.

Er der odds for at knibe med det samme?

Forskellen på de to spilleplaner er, om fordelingen af hjerterne er

♥ D ♥ 5 4 2 eller ♥ - ♥ D 5 4 2

Er damen sandsynligvis sammen med 7 spar hos Vest eller sammen med 3 spar og ♥542 hos Øst? Der er 7 ledige pladser til damen hos Øst mod kun 6 hos Vest, så der er odds for at knibe med det samme.

Odds 7 mod 6 for at knibe med det samme lyder som en vigtig forskel, men der er mange fordelinger, hvor det ikke betyder noget, om man gør det ene eller det andet. De samlede procenter siger 62,50% mod 60,85%.

Et spil fra åbent hus-parturnering

♠ K T 4
♥ B T 7 3
♦ B T 9
♣ E K 2

♠ E B 9 6 2
♥ E 6
♦ E 5 4
♣ B 5 4

Vest	Nord	Øst	Syd
	1ut	pas	3♠
pas	4♠	pas	pas
pas			

Vests udspil af en fjerdehøjeste ♦2 går til 9, dame og es. Du går på bordet på ♠K, hvorefter ♠T holder stikket, idet Vest ikke har flere trumfer. Hvad gør du nu?

Du har 10 stik hjemme, men håber på at skaffe et ekstra stik i hjerter med damen og kongen fordelt hos modstanderne. Med længde i spar er Øst sandsynligvis kortest i hjerter, så du sender ♥B afsted fra bordet. Det går godt med denne fordeling:

	♠ K T 4	
	♥ B T 7 3	
	♦ B T 9	
	♣ E K 2	
♠ 7		♠ D 8 5 3
♥ D 9 8 4		♥ K 5 2
♦ K 7 6 2		♦ D 8 3
♣ T 7 6 3		♣ D 9 8
	♠ E B 9 6 2	
	♥ E 6	
	♦ E 5 4	
	♣ B 5 4	

Hvis Øst dækker med kongen, kan du godspille ♥T (når damen befinder sig hos Vest). Når Øst ikke dækker, lader du ♥B løbe til Vests dame. Senere kan du tage for ♥E og trumfe en hjerter, så at Østs konge falder.

Det er ikke let at se, men hvis Øst dækker ♠T med damen, kommer du hjem på hånden og kan ikke længere få rejst et hjerterstik.

To indkomster til bordet

♠ T 7 2
♥ E B 4
♦ D 5
♣ T 6 5 3 2

N / N-S

♠ E K D B 5 3
♥ 8 5 3
♦ E 8
♣ E K

Du er kommet i en hånd 6♠ som Syd og får ♥2 (fjerdehøjeste) ud fra Vest. Du lægger håbefuldt den lille til fra bordet, men Øst tager stikket med 9'eren og fortsætter med damen til bordets es.

Du spiller klør til esset og tager også for ♣K, som får damen og bonden med fra Vest. Dermed er bordets 10'er god, men Øst har hold i klør.

Du har brug for to indkomster til bordet, en til at trumfe klørene gode og en til at komme derud for at indkassere klørene. Du tager ♠E, som får ♠4, ♠2 og ♠9 med. Når du dernæst spiller en lille spar, bekender Vest med 6'eren. Knibe eller toppe?

Det er en sædvanlig(?) begrænset valg-situation, hvor du skal gå ud fra, at Øst ikke havde noget valg, da han lagde 9'eren (ikke valgt fra 98), så du kniber med 7'eren, som holder stik. Dernæst trumfer du en klør højt og går på bordet på ♠T for at indkassere de gode klør med afkast af en ruder og en hjerter.

Hvor god er Øst?

♠ E D 8
 ♥ K D 2
 ♦ E B 8 5
 ♣ D B 5

♠ K B 3
 ♥ E B 4
 ♦ D 7 6 4
 ♣ E K 7

Vest	Nord	Øst	Syd
		pas	1♦
pas	2♣	pas	3ut
pas	7ut	pas	pas
pas			

Det er en frygtelig dårlig kontrakt, selvom man råder over i alt 37 honnørpoint – der er spejlfordeling, og en konge mangler.

Spilfører tog hjerterudspillet på hånden og kneb i ruder med bonden. Lille med fra Vest og 9'eren fra Øst.

Hvad ville du nu gøre? Går du hjem på hånden og spiller ♦D for at knibe kongen ud hos Vest, mens 10'eren falder fra Øst?

Med en ordinær spiller i øst er det uden tvivl det, du skal gøre. Men en rigtig dygtig spiller i øst vil med T9x være klar over, at hvis han lægger den lille, har du ikke andet valg end at fortsætte med esset for at få kongen til at falde fra Vest.

Det er derfor en situation med obligatorisk bluff; ved at lægge 10'eren eller 9'eren fra T9x i øst får du muligheden for at gå hjem på hånden og sende damen afsted.

Der er to fordelinger med T9x imod kun en med T9. Du vurderer Øst til at være en god spiller, men er han så god, at han i mere end halvdelen af tilfældene med T9x vil huske at spille 10'eren eller 9'eren?

Begrænset valg?

♠ D 8 4
♥ K 7 5 2
♦ K 3
♣ 9 5 4 3

S / Ø-V

♠ E K 6
♥ E T 6 4 3
♦ E 5 4 2
♣ 8

Vest	Nord	Øst	Syd
			1♥
pas	2♥	pas	3♣
pas	4♥	pas	pas
pas			

Efter et kortfarvetrialbid i klør kommer du i 4♥ og får ♣K ud fra Vest, hvor Øst markerer et lige antal klør med 2'eren.

Vest fortsætter med ♣D, Øst bidrager med en lille, og du trumfer. Så spiller du en hjerter til kongen, hvor Vest bekender med damen og Øst med 8'eren. Når du spiller en hjerter fra bordet, bekender Øst med 9'eren. Knibe eller toppe?

Med klørene fordelt 4-4 kan vi ud fra ledige pladser vurdere, at startodds for DB contra D blank er 8 mod 7, men på grund af valgfrihed med DB skal de 8 halveres, så der er Odds 7 mod 4 for B98 frem for 98 hos Øst. Men det er alligevel ikke bedst at knibe!

Målet er nemlig at få 12 stik, og så er bedste chance at toppe i hjerter. Hvis man topper og bonden falder, er de 12 stik sikret, for der er to trumfer tilbage på bordet til at trumfe ruder med. Hvis man tager en vellykket knibning i trumf (Øst har B98), er man nødt til at gå i gang med at trumfe to rudere på bordet, og Øst vil trumfe over, medmindre han har længden i ruder.

Med 5 kort i hjerter og klør hos Vest mod 7 hos Øst er der under 50% chance for, at Øst har længden i ruder (er helt nede på 29,6%). Når vi ser på chancen for at ende med 12 stik, er odds 4 bevaret, mens odds 7 mindst skal halveres, så der er odds for at toppe.

Knibe med 9xxxx ude?

Dette spil er fra David Birds "Clever Play in the Trump Suit":

♠ B T 4 2
♥ E K 8 6
♦ E K 9
♣ 9 3

♠ E K D 8
♥ 4 3
♦ 6 5
♣ E K T 7 4

Vest	Nord	Øst	Syd
			1♣
2♥	D	pas	4♠
pas	4ut	pas	5♣
pas	5♦	pas	6♣
pas	7♠	pas	pas
pas			

Vest meldte en svag 2 i hjerter, og Syd har vist EKD i spar og EK i klør.

Udspil: ♥D

Spilfører tog udspillet på bordet fulgt af ♣E og ♣K. Dernæst trumfede han en klør højt på bordet, og det var fornuftigt, for Øst havde nu ikke flere klør. En lille spar gik til esset, begge modstandere bekendte, og spilfører rejste den femte klør med en høj trumfning. Da den sidste spar blev spillet fra bordet, kom der en lille spar på fra Øst. Skal der knibes efter 9'eren?

Idet bonden og tieren er gået, svarer situationen til den, hvor Bxxxx sidder ude og man skal tage stilling til, om der skal knibes efter bonden. Vi kan bruge "dobbeltreglen", hvor vi ud fra det viste antal kort i hjerter og klør skal se på, hvor mange kort henholdsvis Vest og Øst har i de andre farver, spar og ruder.

En optælling fortæller, at Vest har 3 kort i de andre farver, mens Øst har 10. Spørgsmålet er, om Øst har mindst dobbelt så mange, for så skal der knibes. Der er odds for at knibe efter 9'eren hos Øst.

Nogle obligatoriske bluff

I nogle situationer skal en modspiller sørge for at spille et højere kort end nødvendigt, fordi spillfører ellers kun kan gøre det rigtige. Det handler slet og ret om at give spillfører mulighed for at spille på en tabende variant. På den anden side skal spillfører være opmærksom på, at der kan være tale om bluff.

Selv for topspillere kan det være nødvendigt at opbygge et lager af farvekombinationer, hvor det er nødvendigt at lave et blufftilspil, for at spillfører får et tabende alternativ. Selv med kendskab til en situation, hvor det er obligatorisk at bluffe, kan man «glemme» at spille det kort, som sætter spillfører på prøve.

Der er to ret velkendte situationer, hvor selv topspillere ikke altid husker at bluffe. Vi ser på dem her (igen), men ellers er formålet at komme med nogle situationer, som ikke er så kendte selv for topspillere.

Den nok mest kendte

	♠ E D 8 7 5	
♠ K x		♠ T 9 x
♠ K 3 2		♠ T 9
	♠ B 6 4	

Spilfører skal spille farven uden tabere og starter med at knibe med damen. Hvis Øst med den første fordeling spiller den lille, er spillfører nødt til at fortsætte med esset.

Hvis Øst i stedet spiller 10'eren eller 9'eren, har spillfører et valg. Han kan i stedet satse på, at Øst har T9 doubleton i farven. I så fald går han hjem på hånden og spiller bonden.

Når 10'eren eller 9'eren kommer på fra Øst, er spørgsmålet, om fordelingen er den sidste, eller om Øst har bluffet med den første. Der er to fordelinger af den første slags imod den ene anden. For at vurdere, om der er odds for den ene eller den anden fordeling, er spørgsmålet, om den aktuelle Øst i mere end halvdelen af tilfældene med den første fordeling vil lave blufftilspillet af 10'eren eller 9'eren. Hvis Øst vurderes så god, skal man bare fortsætte med esset, ellers skal man gå hjem og spille bonden.

Kender du denne med ♥T9xx hos Øst?

	♠ K D 8	
	♥ K D B 8	
	♦ K 7 6	
	♣ K B T	
♠ T 9 4	S / Alle	♠ 7 6 3 2
♥ E 4 3		♥ T 9 5 2
♦ B 8 3		♦ D T 2
♣ 9 6 5 3		♣ 8 7
	♠ E B 5	
	♥ 7 6	
	♦ E 9 5 4	
	♣ E D 4 2	

Vest	Nord	Øst	Syd
pas	2♣	pas	1ut
pas	6ut	pas	2♦
pas			pas

Der kommer spar eller klør ud, og spilfører spiller op imod bordets hjertere to gange. Anden gang er det vigtigt for Øst at spille 10'eren eller 9'eren, idet spilfører ellers er nødt til at fortsætte med 8'eren og få esset til at falde. Det er den eneste vindervariant.

Med 10'eren eller 9'eren fra Øst kan spilfører i stedet satse på T9x og fortsætte med en høj hjerter. Vi ser dermed nok engang vigtigheden af, at man som modspiller giver spilfører chancen for at spille på en forkert variant.

Når spilfører skal vurdere, om der er tale om bluff, skal han sammenligne disse fordelinger:

♥ E x x	♥ T 9 x x
♥ E x x x	♥ T 9 x

Der er 6 fordelinger af den første slags imod 4 af den sidste, så spørgsmålet er, om den aktuelle Øst vil finde blufftilspillet i mere end 2/3 af tilfældene.

En anden velkendt obligatorisk bluff

	♣ K D 9 8 7 6 4	
♣ E x		♣ B T x
♣ E 3 2		♣ B T
	♣ 5	

Spilfører spiller lille til kongen, hvor Øst bidrager med bonden eller 10'eren. Skal han fortsætte med en lille eller med damen?

En heldig 3ut

♠ 8 5
♥ 8 5 4
♦ K B 7 2
♣ E D 7 3

S / Alle

♠ E K
♥ E T 3 2
♦ T 4 3
♣ K B T 9

Vest	Nord	Øst	Syd
pas	3ut	pas	1ut
pas			pas

Vest spiller ♠2 ud, som går via bonden til din konge. Du er i praksis nødt til at finde Vest med både damen og esset i ruder (eventuelt damen double, red.), så du spiller en lille ruder til bonden, og den holder stik. Øst bekender med 8'eren eller 9'eren. Så langt ser det lovende ud.

Men det er parturnering, så du stiller dig ikke tilfreds med 9 stik. Du vil gerne forsøge at få et overstik og spiller dig hjem på hånden i klør. Fortsætter du med ♦T eller en lille ruder?

Uanset om ruderne er fordelt

♦ E D x	♦ 9 8 x
eller	
♦ E D 6 5	♦ 9 8

skal du spille 10'eren. Dermed er det ikke en sædvanlig situation med obligatorisk bluff.

En helt anden situation

Du sidder med EKB8xx over for en renonce og skal spille farven til bare en taber. Du tager for esset og kongen og får disse kort at se fra Vest og Øst:

♥ x x	♥ x T/9
-------	---------

Fortsætter du med en lille eller bonden?

Hvis damen er hos Vest, er det et spørgsmål om disse fordelinger:

♥ D x x	♥ T 9 x x	6 fordelinger
♥ D x x x	♥ T 9 x	4 fordelinger

Har Øst bluffet med 10'eren eller 9'eren?

Men damen kan jo sidde hos Øst:

♥ 9 x x x	♥ D T x	4 fordelinger
♥ T x x x	♥ D 9 x	4 fordelinger

Odds er kæmpe store for at fortsætte med en lille for at få damen til at falde.

Intrafinesser

Likørfirmaet Bols havde i perioden 1974-76 og igen fra 1987 til 1994 en årlig konkurrence blandt mange af verdens topspillere om at skrive en lille artikel med et vigtigt tip til os andre bridgespillere.

Blandt de mange gode tip er det Gabriel Chagas' artikel om intrafinessen, der har fascineret mig mest.

Chargas' artikel indeholder blandt andre dette eksempel:

	♠ D 9 2	
	♥ 6 5 4	
	♦ E D 3	
	♣ K 8 4 3	
♠ T 6	Ø / Alle	♠ K B 7
♥ T 9 8 2		♥ E K D B
♦ 5 4		♦ T 9 7 6
♣ T 9 7 5 2		♣ D B
	♠ E 8 5 4 3	
	♥ 7 3	
	♦ K B 8 2	
	♣ E 6	

Syd får ♥T i udspil imod sin 4♠-kontrakt. Øst tager to hjerterstik, og Syd trumfer den tredje runde hjerter. Trumferne skal spilles til kun en enkelt taber, og det normale er at spille op til damen i håb om, at kongen er hos Vest.

Her havde Øst imidlertid åbnet med 1ut, så du ved, at kongen sidder hos Øst. Som spilfører indleder du derfor med en spar til 9'eren, og Øst stikker med bonden. Senere kan du spille ♠D fra bordet for at fælde Vests 10'er, samtidigt med at Østs konge knibes ud.

Spørgsmålet er, om sparene er fordelt

♠ T 6	♠ K B 7
eller	
♠ T 7 6	♠ K B

Med den sidste fordeling skal man i stedet tage ♠E, men der er odds for den første fordeling, eftersom Vest med den sidste fordeling har valget mellem tilspil af 7'eren og 6'eren, så startodds for den fordeling skal halveres. Derimod må vi formode, at det er usandsynligt, at Vest lægger 10'eren fra T6.

Aktuelt er det dog ikke problematisk at vælge mellem de to fordelinger, for inden man beslutter sig, trumfer man en klør og konstaterer, at Øst har doubleton i klør. Så har han ikke også doubleton i spar.

Hjælper det Vest at sætte 10'eren på?

Jeg har i en artikel om denne intrafinesse læst, at det ikke hjælper Vest at sætte 10'eren på. Den dækkes med damen, og kongen vinder stikket. Når man kommer ind næste gang, spiller man 9'eren og kniber bonden ud hos Øst, når han bidrager med 7'eren.

Men kniber man i praksis efter bonden?

Øst har ikke KB76, for så ville han dække med bonden, så det er et spørgsmål om disse to fordelinger:

♠ T 6	♠ K B 7
♠ B T	♠ K 7 6

Startodds for den sidste fordeling skal reduceres til en fjerdedel, eftersom begge modspillere har et valg af tilspil mellem to kort. Men hvis vi fastholder, at det er usandsynligt, at Vest spiller 10'eren fra T6, skal odds for den første fordeling reduceres til næsten 0. Op på esset!

Det beror på en modstandervurdering.

Efter at have læst Chagas' artikel er vi mange, der har haft et inderligt ønske om at lave en intrafinesse.

Et spil fra Patton International Monaco 2011

		♠ K D 9 5		
		♥ D 8 3		
		♦ D 9 4 2		
		♣ 9 5		
♠ B 8 7 6 4 3				♠ -
♥ T 6				♥ K B 2
♦ E K T				♦ 8 6 5
♣ K 8				♣ B T 7 6 4 3 2
		♠ E T 2		
		♥ E 9 7 5 4		
		♦ B 7 3		
		♣ E D		
Vest	Nord	Øst	Syd	
Helgemo	Ward Platt	Helness	Cabanes	
	pas	pas	1ut	
2♠	3ut	pas	pas	
pas				

Den udspillede ♠4 blev taget med esset på hånden. Det er svært at vurdere odds, men mon ikke, der er odds for som sædvanligt at spille lille hjerter til damen?

Måske var det et ønske om at lave en intrafinesse, der fik Syd til at spille sådan: en lille hjerter til bordets 8'er og bonden hos Øst. Klør fra Øst gik til damen og kongen, hvorefter ♠3 fra Vest blev taget med 9'eren på bordet. ♥D fra bordet fuldendte intrafinessen til det 9. stik.

En stolt intrafinesser

♠ E 9 5
♥ E D 4
♦ K T 4
♣ 8 4 3 2

V / N-S

♠ D 8 3
♥ K B 2
♦ E D 5
♣ E 7 6 5

Vest	Nord	Øst	Syd
2♠ 1)	pas	pas	2ut
pas	3ut	pas	pas
pas			

- 1) 5 i spar og 4+ i en minor, under en åbningshånd

Spilfører faldt fra ♣K ud fra Vest, efter at 10'eren var kommet på fra Øst. Vest fortsatte med ♣D, Øst kastede en ruder, og Syd stak med esset. En hjerter blev spillet til bordet fulgt af ♠5 til 4'eren, 8'eren og 9'eren. Vest indkasserede to klørstik og spillede hjerter til kongen på Syds hånd. Dernæst sendte Syd ♠D afsted, og den kvalte bonden hos Øst, samtidig med at kongen blev knebet ud hos Vest. En nydelig intrafinesse til 9 stik og vundet kontrakt.

Vi nænner ikke at gøre spilfører opmærksom på, at han i stedet skulle have taget de 6 røde stik og sat Vest ind i klør. Vest er slutspillet til at spille ud fra kongen i spar.

Intrafinessen holder ikke, hvis Øst har en lille doubleton i spar, men Vest må gerne have KBT i spar, når han bliver slutspillet.

Mange tænker på disse farvekombinationer som *intrafinessen*, ikke en blandt mange. Følgende definition fra et bridgeleksikon omfatter disse, men der er mange flere:

En intrafinesse er en knibning gennem den ene modspiller af en lavere honnør, som man i et senere stik scooper (fælder/kvæler), samtidig med at man kniber den anden modstander for en højere honnør.

Den første knibning behøver dog ikke være efter en honnør:

Helgemos intrafinesse

	♠ 9 7 3		
	♥ 9 7 6 2		
	♦ K T 8 6		
	♣ 9 2		
♠ 8 4	V / Alle	♠ D B T 5	
♥ K D B 8 4		♥ E T 5 3	
♦ 5		♦ 3	
♣ K T 7 5 3		♣ D B 6 4	
	♠ E K 6 2		
	♥ -		
	♦ E D B 9 7 4 2		
	♣ E 8		

Vest	Kaplan	Øst	Helgemo
2♥	pas	4♥	6♦
pas	pas	pas	

Helgemo trumfede hjerterudspillet, trak en gang trumf og spillede ♠2 til knibning med 7'eren på bordet. Nu kan han senere gå på bordet og spille ♠9, som fælder 8'eren hos Vest og indleder en dobbeltknibning (!) gennem Øst, hvor man afslutter med ♠3 til Østs 5'er og 6'eren på hånden! Aktuelt fik Helgemo ikke lov til at gennemføre den flotte intrafinesse, eftersom Øst testede ham ved at spille ♠5 tilbage. Men Geir lagde koldblodigt ♠6 fra hånden og tog stikket med 9'eren på bordet.

En «oplagt» intrafinesse

	♠ E 8 5 2		
	♥ D 7		
	♦ K D B		
	♣ K 8 6 5		
♠ K D 7 4	V / N-S	♠ T 6	
♥ E K T		♥ B 6 5 3	
♦ 8 7		♦ 9 6 5 2	
♣ D T 7 2		♣ 9 4 3	
	♠ B 9 3		
	♥ 9 8 4 2		
	♦ E T 4 3		
	♣ E B		

Vest	Nord	Øst	Syd
1ut 1)	D	2♦ 2)	3ut
pas	pas	pas	

- 1) 12-14 2) flugt med 4-4 i de røde farver

Intrafinesser fortsat

Mange opfatter en intrafinesse som noget usædvanligt, hvor de rette omstændigheder sjældent er til stede. Men der findes mange varianter af intrafinessen, og ganske ofte er der odds for at lave en intrafinesse. Måske er det ikke så tit, at intrafinessen sørger for vundet kontrakt, men i partturnering kan den give et vigtigt overstik.

I det foregående nummer af Bridge i Norge så vi på intrafinesser, hvor man efter at have knebet gennem den korte hånd fælder det vigtige kort, samtidig med at man kniber gennem den lange hånd.

Der er imidlertid en vigtig gruppe af tilfælde, hvor man først fælder det vigtige kort og senere kniber gennem den lange hånd. Og i en række situationer er der odds for at gøre det.

Fra en topkamp i damehold

	♠ E 9 2	
	♥ 5	
	♦ K D B 7	
	♣ E B 7 4 3	
♠ D 5	N / Ø-V	♠ B T 7 4
♥ B 8 7 3 2		♥ K D T
♦ 9 8 6		♦ T 5 3
♣ T 8 6		♣ K D 5
	♠ K 8 6 3	
	♥ E 9 6 4	
	♦ E 4 2	
	♣ 9 2	

Vest	Nord	Øst	Syd
	1♣	pas	1♥
pas	2♦	pas	2ut
pas	3ut	pas	pas
pas			

Udspil: ♥2

Spilfører stak med ♥E tredje gang og spillede spar til 9'eren og 10'eren. Dernæst fulgte lille ruder til bordet og ♠E, som fældede damen hos Vest. ♠2 fra bordet fik 7'eren med fra Øst. Knibe eller toppe?

Er fordelingen som ovenfor eller DB5 mod T74? På grund af hjerterlængden hos Vest er den aktuelle fordeling mest sandsynlig, men vigtigere er, at Vest med DB5 selvfølgelig ville sætte en af honnørerne på. Der skal knibes! Hvis Vest her finder på at sætte damen på i første sparrunde, får spilfører virkelig et problem.

Et BBO-spil

♠ E 8 5 2
♥ D T 3
♦ 8 5 4
♣ B 8 3

S / Ingen

♠ K 9 3
♥ E K B 7 6
♦ E K 7
♣ 9 5

Vest	Nord	Øst	Syd
			1♥
pas	2♥	pas	4♥
pas	pas	pas	

Udspil: ♦B

Der er udsigt til 2 tabere i klør og 1 i hver af farverne spar og ruder. Planen må være at kaste en rudertaber på en god fjerde spar fra bordet.

Spilfører trak trumf og dykkede en spar med henblik på, at sparfarven var fordelt 3-3. Sparene 4-2 er imidlertid mere sandsynlig end 3-3, og kontrakten gik da også ned med denne fordeling:

♠ E 8 5 2
♥ D T 3
♦ 8 5 4
♣ B 8 3

♠ D T 7 4
♥ 8 5
♦ B T 6
♣ E D 7 2

S / Ingen

♠ B 6
♥ 9 4 2
♦ D 9 3 2
♣ K T 6 4

♠ K 9 3
♥ E K B 7 6
♦ E K 7
♣ 9 5

Hvis man har blik for intrafinesser, dykker man ikke bare en spar, men trækker trumf, så man ender på bordet, og spiller en lille spar til ♠9 og ♠T. Vest fortsætter i ruder og presser håndens anden høje ruder ud.

Nu fælder ♠K bonden hos Øst, og en lille spar mod bordet får Vest til at bidrage med 7'eren. Knibe eller toppe? Er fordelingen snarere T74 mod DB6 end den aktuelle?

Med den sidste fordeling har Øst oplagt et valg mellem damen og bonden i anden runde af farven, ligesom han kunne have valgt at sætte en af dem på i første runde. Vest har ikke et lige så oplagt valg mellem damen og 10'eren med den aktuelle fordeling.

Derfor er der odds for at knibe til vundet kontrakt. En inspireret dame fra Vest i første runde spar får uden tvivl spilfører til at gøre galt.

To eksempler på intrafinesser

Anders Wirgren vandt en 3ut i kraft af to stik med denne ruderfarve:

♦ E B 9 5 ♦ K 7 4 3 ♦ T 6
 ♦ D 8 2

Lille ruder til 8'eren og 9'eren. Damen pressede dernæst esset ud hos Vest, og 10'eren kom på fra Øst. På tredje runde ruder fra hånden kom 5'eren på fra Vest. Satser du på den aktuelle fordeling eller E95 mod BT6?

Ligesom ovenfor er der odds for den aktuelle fordeling. Men Wirgren havde ikke brug for de store odds-overvejelser, for Vest havde åbnet med 1♦!

En anden topspiller har leveret denne fordeling:

♦ E 8 3 ♦ B T 7 2
 ♦ K 5 ♦ D 9 6 4

En lille til knibning med 8'eren og bonden eller 10'eren fra Øst. Denæst falder kongen under esset, og der knibes gennem Øst med 9'eren.

En intrafinesse i defensiven

Følgende spil er fra en partturnering i en klub:

	♠ D 2	
	♥ E D 5	
	♦ E B 6 2	
	♣ E B 6 2	
♠ K 8 7 6	S / Ø-V	♠ E 9 3
♥ B 4 3 2		♥ 9 8 7
♦ T 5 4 3		♦ 8 7
♣ 5		♣ K 9 8 4 3
	♠ B T 5 4	
	♥ K T 6	
	♦ K D 9	
	♣ D T 7	

Vest	Nord	Øst	Syd
pas	3ut	pas	1ut
pas			pas

Udspil: ♠6

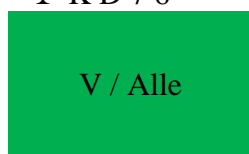
Hvis man ikke spiller med en lille 12-14-sans, kommer man i 3ut hos Nord, og der er ikke problemer med at få 10 stik. Hvis man spiller med lille sans, opvurderer man Syds hånd, bliver spilfører i 3ut og får udspil af en lille spar. Det skete ved flere borde.

Alle bortset fra en enkelt modspiller i øst gik op på ♠E i første stik, og spilfører fik 10 stik. Det synes ikke så svært som modspiller i øst at nøjes med at stikke 2'eren med 9'eren. En nydelig intrafinesse, der begrænser spilfører til 9 stik og giver en selv en top.

Det hjælper ikke spilfører at sætte damen på fra bordet, for så stikker Øst med esset og spiller 9'eren dækket af Syd, men med frafald hos Vest, og modspillet har forbindelse til 3 sparstik.

Intrafinesse og trumfkup

♠ D 7
♥ B 4 3
♦ E D B T
♣ K D 7 6

♠ K 8 4 3 2
♥ 9 7
♦ K 5 4
♣ E 5 4

Vest	Nord	Øst	Syd
2♥	pas	pas	2♠
pas	3♥	pas	3♠
pas	pas	pas	

Udspil: ♥E

Vest starter med de tre høje hjertere, og du trumfer den tredje, idet Øst kaster en klør. Du spiller en lille spar til 7'eren, stukket med 9'eren af Øst, der spiller klør til dit es. En lille spar går dernæst til bonde, dame og es hos Øst, som spiller klør til kongen på bordet.

Går du hjem på ♦K og trækker kongen i trumf?

Nej, der må være odds for, at Øst sidder tilbage med Tx i spar, og så er der brug for et trumfkup. Det vil virke med denne fordeling:

♠ D 7
♥ B 4 3
♦ E D B T
♣ K D 7 6

♠ B 5
♥ E K D 6 5 2
♦ 6 2
♣ T 9 3

♠ E T 9 6
♥ T 8
♦ 9 8 7 3
♣ B 8 2

♠ K 8 4 3 2
♥ 9 7
♦ K 5 4
♣ E 5 4

Du trækker fire runder ruder og kaster en klør på den fjerde ruder. Når du så spiller klør fra bordet, får du de to sidste stik til vundet kontrakt med K8 bag på T6.

Sidefarvebegrænsninger

Når modstandernes fordeling i en eller to farver er fuldstændig kendt, er der nogle ledige pladser tilbage til kort i de andre farver. Vi regner med, at odds for et bestemt korts placering svarer til antallet af ledige pladser.

Ofte giver det rigtige eller nogenlunde rigtige odds, men der er nogle markante situationer, hvor det langt fra er tilfældet.

Startodds er bestemt ud fra antal fordelinger, hvor alle fordelinger er lige sandsynlige. Således er

♠ E B T 3
♥ K D 5
♦ E 8 2
♣ D 8 4

præcis lige så sandsynlig (usandsynlig) som hånden med alle 13 spar.

«*Jamen, den hånd har jeg da vist nok haft*». Det har du nok ikke, men måske en med andre småkort af den type:

♠ E B T x
♥ K D x
♦ E x x
♣ D x x

Hvis man tæller op, hvor mange hænder der er af den type, får man, at der er 50.176. Dermed er der startodds 50.176 mod 1 for den nederste.

Men som sædvanlig skal man justere startodds ud fra, hvad der er meldt og spillet. Hvis der er åbnet med 1ut, er den aktuelle sandsynlighed for hånden med 13 spar 0, mens der stadig er positiv sandsynlighed for den sidste type.

Odds = antal ledige pladser

Hvis fordelingen af majorkort hos Vest-Øst er fastlagt til 6-9 og en af dem sidder med ♣D, kan man optælle antallet af fordelinger med ♣D hos Vest og antallet af fordelinger med damen hos Øst. Det giver henholdsvis 210 og 120, så odds for damen hos Vest er 210 mod 120.

Hvis vi forkorter med 30, får vi odds 7 mod 4 for ♣D hos Vest – og det svarer præcis til antallet af ledige pladser.

Det er naturligvis ikke noget, der er knyttet præcis til tallene 6 og 9, de matematiske formler for antal fordelinger giver altid, at antallet af fordelinger forholder sig som antallet af ledige pladser.

Sidefarvebegrænsninger

Efter en svag 2♠ fra Vest skal du som Syd spille 6♣ med disse kort:

♠ E 9 2
♥ D T 6
♦ E 9 7
♣ K B 9 6

V / N-S

♠ 8 5
♥ E K 9
♦ K D 8
♣ E T 8 7 5

Du stikker den udspillede ♠K med esset og finder ud af, at sparfarven er fordelt

♠ K D B 7 6 4

♠ T 3

Hvad er odds for ♣D hos Øst? Ud fra ledige pladser får vi odds 11 mod 7, 61%. Disse odds er baseret på, at alle fordelingerne af ikkesparerne er mulige. Men lad os se på situationen, hvor Vest er en konservativ melder: Med åbningen 2♠ har han præcis 6 spar, ingen renonce og ikke 4-farve i hjerter.

Man kan regne på det, og det viser sig, at disse sidefarvebegrænsninger ender med at reducere sandsynligheden for ♣D hos Øst til 54%.

Der er altså stadig odds for ♣D hos Øst, men der er situationer, hvor det er mest sandsynligt, at et bestemt kort sidder hos modspilleren med færrest ledige pladser!

Zia i The Guardian

Prøv at spille 1ut med disse kort:

♠ E 6 2
♥ 8 7
♦ 9 8 4 3
♣ K 8 4 3

S / Alle

♠ 9 8 5
♥ E K 3 2
♦ D 5
♣ E B T 9

Du har som Syd åbnet med 1ut, og der passes rundt. Vest spiller ♠3 ud, og du kan gå ud fra, at det er fjerdehøjeste fra hans længste farve (eller en af hans længste farver). Du må hellere gætte placeringen af ♣D rigtigt, for hvis du taber til den, går du bet.
Hvad gør du?

Sparfarven er fordelt 4-3 hos modstanderne, så ud fra ledige pladser er der odds 10 mod 9 for damen hos Øst. Nej, der er odds for damen hos Vest, for der er kraftige sidefarvebegrænsninger.

Ved at optælle antal fordelinger får jeg følgende odds:

	Startodds	Reducerede	x 6
4-3-3-3	10	10	60
4-4-2-3/4-2-4-3	6+6	6	36
4-4-3-2/4-3-4-2	10+10	10	60
4-2-3-4/4-3-2-4	3+3	3	18
4-4-4-1	5	5/3	10
4-4-1-4/4-1-4-4	1+1	2/3	4

Når der er valg mellem to eller tre firfarver, reduceres odds til det halve og en tredjedel.

Der er dermed odds for, at Vest er længst i klør:

4 klør	22	11,7%
3 klør	96	51,1%
2 klør	60	31,9%
1 klør	10	5,3%

En nærmere udregning af sandsynligheden for ♣D hos Vest giver 53,8%, og når man derfor starter med esset og kan fælde en blank dame hos Øst, kommer man op på en 56,2% chance ved at knibe gennem Vest.

Farvebehandling

På en debathjemmeside, www.netbridge.dk, blev der spurgt til behandlingen af ruderfarven i dette spil:

♠ K 9 8
♥ K 8 4
♦ D 9 6 3
♣ D B 6

S / Ingen

♠ E 7 3
♥ E 3 2
♦ B 7 5 2
♣ E K T

Vest	Nord	Øst	Syd
pas	3ut	pas	1ut
pas			pas

Udspil: ♥9

Du spiller mod virkelig god modstand. Udspil er 1.3.5.-højeste, så udspiller har enten 9x eller D109(x)(x) i hjerter. Øst bekender med ♥6, som ligner et kald, hvorfor du dykker, selvom du er helt klar over, at et sparskift nu ofte sætter kontrakten. Vest fortsætter dog med ♥5 til bonden og esset. Så Vest har med stor sandsynlighed startet med DT95. Hvordan behandler du nu ruderfarven bedst muligt?

Normalt vil man knibe Vest for ♦T, men har ledige pladser (9 i vest og 10 i øst) ændret ved dette?

Vest har sandsynligvis spillet ud i sin lægste farve eller i en af sine længste farver. Det kan nu nok ikke overraske læseren, at der så er odds for ♦T hos Vest til trods for, at Øst har flere ledige pladser. Derfor skal man spille ruder til bonden og dernæst knibe Vest for ♦T.

Med en optælling som i forrige eksempel får jeg med tilfældigt valg mellem firfarver sandsynligheden for 10'eren hos Vest til 53,8%.

Det aktuelle meldeforløb gør det nok sandsynligt, at udspilleren med flere firfarver vil vælge udspil i major frem for i minor. Så er sandsynligheden for ♦T hos Vest lidt større, nemlig 54,4%.

Men man kan vel ikke udelukke, at Vest har 5 klør, da valget mellem udspil fra DT9x i hjerter fremfor fra xxxxx i klør klart peger i retning af hjerter?

Nej, og derfor er det cirka fifty-fifty med placeringen af ♦T.

Fra Philip Martins artikel i Bridge Today

I 1989 skrev Philip Martin en artikel om betydningen af sidefarvebegrænsninger i forbindelse med udspil i den længste eller en medlængst farve. Så vidt jeg ved, er det den første artikel om emnet. Han ser på dette spil:

♠ E 5
♥ 8 7 5
♦ B 5 3
♣ K B 7 4 2

♠ K 7 2
♥ E 6 4 2
♦ E 7
♣ E T 5 3

Vest	Nord	Øst	Syd
pas	3ut	pas	1ut
pas			pas

Udspil i spar, hvor de spillede kort viser 5-3 hos Vest-Øst.

De ledige pladser 8-10 giver ikke korrekte odds for placeringen af ♣D. Udregningen viser, at odds svarer til, at sparfarven er fordelt 4,5-3,5. Der er stadig odds for ♣D hos Øst, så vi spiller klør til kongen og lille klør fra bordet, hvor modstanderne har bekendt med de tre små klør. Knibe eller toppe?

Nu er man oppe på 4,5+1 kendte kort hos Vest og 3,5+2 hos Øst, så det er fifty-fifty.

Udspil i spar, hvor de spillede kort viser 4-4 hos Vest-Øst:

Selvom der er lige mange ledige pladser hos Vest og Øst, er der odds for ♣D hos Vest, og det ser således ud:

Knibe Vest	Toppe	Knibe Øst
65%	61%	48%

Udspil i hjerter med hjerterne fordelt 4-2:

Antal ledige pladser giver slet ikke det rigtige svar, idet det ser således ud:

Knibe Vest	Toppe	Knibe Øst
67%	60%	46%

Tælle antal fordelinger

En perfekt kortgivning sørger for, at alle mulige fordelinger er lige sandsynlige. Når man skal bestemme startodds (a priori odds) for nogle fordelinger, kan man derfor lave en optælling af antal fordelinger; så er odds bestemt ved antallet af fordelinger.

Det kan være en besværlig og for de fleste en uoverkommelig opgave, og som regel er der da også en nemmere metode.

En hånd med 30 honnørpoint

Du skal starte med at melde og tager denne hånd op:

♠ E K
♥ E D B 2
♦ E K D B
♣ K D B

Det tror du måske ikke på, men den er jo lige så sandsynlig (usandsynlig) som den seneste hånd, du tog op. Du starter med at åbne med en kunstig 2♣, og ifølge jeres aftaler viser din makker nu antal honnørpoint, 3 hp.

Det må enten være ♠DB eller ♥K. Hvis det er ♠DB, er det bedst at nøjes med 3ut, mens du vil i 6ut, hvis det er ♥K.

I har ikke meldemetoder til at finde ud af, om det er det ene eller det andet, så du er interesseret i at vide, om der er odds for det ene eller det andet.

Det er et spørgsmål om disse to håndtyper:

♠ D B
♠ ♥ ♦ ♣ x x x x x x x x x x

♥ K
♠ ♥ ♦ ♣ x x x x x x x x x x

Der er 35 småkort (x'er) fordelt hos de tre andre spillere, så spørgsmålet er, om der er flest muligheder for at have 11 eller 12 ud af de 35. Matematikere har en formel til udregning af de præcise antal.

For 1, 2, 3 osv. op til 17 (halvdelen) er der flere og flere muligheder, så der er flest hænder af den sidste type. Formlen fortæller, at der er dobbelt så mange af den sidste type. Du melder frisk og frejdigt 6ut.

Et spil fra en stor jubilæumsturnering

♠ B 7 5 4 ♥ K T 9 4 2 ♦ 9 8 4 ♣ 6	♠ K T 3 ♥ E D 6 5 ♦ K 2 ♣ K B 7 2 <div style="background-color: green; color: white; padding: 10px; margin: 5px 0;">Ø / N-S</div> ♠ E 9 8 6 2 ♥ B 8 3 ♦ E ♣ D T 9 4	♠ D ♥ 7 ♦ D B T 7 6 5 3 ♣ E 8 5 3	
Vest 5♦ pas	Nord 5♠	Øst 3♦ pas	Syd 3♠ pas

Vest spiller sin single klør ud til esset, får en klørtrumpfning og spiller ruder til esset hos Syd. Spilfører trækker trumf es, og damen kommer med fra Øst. For en spilfører med lidt kendskab til begrænset valg var der ingen problemer i dernæst at knibe bonden ud hos Vest til vundet kontrakt.

♥K skal sidde hos Vest, og med 7-4 i minor hos Øst er det et spørgsmål om disse majorfordelinger:

♠ D ♥ x ♠ D B ♥ -

Det er 5 fordelinger mod 1, og da odds for den anden fordeling skal halveres pga. valget mellem dame og bonde, er der odds 5 mod ½ eller 10 mod 1 for at knibe.

Men med 4 klør ved siden af ruderfarven kan det sagtens tænkes, at Øst har 6-4 i minor. Så er det et spørgsmål om disse majorfordelinger:

♠ D ♥ x x ♠ D B ♥ x

Her er der 10 af den første type mod 5 af den sidste, så efter halvering er der odds 10 mod 2½ eller 4 mod 1 for at knibe.

En korrekt kortgivning

En perfekt blanding af kortbunken indebærer, at et tilfældigt af de 52 kort ligger øverst, et tilfældigt af de resterende 51 kort ligger næstøverst, osv. Når kortene gives fra en perfekt blandet kortbunke, bliver alle mulige fordelinger lige sandsynlige. En sådan korrekt kortgivning kan foretages med computergivne kort, næppe med håndgivne.

Man kan imidlertid teoretisk indse, at følgende kortgivning også er korrekt: De fire spillere sidder fra start med 13 ledige pladser til kort. Nu tager man et eller andet kort og trækker lod om, på hvilken af de 52 pladser det skal sættes. De fire hænder har logisk odds 13:13:13:13 for at få kortet. Dernæst tager man et kort mere og trækker lod om, på hvilken af de nu 51 ledige pladser det skal sættes. Odds er nu ændret til 12:13:13:13, idet den, der fik det første kort, kun har 12 ledige pladser.

Der fortsættes på denne måde, indtil alle kortene er fordelt. Odds svarer hver gang til antal ledige pladser. Uanset rækkefølgen af de udelte kort bliver alle fordelinger lige sandsynlige. I stedet for at bestemme odds ved at optælle antal fordelinger kan man ofte bestemme odds ved at forestille sig, at kortene er givet med denne metode.

Fortsætte med trumf konge eller en lille trumf?

	♠ T 9 3 ♥ 8 7 3 ♦ 7 5 4 2 ♣ B 6 5		
♠ D B 5 ♥ E D (6) ♦ K D T 8 3 ♣ x x (x)	<div style="background-color: green; color: white; padding: 10px; display: inline-block;"> V / Ingen </div>	♠ 8 7 6 4 2 ♥ B (6) ♦ E 6 ♣ x x x x (x)	
	♠ E K ♥ K T 9 5 4 2 ♦ B 9 ♣ E K D		
Vest	Nord	Øst	Syd
1 ut 1)	pas	2♠	3♥
pas	pas	pas	

1) 14-16 hp

Vest spiller ♦K ud, som Øst stikker over med esset og returnerer farven til damen hos Vest. Vest fortsætter med ♦T, og Øst kaster en spar, som markerer et ulige antal i farven. Du trumfer som spilfører i syd. Når du trækker en høj spar fra hånden, bidrager Vest med 5'eren, og du har helt styr på fordelingen af kortene i spar og ruder.

Vest må have ED i trumf (for at komme til 14 point), og hvis han også har bonden, kan du ikke gøre noget. Det afgørende er, hvem af modstanderne der har ♥6. Hvis Øst har en blank bonde, skal du fortsætte med trumf konge, men det er ikke så godt, hvis Øst sidder med B6, for så giver Vest makkeren en rudertrumfning med bonden.

Vi kan forestille os en kortgivning, der er begyndt med at tildele de viste kort til N, S, Ø og V. Dernæst skal ♥6 gives til Vest eller Øst, hvor der er 3 ledige pladser hos Vest og 5 hos Øst. Dermed er der odds 5 mod 3 for B6 hos Øst, så du fortsætter med en lille trumf.

De to tilfælde svarer til, om der er xxx eller xx i klør hos Vest. Hvis man optæller antal muligheder for disse, får man 35 og 21, som selvfølgelig svarer til odds 5 mod 3.

Et slutspil

	♠ E 9 5 2	
	♥ E K D	
	♦ K B 3	
	♣ E 7 4	
♠ K D	S / Ingen	♠ 7
♥ x x x (x)		♥ x x x x (x)
♦ (T) 4		♦ D (T) 8 7 5 2
♣ K D B 9 5 2		♣ T 8
	♠ B T 8 6 4 3	
	♥ 6 3	
	♦ E 9 6	
	♣ 6 3	

Vest	Nord	Øst	Syd
			2♠
pas	2ut	pas	3♠
pas	4♣	pas	4♦
pas	4♥	pas	4♠
pas	4ut	pas	5♦
pas	6♠	pas	pas
pas			

Du får ♣K ud, som du stikker med esset, hvorefter du tager de tre høje hjertere med afkast af en klør fra hånden. Dernæst trumfer du en klør, går på bordet på trumf es og trumfer endnu en klør. Du vil nu slutspille en af modstanderne ved at sætte ham ind på den anden høje trumf.

Hvis det er Øst, der kommer ind, er du altid hjemme. Hvis det er Vest, der kommer ind, er det afgørende, om Vest sidder med ♦x eller ruder ♦Tx. Hvis Vest har ♦x, skal du trække ♦E først, mens du ikke skal tage esset, hvis Vest har Tx. Hvad er mest sandsynligt?

Når de viste kort under kortgivningen er placeret og ♦T skal gives til Vest eller Øst, er der 4 ledige pladser hos Vest mod 5 hos Øst. Der er dermed odds 5 mod 4 for singleton hos Vest. Men det er startodds! Læg mærke til, at Vest ikke indmeldte 3♣.

Med singleton ruder vil Vest være mere tilbøjelig til at melde ind end med doubleton ruder, så odds 5 skal reduceret med mere end odds 4. Min vurdering er, at det er mest sandsynligt med doubleton ruder hos Vest.

Et mesterrækkespil

For mange, mange år siden hed den bedste holdturneringsrække i Danmark Mesterrækken, og i 1980 bragte Ib Lundby dette spil i dagbladet BT med titlen «Et mesterrækkeproblem»:

	♠ K 7 4 3		
	♥ 7 6 5 4		
	♦ E 8 5		
	♣ E K		
♠ 9	V / Ingen	♠ B T 8 2	
♥ -		♥ D B 3	
♦ K D B T 7 6 4 3 2		♦ -	
♣ 8 5 3		♣ D T 9 7 4 2	
	♠ E D 6 5		
	♥ E K T 9 8 2		
	♦ 9		
	♣ B 6		
Vest	Nord	Øst	Syd
5♦	D	pas	6♥
pas	pas	pas	

Ved ingen af bordene klarede spilfører at vinde 6♥-kontrakten. Første vigtige beslutning er ikke at stikke den udspillede ♦K med esset. Man kan vente med ♦E og kaste en spar på det senere. Vest fortsætter typisk med en klør til bordet, hvorefter spilfører spiller en trumf og får ♥3 med fra Øst. Skal der knibes?

Dengang talte og talte jeg fordelinger og fandt ud af, at der er odds for at knibe. Ib Lundby kom med denne bemærkning: *Den slags løser man ikke ved bordet, men det er alligevel tankevækkende.*

Hvis man bruger metoden med ledige pladser, kan mange nu nok klare det ved bordet! Ved kortgivningen skal ♥D placeres, efter at Vest har fået de 9 rudere og Øst ♥3. Der er 4 pladser hos Vest imod 12 hos Øst, så sandsynligheden for damen hos Øst er 12/16.

Hvis ♥D er placeret hos Øst, er der dernæst 11/15 i sandsynlighed for, at også ♥B befinder sig hos Øst.

Sandsynligheden for både damen og bonden hos Øst er derfor 12/16 x 11/15.

Kan du regne ud i hovedet, at det er større end 1/2? Det giver 11/20 eller 55%. Du skal regne det ud i hovedet, for det er nemlig ikke tilladt at sidde og gøre det med blyant og papir!

Tallet er ikke helt præcist, for man kan lægge lidt i, hvad Vest spiller efter at have fået for ♦K. Men man må ikke lægge noget særligt i klør fra Vest, bortset fra at han ikke er renonce i klør, og det er ikke så forbavsende.

Specielle odds-situationer

Nogle gange skal man se dybere i situationen for at finde de rigtige odds. Her ser vi på nogle tilfælde, som jeg har fundet interessante.

Med odds trin for trin

	♠ D 7 5 ♥ B 6 4 ♦ K 8 6 3 ♣ E 7 4		
♠ T 2 ♥ 9 ♦ 4 2 ♣ K B T 8 6 5 3 2	<div style="background-color: green; color: white; padding: 10px; display: inline-block;"> V / Alle </div>	♠ E 9 6 4 3 ♥ D T 7 ♦ B T 9 5 ♣ 9	
	♠ K B 8 ♥ E K 8 5 3 2 ♦ E D 7 ♣ D		
Vest	Nord	Øst	Syd
5♣	pas	pas	5♥
pas	6♥	pas	pas
pas			

Udspil: ♣B

Spilfører tog udspillet med esset på bordet og vurderede: Med klørene fordelt 8-1 var der kæmpe odds for trumf dame hos Øst, og trumferne var snarere fordelt 1-3 end 2-2.

Han startede derfor med at fange damen hos Øst: ♥B til dame, konge og ni (begrænset valg). Dernæst ud på bordet på ♦K og lille trumf til knibning med 8'eren og vundet kontrakt. Men var det samlet set med odds?

Alternativet er at tage esset og kongen i trumf, og vi kan starte med at se på odds for den aktuelle fordeling i forhold til en bestemt 2-2-fordeling:

♥ 9	♥ D T 7
♥ D 9	♥ T 7

Forskellen er placeringen af damen. Er den sammen med ♥9 og 8 klør hos Vest eller sammen med T7 og 1 klør hos Øst. Antal ledige pladser giver odds 10 mod 4, eller 5 mod 2, for den første fordeling.

For nogle fordelinger gør det ingen forskel, om vi kniber eller topper i trumf, fx

♥ 7	♥ D T 9	og	♥ 9 7	♥ D T
-----	---------	----	-------	-------

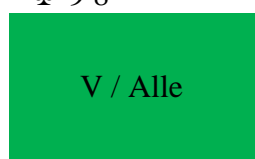
så vi kan se på odds for de fordelinger, hvor det gør en forskel.

Knibe	♥ 9 ♥ T	♥ D T 7 ♥ D 9 7	Odds 5 5
Toppe	♥ D ♥ D T ♥ D 9 ♥ D 7 ♥ T 9 ♥ T 9 7	♥ T 9 7 ♥ 9 7 ♥ T 7 ♥ T 9 ♥ D 7 ♥ D	Odds 5 2 2 2 2 (6/11)

Samlet set er der odds for at toppe, ikke at knibe i to omgange.

Begrænset valg?

♠ 6 3 2
♥ D T 9 6
♦ 8 7 6 4
♣ 9 8

♠ K T 9 5 4
♥ B
♦ K D B
♣ K D B 2

Vest	Nord	Øst	Syd
1 ut 1)	pas	pas	2♠ 2)
pas	pas	D	pas
pas	pas		

- 1) 13-15 hp
- 2) 5 spar og 4+ i minor

Vest starter med ♥E og skifter til ♦E og en ruder mere til dig i syd. Du spiller trumf ti til damen hos Øst (7'eren fra Vest), som giver makkeren i vest en rudertrumfning med ♠8. Vest spiller lille klør til esset hos Øst, som fortsætter med ruder. Trumfer du med kongen (Øst havde begrænset valg med ED), eller trumfer du med en lille (Øst valgte damen fra DB)?

Der er kun 11 hp til Vest, hvis han ikke har esset i trumf, så du skal satse på, at Øst har valgt at spille damen fra DB. Det skulle han ikke have gjort, for dermed har han afsløret, at Vest har esset. Men hvad så, hvis bonden var kommet med fra Øst i stedet for damen?

De to muligheder hos Øst, EB og DB, er lige sandsynlige fra start. Med EB har han begrænset valg, mens der med DB trods alt er en vis sandsynlighed for, at han dummer sig og spiller damen. Derfor er det med odds at trumfe med kongen og spille spar til -200 i stedet for -500.

Hvem har det sidste kort i farven?

♣ E K D 3

♣ 5 4

Du tager de tre høje klør, og begge modstandere bekender til alle tre runder. Der sidder et enkelt kort tilbage ude, og umiddelbart ser det ikke ud til, at man kan sige noget om, hvem der har det kort. Men den, der har spillet 2'eren, har sandsynligvis det sidste kort!

Farven sidder 4-3 imod, og der er odds 4 mod 3 for, at 2'eren er med i 4-farven. Omvendt er der så odds 4 mod 3 for, at modspilleren med 2'eren har 4-farve og sidder med det sidste kort i farven.

Vi kan også indse det ved at tælle antal fordelinger, idet vi kan betegne mellemkortene 6 til B med et m:

♣ m m 2

♣ m m m m

Der er 15 fordelinger ($6 \times 5 / 2$), og med mm2 er man nødt til at spille 2'eren.

♣ m m m

♣ m m m 2

Der er 20 fordelinger ($6 \times 5 \times 4 / 6$), og med mmm2 er man nødt til at spille 2'eren, da 3'eren ellers bliver god.

Der er odds 20 mod 15, eller 4 mod 3, for, at modspilleren, der har spillet 2'eren, har det sidste kort i farven.

Samme modspiller lægger 2 og 3

♣ E K D 4

♣ 6 5

Som før går vi ud fra, at begge modspillere bekender til 3 runder klør, men nu at samme modstander spiller begge de to små kort. De to muligheder er:

♣ m 3 2

♣ m m m m

5 muligheder.

♣ m m m

♣ m m 3 2

10 muligheder ($5 \times 4 / 2$).

Der er odds 2 mod 1 for, at modspilleren, der har spillet 2'eren og 3'eren, har det sidste kort i farven.

Artikler

Den første situation er omtalt i Bolstippet «The High Card Will Be with the Length» af Max Rebattu, og begge situationer er omtalt i artiklen «X Truly Marks a Spot, II» af Anders Wirgren i The Bridge World.

Knibe eller toppe?

♠ 7 3
♥ E K
♦ E 8 7 4 3
♣ K T 4 2

♠ E B 4
♥ D B T 2
♦ K 6 5
♣ E D 3

Vest	Nord	Øst	Syd
		2♠	2ut
pas	6ut	pas	pas
pas			

Vest spiller ♠8 ud til damen hos Øst, som skifter til hjerter, idet ♠D får lov til at holde stik. Spilfører tager også bordets anden høje hjerter og kniber i spar med bonden. Dernæst tages ♠E og to hjerterstik. Det viser sig at sparene sad 2-6 og hjerterne 5-2.

Du trækker nu esset og kongen i ruder, hvor begge modspillere bekender – Vest med 2'eren. Du tager esset og damen i klør og fortsætter med ♣3 mod KT på bordet. Alle de fem små kort i klør er dukket op. Kniber du eller toppe du i klør?

I ruderfarven er princippet som ovenfor. Der er odds 3 mod 2 for, at Vest har 3-farve i ruder og dermed fordelingen 2-5-3-3. Der er odds for at toppe.

Hvis det i stedet er Øst, der bidrager med 2'eren i ruder, er der odds for fordelingen 2-5-2-4 hos Vest, og det er med odds at knibe efter ♣B hos Vest.

Klassiske eksempler på odds-reduktion

Theorie Mathématique du Bridge af Borel og Chéron blev oprindeligt udgivet i 1940 og fulgt op af 2. udgave i 1954. Bogen blev oversat til engelsk af Alec Traub og udgivet i 1974 som *The Mathematical Theory of Bridge*. I slutningen af 2017 udgav Master Point Press den engelske oversættelse i revideret og rettet udgave af Giles Laurén.

I 2.-udgaven var der medtaget et nyt afsnit om praktiske anvendelser af Bayes' formel. Det går «bare» ud på at korrigere a priori-sandsynligheder svarende til nogle valg, der er taget. Det er imidlertid interessant, i hvor høj grad analyserne følger tankegangen med odds og reduktion af odds. Det lykkedes Terence Reese at gøre princippet alment tilgængeligt for bridgespillere som begrænset valg.

Standardeksemplet

Bordet
♥ K 9 3 2

Syd
♥ E T 6 5 4

Hjerter er trumf, og Syd skal undgå at afgive et stik i trumf. Han vælger at starte med ♥E, hvor Vest bekender med en lille og Øst med ♥D eller ♥B.

Knibe med 9'eren eller op på kongen efter den anden lille hjerter fra Vest?

De opstiller følgende tabel:

West has	East has	N.P.	Case
Q 8 7	J	11	1
J 8 7	Q	11	2
8 7	Q J	12	3

Column N.P. gives the numbers proportional to the probabilities applicable to this particular problem, calculated à priori and therefore without taking account of the auction or of the cards already played.

«Antal proportionale til sandsynlighederne» er jo faktisk det, vi kalder odds.

Hvordan kan man bruge disse tal?

I det øjeblik, spørgsmålet dukker op, kender Syd til to ♥ på Vests hånd, hvilket efterlader ham med 11 ukendte kort. Han kender til en ♥ på Østs hånd, så her er der 12 ukendte kort. Disse 23 kort omfatter den ♥-honnør, som Syd skal have fat i, damen eller bonden, og da hver spiller oplagt har en sandsynlighed for at have den, som er proportional med antallet af disse ukendte kort, har Vest 11 chancer og Øst 12 chancer for at have den.

Her forklares princippet om ledige pladser, når vi skal sammenligne odds for to fordelinger, som afviger med placeringen af et enkelt kort. For matematikeren Borel er princippet tydeligvis helt oplagt.

Hvis bonden kommer på og Øst er en spiller, som altid vil lægge bonden fra DB, er der 12 tilfælde med DB imod 11 tilfælde med bonden blank, og Syd skal op på kongen. Til gengæld er det helt sikkert, at damen er blank, hvis den type spiller bekender med damen!

Hvis det er en spiller, som med DB altid vil lægge damen (for at narre dig), gør det modsatte sig gældende. Men disse to typer findes nok ikke, og under alle omstændigheder er det vel umuligt at vurdere.

Forfatterne regner løs på tingene og ender med at konkludere, at en god spiller med DB bør bekende med en tilfældig af honnørerne. Odds for DB skal derfor halveres til 6, så uanset om det er bonden eller damen, som kommer med fra Øst, er der odds 11 mod 6 for at knibe.

Når det så er umuligt at vurdere, om en svag modspiller er af den ene eller den anden type, skal man også her altid knibe.

Hvis man overordnet ser på tabellen ovenfor, ser man også, at knibningen går godt i 11+11 tilfælde imod 12 tilfælde, hvor den går galt.

Kan det tænkes, at der skal toppes?

♥ E K 5 4

♥ T 9 8 3 2

Situationen er som før, men nu ser forfatterne på den situation, hvor Øst bekender med en honnør under kongen, men hvor der er færre ukendte kort hos Vest og Øst end ovenfor. Vi kan forestille os, at fordelingen af en anden farve er kendt og optager nogle pladser.

Når 10'eren i næste hjerterunde spilles fra hånden og Vest bekender med en lille, ser tabellen således ud:

West has	East has	N.P.=odds
Q 8 7	J	X
J 8 7	Q	X
8 7	Q J	Y

I bogen bruger forfatterne ikke X og Y, men nogle andre betegnelser.

Overordnet set er odds for at knibe $2X$ mod Y . Det svarer til at halvere odds for QJ og sige X mod $Y/2$.

Hvis Y er større end $2X$, *hvilket sker meget sjældent, skal Syd afstå fra at knibe og spille esset*. Det sker, når der er placeret mange kort i en anden farve hos Vest, fx når han har spærremeldt. En regel for ikke at spille på begrænset valg – før det begreb var indført!

Obligatorisk bluff

♥ E B 8 6 2

♥ D 4 3

Med hjerter som trumf skal Syd undgå at få en taber her. Han spiller ♥4 til 5'eren, bonden og 10'eren. Dernæst går han tilbage på hånden for at spille hjerter igen. Skal han spille damen eller 3'eren?

De interessante tilfælde er:

Vest	Øst
♥ K 7 5	♥ T 9
♥ K 5	♥ 10 9 7

A priori har de samme sandsynlighed, men ikke a posteriori

I de to tilfælde vil Øst halvdelen af gangene spille 9'eren og halvdelen af gangene 10'eren. Han vil aldrig spille 7'eren i det andet tilfælde. Derfor er det ikke Øst, som giver information, men Vest.

Hvis Øst med den anden fordeling lægger 7'eren, er spilførerens eneste chance at fortsætte med esset, så Øst skal lægge 10'eren eller 9'eren for at give spilfører chancen for at gøre galt.

Det er en situation med obligatorisk bluff. Forfatterne går ud fra, at Øst med 100% sikkerhed vil spille en af de to høje!

Vi er mange, der ved, at det kan være langt under 100% - selv for spillere på højt niveau.

I det andet tilfælde vil Vest altid spille 5'eren på 4'eren, mens han i det første tilfælde kun vil spille 5'eren halvdelen af gangene, den anden halvdel af gangene 7'eren.

Konklusionen er, at a posteriori er det andet tilfælde dobbelt så sandsynligt som det første. Derfor skal Syd spille en lille ♥ og ikke damen i anden runde.

Hvem skal knibes?

Vest spiller ♣D ud imod 6♠ hos Syd:

♠ E 5 4 3 2
♥ 4 3 2
♦ E T 9
♣ K 2

S / Alle

♠ K D 8 7 6
♥ E K 5
♦ K 3 2
♣ E 3

Efter fire runder spar, elimination af den sidste klør og ♥EK sætter spilfører en af modstanderne ind ved at spille en lille klør:

♠	2
♥	-
♦	E T 9
♣	-
S / Alle	
♠	6
♥	-
♦	K 3 2
♣	-

Den modspiller, der er inde, er nødt til at spille ruder, for hvis han spiller til dobbeltrenonce, trumfer spilfører på den ene hånd og kaster en ruder fra den anden. Hvis modspilleren spiller en lille ruder, er Syd nødt til at lade den løbe og knibe igennem udspilleren. Altså spiller han damen eller bonden ud. Hvad nu?

Hvis modstanderen har ♦DB (uanset om det er doubleton eller ej), spiller han altid en af dem, halvdelen af gangene ♦B og halvdelen af gangene ♦D, det gør en god spiller.

Dermed skal odds for DB halveres i forhold til D/B, og der skal stikkes med den høje lige efter udspilleren og knibes gennem makkeren.

Mange vil i dag udtrykke det ved at sige, at udspilleren havde et begrænset valg.

Hvis samme spiller har de to ♦-honnører, bør dennes makker sørge for at tage hjertesticket i stik ni. Ved at gøre det er han i stand til at spille en ♦, og Syd er uden mulighed for at undgå at tabe.

Skal ruderne safespilles?

♠	6 5
♥	K B 5
♦	K 9 5 3
♣	B T 7 4
S / Alle	
♠	E K
♥	E T 6
♦	E B 4 2
♣	E K D 5

Syd er i 6ut og får en klør ud. Ruderne kan safespilles til 3 stik ved at starte med esset og spille op imod K9. Men med 3 stik i ruder er der brug for et hjertestik ud over for ♥E og ♥K. Safespiller du ruderne?

Du skal først knibe i hjerter og finde ud af, om der er brug for 4 eller 3 stik i ruder. Hvis der er brug for 4 stik, lægger du ud i ruder med at spille ♦3 fra bordet med henblik på at knibe med bonden (bedste chance for 4 stik)!

Kniber du efter ♥D hos Øst eller hos Vest? Det afgør du ved først at indkassere 4 klørstik. Den, der er kortest i klør, har flest ledige pladser til ♥D, så du kniber efter ♥D hos den modspiller, der er kortest i klør.

Imponerende analyser

Det er uden tvivl analyserne med ledige pladser og oddsreduktion, der har imponeret mig mest. Specielt når jeg tænker på, hvor mange år det er siden, at bogen først udkom. Men der er mange andre fine analyser, så her får du analysen af håndteringen af ruderfarven ovenfor:

Lad os nu antage, at Syd skal have fire stik i ♦. Hans bedste spil er at spille 3'eren med henblik på at knibe og ikke at spille kongen først. Der er ikke noget tabt ved nogen af spillemåderne, hvis Øst har Dx eller Dxx. Men mens spil af kongen vil miste et stik og slemmen, hvis Øst har singleton dame (2,8%), vil spil af 3'eren ikke tabe et stik og vil sikre slemmen! Esset fanger damen, og dernæst spilles bonden for at gardere sig imod et muligt spidsfindigt offer fra Øst med doubleton DT.

Nogle farvekombinationer

Nogle farvekombinationer er velkendte, men måske skal de i situationen behandles anderledes. Andre kombinationer er ikke så kendte, og så bliver man nødt til at vurdere dem nærmere.

Denne farvekombination er en af de meget kendte:

♥ 8 7 ♥ E B 9 6 3 2 ♥ D 4
 ♥ K T 5

Efter kongen (for at gardere imod renonce i hjerter hos Øst) spilles der op imod bordet, og spørgsmålet er, om der skal knibes eller toppes.

Der er 11 ledige pladser til damen hos Vest mod 12 hos Øst. Det giver odds 12 mod 11 for at toppe. Men med kun 52,2% for at toppe skal der ikke så meget til, for at det er bedre at knibe.

Fra Champions-turneringen i Deauville

♠ E B 9 6 3 2
♥ 9 3
♦ E D 9
♣ 6 4

♠ K T 5
♥ E K T 8
♦ K 5
♣ E D B 2

Vest Garozzo	Nord Jaïs	Øst Forquet	Syd Trézel
			2ut
pas	3♠	pas	4♠
pas	4ut	pas	5♥ 1)
pas	5ut	pas	6♠ 2)
pas	7ut	pas	pas
pas			

1) 2 esser 2) 3 konger

Udspil: ♥4

Forquet lagde damen til det første stik, men Trézél var ikke i tvivl om, at han også havde bonden. Der ville være 3 stik i hjerter med en knibning efter bonden. Kontrakten ville være i hus med 6 spar-, 3 hjerter-, 3 ruder- og 1 klørstik.

Trezél toppede sparene, men gik en bet med denne fordeling imod:

♠ D 8 7	S / Alle	♠ 4
♥ 7 6 4		♥ D B 5 2
♦ B 7 6 4		♦ T 8 3 2
♣ 9 7 3		♣ K T 8 5

Bagefter ærgrede Trézél sig, for Garozzo havde uden tvivl ikke doubleton 87 i spar, så han skulle have knebet efter damen hos Vest. Hvad ligger bag dette ræsonnement?

Imod 7ut forsøger Vest at finde et udspil, som ikke forærer spillfører noget i udspillet. Med 87 i spar ville Vest normalt have gået ud fra, at modstandernes spar var solide, og så ville det sikre udspil være i spar i stedet for i en af de andre farver.

Hvis man i en trumfkontrakt mangler damen, kan man tit placere den hos udspilleren, når der ikke er spillet ud i trumf.

God næse

Det var overskriften til dette spil i en bridgespalte i en avis:

	♠ E D 6 5		
	♥ E D 4		
	♦ B T 7 3 2		
	♣ D		
♠ 7 3	N / Alle	♠ 9 8 4 2	
♥ T 6 5		♥ K B	
♦ D 9 4		♦ K 8 6 5	
♣ T 8 7 6 2		♣ B 9 5	
	♠ K B T		
	♥ 9 8 7 3 2		
	♦ E		
	♣ E K 4 3		

Vest	Nord	Øst	Syd
	1♦	pas	1♥
pas	1♠	pas	2♣
pas	3♥	pas	4ut
pas	5♠ 1)	pas	6♥
pas	pas	pas	

1) 2 esser og trumf dame

Udspil: ♠7

Kontrakten hang på at løse trumffarven til kun en enkelt taber, og spillet var afgørende for finalen i en holdturnering.

Syd stak hjemme og lod ♥9 gå rundt i håb om BTx i hjerter hos Vest. Øst stak med bonden og spillede spar. Endnu en hjerter fra hånden fik en lille hjerter med fra Vest. Farven skulle sidde 3-2 imod, så spørgsmålet var, om Øst nu havde ♥T eller ♥K tilbage. Ole Raulund som Syd valgte at spille på det sidste og gik op på ♥E!

Bagefter var Vest stærkt utilfreds med, at spilfører ikke kneb med damen, men han skal nu nok være utilfreds med, at han selv undlod at spille 10'eren.

Det er et spørgsmål om oddsreduktion med

♥ T 6 5 ♥ K B

og

♥ K 6 5 ♥ B T

Den sidste skal halveres pga. valget mellem bonde og tier, men den aktuelle Vest blev vurderet til at spille 10'eren fra den første i under 50% af tilfældene.

Hvis Vest lægger 10'eren, er det et spørgsmål om

♥ T 6 5 ♥ K B

eller

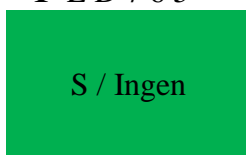
♥ K T 5 ♥ B 6

Så skal man knibe med damen, for så er der ikke oddsreduktion med den sidste, men i et eller andet omfang med den første.

Spilføringsopgave

I en bog med bridgeopgaver stødte jeg på denne opgave:

♠ 3 2
♥ B 2
♦ E K B 4
♣ E D 7 6 5

♠ E 5 4
♥ E K D 3
♦ 6 5 3 2
♣ T 4

	Vest	Nord	Øst	Syd
				1♦
	pas	2♣	pas	2ut
	pas	3ut	pas	pas
	pas			

Udspil: ♠9

Du falder fra til tredje runde spar, og du kan med stor sikkerhed placere Vest med ♠987 og Øst med ♠KDBT6. Så Øst er den farlige hånd.

Løsningen angives til det «sædvanlige»: Først topper du i ruder, og hvis damen ikke falder, kniber du i klør. Kan du se en anden mulighed, hvis ♦D ikke falder?

Hvis Øst har singleton ruder, kan man bare spille ruder op imod bonden, men begge bekender til to runder ruder. Efter fire runder hjerter er du inde på hånden og har placeret disse kort:

♠ 9 8 7	S / Ingen	♠ K D B T 6
♥ T 6 5 4		♥ 9 8 7
♦ T 9		♦ 8 7
♣ ?		♣ ?

Hvis Vest sidder med ♦D, kan man bare spille ruder, og det niende stik er hjemme. Ud fra ledige pladser hos Vest og Øst er der odds 4 mod 3 for ♦D hos Vest, men der er de samme odds for ♣K hos Vest.

Jeg vil alligevel anbefale at spille ruder. Hvis Øst havde ♠KDBT6 ♥987 ♦D87 ♣Kx, har han nok kastet en spar på den fjerde runde hjerter, og så tvinges han til at spille op i klørgaflen på bordet.

Hvordan håndterer du sparfarven?

♠ E 8 5 2
♥ D 7
♦ K D B
♣ K 8 6 5

V / N-S

♠ B 9 3
♥ 9 8 4 2
♦ E T 4 3
♣ E B

Vest 1ut 1) pas	Nord D pas	Øst 2♦ 2) pas	Syd 3ut
-----------------------	------------------	---------------------	------------

- 1) 13-15.
- 2) Flugt med 4-4 i de røde farver.

Vest tager for es, konge og ti i hjerter og skifter til ruder.

Hvordan spiller du sparene til 3 stik?

	♠ E 8 5 2	
	♥ D 7	
	♦ K D B	
	♣ K 8 6 5	
♠ K D 7 4	V / N-S	♠ T 6
♥ E K T		♥ B 6 5 3
♦ 8 7		♦ 9 6 5 2
♣ D T 7 2		♣ 9 4 3
	♠ B 9 3	
	♥ 9 8 4 2	
	♦ E T 4 3	
	♣ E B	

Vest må sidde med såvel kongen som damen i spar. Du spiller lille spar fra bordet til 9'eren og kongen hos Vest. Dernæst spiller du ♠B fra hånden til damen, esset og 10'eren! Senere kan du knibe efter ♠7 hos Vest til 9 stik.

En nydelig såkaldt intrafinesse.

Dernæst es eller konge?

Du skal sørge for at få 3 stik hjem med denne farvekombination:

♠ E T 9 8
♠ K 7 6 5

Du spiller en lille til knibning med 10'eren, hvor Vest spiller 3'eren og Øst stikker med bonden. Øst er i en begrænset valg-situation, så det er med odds, at han ikke har damen. En udregning viser, at der er 67,8% chance for damen hos Vest.

Trækker du kongen eller esset, når du kommer ind igen?

Damen sidder sandsynligvis hos Vest, men det er jo ligegyldigt, hvem der har damen, hvis farven sidder 3-2.

Det vigtige valg står mellem disse 4-1-fordelinger:

♠ D 4 3 2	♠ B
♠ 3	♠ D B 4 2

Den sidste skal reduceres til halvdelen pga. de to valgmuligheder hos Øst, men den første skal reduceres til 1/3 pga. de tre valgmuligheder hos Vest.

Man bør tage esset for at tage højde for den sidste og mest sandsynlige fordeling.

Begrænset valg

Princippet er vanskeligt nok at forstå i dets grundform: Når en modspiller bekender med en af to ligeværdige honnører, skal man gå ud fra, at han ikke havde noget valg.

Det bliver ekstra vanskeligt at overskue, når der så er et element i forbindelse med oddsreduktion, hvor startodds skal reduceres ved de valg, der er foretaget i meldinger, udspil og tilspil af kort.

At selve grundformen er svær nok at forstå, fremgår at følgende spil.

Fra EM Mixed Par i 2003

	♠ B	
	♥ D T 9	
	♦ 9 8 7 3 2	
	♣ D B 8 2	
♠ K T 7 2	S / Ingen	♠ E 8 6 5 4
♥ K B 6 4		♥ 7 3 2
♦ E T		♦ K B 6
♣ E K 6		♣ T 5
	♠ D 9 3	
	♥ E 8 5	
	♦ D 5 4	
	♣ 9 7 4 3	

Øst er i 4♠ uden indmeldinger fra N-S. Når spilfører tager ♠E, bekender Nord med bonden. Hvis man dernæst kniber efter damen hos Syd, får man let 11 stik. Det kan derfor undre (på dette niveau), at halvdelsen af feltet kun fik 10 stik i 4♠.

Terence Reese døber det «The Principle of Restricted Choice» i bogen «The Expert Game» fra 1958. Han skriver, at Alan Truscott gjorde opmærksom på princippet i en tidsskriftartikel i starten af 1950'erne.

Alan Truscott i Contract Bridge Journal april og juli 1954

♠ E x	S / Ingen	♠ K T x x x x x
♥ E 9 x x		♥ K D x
♦ E K x x x		♦ x
♣ B x		♣ E x

Øst-Vest ender i 6♥ hos Vest i stedet for i 6♠ hos Øst.

Under spillet faldt 10'eren fra Nord i anden runde trumf, og nu ser det ud til at være et gæt, hvem der har bonden. Men Joel Tarlo kneb og havde en god grund til at gøre det. Hvis Nord havde B10x til at begynde med, ville han have haft et valg af kort i anden runde og kunne vel have bluffet med tilspil af bonden. Dette øger chancen for, at Syd har den manglende hønnør, kraftigt. Denne tankegang, hvor man tager højde for, om modstanderne har haft et valg af tilspil, optræder i mange forklædninger.

		Startodds	Reducerede odds
B	T 7 4 2	10	10/3
B T	7 4 2	12	2
B T 7	3 2	12	6 eller 0

Odds for den første skal divideres med 3, fordi Øst har 3 muligheder for valg af de to spillede kort, mens den anden desuden skal divideres med 2, fordi Vest har to muligheder for tilspil af kort.

En virkelig god spiller vil som Vest med den sidste fordeling spille en af de to høje, så odds skal divideres med 2. En ikke topspiller vil med den sidste fordeling næsten altid spille 7'eren.

Den aktuelle Vest var en spiller med odds nær 0 for den sidste, så der var store odds for at knibe. På den anden side var det tredje aften med et stort felt på 52 par med mange svage spillere, så meget få ville få 5 stik i farven.

Jeg endte med at spille med feltet og gå op på damen med en 2.-plads i stedet for en 1.-plads til følge.

Det er værd at fremhæve, at Vest med BT7 skal spille en af de to høje for at give Syd chancen for at knibe. En obligatorisk bluff – som man ikke skal falde for, hvis Vest er en god spiller.

Begrænset valg fra start og til mål

På den interessante diskussionssite Bridge Winners kunne man følge en diskussion om dette spil:

♠	E K
♥	x x x
♦	x x x
♣	E T x x x
<div style="background-color: green; color: white; padding: 10px; display: inline-block;">S / Ingen</div>	
♠	D
♥	E K D B
♦	E K D B
♣	K 9 x x

Du er i 7ut alene uden for zonen og får spar ud.

Du tager udspillet på bordet, indkasserer ♣E og spiller lille klør mod hånden. Øst har bidraget med de to små klør, og Vest spillede damen eller bonden til første klørstik.

Det er en klassisk situation med begrænset valg: Odds for at knibe er lidt under 2 mod 1 (ca. 64,7%).

Nu er spørgsmålet så, hvad situationen er til sidst, hvis spilfører i stedet kører løs med at tage stik og venter til sidst med at tage ♣E og spille lille klør og man ikke kan tolke noget om sparfordelingen, idet modspillerne ved, at de kan kaste de spar, de har lyst til.

Du tager begge høje spar og indkasserer hjerterne og ruderne, som begge sidder 3-3 imod. Modspillerne har begge spillet fire spar, og trekortssituationen til sidst er:

♣ E T x

♣ K 9 x

De to tilbageværende spar hos modspillerne kan vi betegne ♠Y og ♠Z, og der er nu disse fire mulige kortfordelinger hos Ø-V:

♠ Y Z ♣ D ♣ B x x

♠ Y Z ♣ B ♣ D x x

♠ Y ♣ D B ♠ Z ♣ x x

♠ Z ♣ D B ♠ Y ♣ x x

I 2 af 4 tilfælde skal der knibes, og i 2 af 4 tilfælde skal der toppes. Fifty-fifty.

En af debattørerne blev så begejstret, at han skrev:

Det er interessant (i det mindste for mig), at begrænset valg-implikationer bliver svagere, efterhånden som du kommer videre gennem spillet.

Måske skriver jeg en artikel om det senere, eftersom jeg ikke tror, at disse resultater er til rådighed i bridgelitteraturen.

Bemærkningerne følges op af en anden af debattørerne: *Jeg ser frem til din artikel.*

Holder det?

Sammen med modstandernes spillede kort udgør de fire fordelinger ovenfor fire bestemte fordelinger af 13 kort, som er lige sandsynlige. Vi kan sætte startodds til 75 ☺:

	Startodds
♠ Y Z ♣ D ♣ B x x	75
♠ Y Z ♣ B ♣ D x x	75
♠ Y ♣ D B ♠ Z ♣ x x	75
♠ Z ♣ D B ♠ Y ♣ x x	75

Men vi skal huske at lave oddsreduktion svarende til, at modspillerne har foretaget nogle valg mht., hvilke spar de har kastet.

I de to første tilfælde har Vest valgt at beholde netop ♠Y og ♠Z, og der er 15 muligheder for, hvilke 2 af hans 6 spar han har beholdt. Odds 75 skal reduceres til $75/15 = 5$.

I de to sidste tilfælde er der 5 muligheder for, hvilken spar Vest har beholdt, og også 5 muligheder for, hvilken spar Øst har beholdt.

Odds 75 skal divideres med 5 to gange og reduceres til $75/25 = 3$.

Der er odds 5 mod 3 (62,5%) for at knibe. Som en af debattørerne skriver, holder princippet om begrænset valg også til sidst. Den opnåede viden giver kun en lille justering af odds.

De fifty-fifty holder ikke!

Odds vurderinger ud fra åbningsudspillet

Der er nogle standardsituationer, hvor de fleste umiddelbart tolker udspillet. Men der er også nogle situationer, hvor man skal se dybere for at vurdere rigtigt.

Hvis udspilleren har vist mange honnørpoint og ikke spiller es eller konge ud, hvor de sidder hos modspillerne, er det meget sandsynligt, at de to honnører er fordelt mellem modspillerne.

Hvis en spærreåbner ikke spiller ud i farven, er det meget sandsynligt, at udspillet er en singleton.

Hvis udspiller har støttet makker i en farve og ikke spiller ud i farven, er det meget sandsynligt, at udspillet er en singleton.

Hvem kan have Bxxx imod?

♠ T 6 5
♥ B 7 2
♦ E D T 2
♣ K D 9

S / N-S

♠ E 8 4 3
♥ E 8
♦ K 9 6 5
♣ E 5 4

Vest	Nord	Øst	Syd
pas	3ut	pas	1ut
pas			pas

Udspil: ♠2

Første stik gik til damen hos Øst, der spillede 7'eren til 8'eren og bonden. Vest fortsatte med kongen til esset, hvor Øst ikke bekendte. Sparene sad 4-2 imod.

Du formoder, at du skal tage højde for Bxxx hos Øst i ruder, men du tager lige de tre høje klør, hvor det viser sig, at Vest har doubleton. Du starter ruder med en høj på bordet, men hvad gør du dernæst?

Vest har sandsynligvis ikke singleton i ruder, for så havde han fordelingen 4-6-1-2 og ville nok have spillet ud i hjerter. Derfor tager du højde for Bxxx i ruder hos Vest, og det går godt, for kortene hos Ø-V var fordelt således:

♠ K B 9 2	S / N-S	♠ D 7
♥ K T 6		♥ D 9 5 4 3
♦ B 7 4 3		♦ 8
♣ T 6		♣ B 8 7 3 2

Her ligger fordelingen af sparene fast, og det er ud fra den sikre viden, at du vurderede videre.

Fra «Expert Bridge Simplified»

Det er en fortræffelig odds-bog af Jeff Rubens. Her får du et eksempel fra bogen:

♠ T 9 7
♥ 7 4 3
♦ E D T 5
♣ D B 4

S / Ø-V

♠ 8 6 4
♥ E D 8 5
♦ K 7 3
♣ E K 9

Vest	Nord	Øst	Syd
			1ut
pas	3ut	pas	pas
pas			

Vest spiller hjerter to ud til kongen og esset. Du spiller en ruder til bordets dame; dernæst klør dame; så to klør mere, hvortil Vest kaster to små spar; og så ruder konge og hjerter dame: seks, fire, ti. Når du fortsætter med en ruder, spiller Vest den sidste lille ruder. Det er afgørelsens øjeblik.

Da modstanderne spiller 4.-højeste ud, går du ud fra, at Vest havde Bxx2 i hjerter. Men Jeff Rubens gør opmærksom på, at det videre ræsonnement ikke bygger på en sikker viden om hjerterfordelingen.

Hvis vi sætter Vest til Bxx2 i hjerter, kan vi vurdere videre således: Hvis Vest startede med kun 3 rudere, har han 5 spar. Ville han have spillet ud fra en svag 4-kortsfarve i hjerter frem for en stærk 5-farve i spar? Sandsynligvis ikke, så du kniber med 10'eren i ruder.

Konge eller bonde?

♠ K T 6 3
♥ E D 8 6
♦ K B
♣ 7 6 4

S / Alle

♠ B 5
♥ 7 5
♦ T 8
♣ E K D 9 8 5 2

Du har åbnet med en gambling 3ut, som du får lov til at spille. Vest trækker ♠E og fortsætter med en lille ruder. Hvad sætter du på fra bordet?

Det er standard at starte med at tage et es i udspil imod en sådan 3ut. Hvis Vest har begge esser, kunne han i stedet have valgt at trække ♦E. Så ud fra en begrænset valg-betragtning skal du spille bonden.

Konge eller ti?

♠ K T
♥ K T
♦ B 7 3 2
♣ K 8 6 5 3

♠ B 7 3
♥ B 6 5
♦ E K
♣ E D B T 2

	Vest	Nord	Øst	Syd
				1♣
	pas	3♣	pas	5♣
	pas	pas	pas	

Udspil: ♠2

Du sætter 10'eren på udspillet, og Øst stikker med esset og spiller en ruder. Du trækker de udeiddende trumfer i to runder og spiller lille hjerter op imod bordets KT, hvor Vest bekender med en lille. Skal du sætte kongen eller 10'eren på?

Det afgørende er, om Vest har kun es eller kun dame i hjerter. Vi kan bruge en begrænset valg-vurdering på udspiller. Hvis han har esset, ville han ikke underspille et es i hjerter, mens han med damen ville have haft valget mellem at spille ud fra damen i spar og damen i hjerter – når han vælger et aktivt udspil.

Vi går ud fra, at hans valg har været begrænset, og sætter kongen på.

Et spil fra den danske 1. division

	♠ T 3	
	♥ E 8	
	♦ E K B	
	♣ K B 9 7 3 2	
♠ B 8 7 6 2	N / Ø-V	♠ E D 5 4
♥ D 5		♥ K T 7 3 2
♦ 8 7 6 5 3		♦ D T 4
♣ T		♣ 4
	♠ K 9	
	♥ B 9 6 4	
	♦ 9 2	
	♣ E D 8 6 5	

Nord-Syd spiller et specielt system, hvor Syd har åbnet med 1♥, hvorefter Nord har forhørt sig om Syds styrke og fordeling. Efter at have flirtet med slemtanker falder Syd til ro i 5♣. Vest kender Syds fordeling og styrke før sit udspil, så det kan kun blive en ruder eller en spar ud.

Vest spiller ♦3 ud, som lover et ulige antal; til gengæld er der hverken et inviterende eller afvisende element i udspillet. Spilfører går op på kongen og trækker trumf. Så er det tid til enten at knibe i ruder eller at spille op mod ♠K.

Spilfører besluttede sig for at knibe i ruder frem for at spille op imod ♠K ud fra følgende begrænset valg-argument: Hvis Vest sidder med ♠E, er han pisket til at spille ud i ruder. Derfor vurderede spilfører, at det er mest sandsynligt, at Vest var tvunget til at spille ruder ud. Altså kneb han i ruder, men fordelingen var imod odds.

Ekstra pointer

	♠ E D	
	♥ E K B T 9	
	♦ D 6 2	
	♣ K 7 4	
♠ 6 5	S / Alle	♠ 8 7 4 2
♥ 8 7 6		♥ D 3 2
♦ T 9 8 3		♦ 7 5 4
♣ D 8 6 2		♣ 9 5 3
	♠ K B T 9 3	
	♥ 5 4	
	♦ E K B	
	♣ E B T	

	Vest	Nord	Øst	Syd
				1♠
	pas	2♥	pas	3ut
	pas	7ut	pas	pas
	pas			

Udspil: ♦T

Det drejer sig om et instruktionsspil, hvor temaet er at kombinere chancerne. Der er tilsammen flere kort i hjerter end i klør, så pointen er, at man topper i hjerter og om nødvendigt kniber i klør. Der er kun 12 stik fra top, så der skal skaffes et ekstra stik.

Med den viste fordeling falder ♥D ikke, så der skal knibes i klør, men der skal først indkasseres en masse sikre stik, for der kan knibes begge veje i klør, så det er vigtigt at skaffe informationer om fordelingen.

Efter de 10 første stik har modspillerne kastet af, så situationen er denne:

	♣ K 7 4	
♣ D 8 6		♣ 9 5 3
	♣ E B T	

Hvis man har holdt godt øje med afkastene, ved man, at hver modstander har tre klør tilbage, men man kan også konstatere, at Vest fra start havde 4 klør imod kun 3 hos Øst. Startodds er 4 mod 3 for damen hos Vest, og der knibes efter damen hos Vest.

Men odds for damen hos Vest er endnu større. Vest har valgt ikke at spille ud i Nord-Syds farver, og han spiller naturligvis ikke ud fra damen i klør, hvis han har den. Uden ♣D har Vest valgt mellem klør og ruder i udspil, men med ♣D er hans valg af udspil begrænset til udspil i ruder. Princippet om begrænset valg giver kæmpe odds for ♣D hos Vest.

Omkring ledige pladser

Når man skal vurdere odds for placeringen af et bestemt kort, er princippet med antal ledige pladser vigtigt. Men det kan være vanskeligt at bestemme, hvor mange ledige pladser der er tale om. Og nogle af betragtningerne her er virkelig for odds-nørder. Så er du advaret!

En hjerter tilbage hos hver modspiller

♠ 8 5 4
♥ K 9
♦ K B 5 4
♣ K D 8 2

♠ K D 2
♥ E B 6
♦ D T 9 3
♣ E 7 4

	Vest	Nord	Øst	Syd
	pas	3ut	pas	1ut
	pas			pas

Udspil: ♠B

Øst tager udspillet med esset og spiller spar igen til din konge. Det er let nok at vinde kontrakten, men da det er parturnering, er du interesseret i så mange overstik som muligt.

Du presser ♦E ud og får spar igen til damen. Dernæst tager du de tre høje klør og konstaterer, at Vest sidder tilbage med bonden. Efter tre runder ruder, ♥K og lille hjerter fra bordet og Øst er situationen denne:

	♣ 8	
♥ ?		♥ ?
♣ B		
	♥ E B	

Er Østs eller Vests enlige hjerter damen?

Hvis man siger fifty-fifty, lægger man vægt på de tilfældige små hjertere, som modspillerne har kastet af, og siger 1 ledig plads på hver hånd til damen. Det er ikke korrekt. Man er nødt til at se på, hvor mange hjertere damen kunne befinde sig hos fra start. En opgørelse viser disse fordelinger fra start:

	♠ 8 5 4	
	♥ K 9	
	♦ K B 5 4	
	♣ K D 8 2	
♠ B T 9 6 3	S / N-S	♠ E 7
♥ ? x x		♥ ? x x x x
♦ E		♦ 8 7 6 2
♣ B 9 6 3		♣ T 5
	♠ K D 2	
	♥ E B 6	
	♦ D T 9 3	
	♣ E 7 4	

Der er 5 pladser til ♥D hos Øst imod 3 pladser hos Vest, så der er odds 5 mod 3 for at knibe i hjerter.

Ugler i mosen

	♠ E K x	
	♥ K B x x x	
	♦ K T x x	
	♣ X	
♠ x x	S / Alle	♠ x x x x x x
♥ x x x		♥ -
♦ (x x x)		♦ (D x)
♣ x x x (x x)		♣ x x x x x
	♠ D x	
	♥ E D x x x	
	♦ E B x x	
	♣ E x	

Spillet er fra en artikel om ledige pladser, og Syd er kommet i 6♥ i et uforstyrret meldeforløb. Vest spiller klør ud til esset hos Syd, der trækker 3 runder trumf, hvor Øst kaster 3 klør. Den kritiske farve er ruder, og nu er der 10 ledige pladser til damen hos Vest og 13 hos Øst, idet man ikke skal tillægge de spillede klør nogen vægt. Odds 13 mod 10 for ♦D hos Øst.

Men spilfører går på opdagelse, idet der ikke er grund til at spille ruder endnu. Han trumfer en klør, hvor begge bekender, og tager de tre høje spar, hvor Vest kaster en klør til tredje runde spar. Der er vist 8 kort hos Vest og 11 hos Øst, hvorefter skribenten bruger de resterende pladser til at give odds for placeringen af ♦D. Dermed er der nu odds for ♦D hos Vest. Odds 5 mod 2 kan dog ikke være præcist, for klørfordelingen er ikke helt kendt, så Øst kan have 1 eller 2 klør mere. Øst er imidlertid en særdeles kompetent spiller, som selv har styr på princippet om ledige pladser. Kan du se, at der er ugler i mosen med hensyn til Østs afkast?

Øst kan se, at placeringen af ♦D er ret afgørende, og at spilfører vil opdage fordelingen af sparene. Hvis han ikke ønskede, at spilfører skulle få information om antal ruder og klør på hans hånd, kunne han have kastet spar i stedet for klør. Han har bevidst villet hjælpe spilfører med at kunne konstatere, at Vest er længst i ruder.

Det er et vigtigt eksempel på, at man skal skelne mellem tvungen og frivillig information fra modstanderne.

Hvor mange pladser er besat?

♠ B T 7
♥ K 5 4 3
♦ E 8
♣ K 8 4 3

S / N-S

♠ D 6 4
♥ E B T 2
♦ K D 5 4
♣ E 2

Vest	Nord	Øst	Syd
2♠ 1)	2ut 2)	pas	1♥
pas	4♥	pas	3♦ 3)
pas			pas

- 1) Svag med god 6-farve
- 2) Støtte i hjerter og 10+ point
- 3) 15-17 point

Udspil: ♠E

Vest starter med ♠E og ♠K. Øst bekender to gange og får så en trumfning i spar. Vest havde kun en 5-farve, så det kan minde dig om, at en modstander ikke altid har præcis det, han har lovet. Der er nu placeret 5 spar hos Vest og 2 hos Øst.

Øst spiller ruder til esset på bordet, hvorefter du trækker ♥K og spiller lille hjerter op imod EBT. Alle tre små hjertere er nu dukket op, idet Vest har vist 1 og Øst 3. Knibe eller toppe? Vest har 6 pladser besat med 5 spar og 1 hjerter, mens Øst kun har 5 besat med 2 spar og 3 hjertere. Antal ledige pladser siger, at der er odds 8 mod 7 (53,33%) for ♥D østpå, så der knibes.

Men begge modspillere har jo også spillet en ruder, så hvis vi besætter en plads på hver hånd med en ruder, bliver odds 7 mod 6 (53,85%). Men Øst skal jo spille et eller andet, da han var inde (ruder eller klør), og normalt ville Vest skulle bekende. Den lille, bitte oplysning, det giver, at Vest ikke er renonce i minor, giver efter en nøje udregning 53,34% i stedet for 53,33%.

I sådanne oddsvurdeirnger lader vi ikke de to spillede kort tælle med, og det er almindeligt ikke at tælle spillede kort med som besatte pladser, før fordelingen af farven er helt lagt fast. Men efterhånden som modspillerne bekender flere og flere gange i en farve, kommer vi nærmere og nærmere på de odds, man får ved at tælle de spillede kort med som besatte pladser.

Fra Bridge Winners

Dette spil blev bragt som en opgave i, hvor mange pladser der er besat:

♠ 3 2
♥ E 4 3 2
♦ E 4 3 2
♣ K 3 2

S / Ingen

♠ K D B 9 8 7 6
♥ 5
♦ 6 5
♣ E 5 4

Vest	Nord	Øst	Syd
4♥	D	pas	1♠
pas	pas	pas	4♣

Udspil: ♥K

Det slås fast, at vi ikke skal se på, om det er bedste spilføring, og vi skal ikke tillægge de to første kort fra modstanderne betydning. Spørgsmålet er placeringen af ♠T.

Spilfører falder fra udspillet, og Øst kaster af i minor. Vest fortsætter med en ruder til esset på bordet, og Øst bekender. Ud fra ledige pladser er der odds 13 mod 5 for ♠T hos Øst.

Når der nu spilles spar fra bordet, bekender Øst med en lille, hvis han har en lille, og det har han. Hvor mange pladser optager denne lille spar i oddsudregningen for placeringen af ♠T?

En noget avanceret udregning viser, at der nu er odds 12,6 mod 5 for ♠T hos Øst, så den lille spar optager 0,4 pladser. Spørgsmålet var også, om man uden de store udregninger kunne argumentere for de 0,4, men det var der ingen der kunne.

En udregning for specielt interesserede/kyndige

Her følger en udregning, der er i tråd med de metoder, der har været anvendt i denne artikelserie.

Hvad er odds for, at Øst også har den anden lille spar? Der er 12 pladser hos Øst imod 5 hos Vest, men hvis Øst har begge små spar, har han et valg mellem at bekende med den ene og den anden, så de 12 skal halveres. Dermed er der odds 6 mod 5 for begge små spar hos Øst.

Hvis begge små spar er hos Øst, er der odds 11 mod 5 for, at ♠T er der, mens der er odds 12 mod 4, hvis de to små spar er fordelt.

Odds for ♠T hos Øst: $6 \times 11/16 + 5 \times 12/16 = 126/16$ ($\times 16 = 126$)

Odds for ♠T hos Vest: $6 \times 5/16 + 5 \times 4/16 = 50/16$ ($\times 16 = 50$)

Odds 126 mod 50 giver ved division med 10 odds 12,6 mod 5. Voila!

Præcis én tilbage

♠ B 7 4 2
♥ E D B
♦ E B 6
♣ E D 7

S / N-S

♠ E K D 6 3
♥ K T 8
♦ K 5
♣ 9 6 3

Kontrakten er 6♠, og Vest spiller en safe spar ud, hvorefter du trækker trumf, hvor Vest har 3 og Øst 1, og der dukker ikke nogen hjerter op. Dernæst tager du ♥K og to hjertere mere, hvor begge bekender.

Nu ved du, at Vest havde 3 spar og 3 hjertere og dermed 7 pladser til andre kort. Tilsvarende har Øst 9 pladser til andre kort. Er der odds 7 mod 9 for, at Vest har ♦D/♣K?

Der er præcis én hjerter tilbage ude, og så har Jeff Rubens gjort rede for, at man godt må tælle de spillede hjertere med, når man opgør besatte pladser. Altså er der odds 7 mod 9 for, at Vest har ♦D/♣K.

Hvordan spiller du videre?

I stedet for at knibe i såvel ruder som klør er det en god ide at forsøge at slutspille Øst på ♦D ved at tage de to høje rudere og sætte Øst ind på ♦D, idet man kaster en klør fra hånden. Det går godt med denne fordeling af modstandernes kort:

♠ T 9 8
♥ 7 5 2
♦ 9 7 3
♣ T 5 4 2

S / N-S

♠ 5
♥ 9 6 4 3
♦ D T 8 4 2
♣ K B 8

Vil du prøve at regne Jeff Rubens efter?

Du kan starte med at optælle antal fordelinger med den sidste hjerter hos henholdsvis Vest og Øst, og så viser det sig, at der er odds 7 mod 9 for, at den sidder hos Vest.

Hvis du dernæst ser på odds for ♦D hos Vest, når han har 4 hjertere, og når han har 3, ender du med, at der er odds 7 mod 9 for ♦D hos Vest. Svaret for ♣K er naturligvis det samme.

Endnu en dobbeltregel

Hvis man skal spille en farve, hvor der sidder Bxxxx ude, skal man normalt ikke knibe efter bonden, men under særlige omstændigheder er det med odds at knibe. En simpel regel fortæller, hvornår der er odds for at knibe frem for at toppe.

Hvis Bxxxxx sidder ude, holder samme simple regel.

Odds for at knibe

♠ K	♠ 3	♠ E D B 9 8 5 4 2
♥ 5 3 2	♥ K 8 7	♥ B 9
♦ D B 9 6 5	♦ E T 2	♦ 4 3
♣ B 9 8 3	♣ K D T 7 5 4	♣ 6
	Ø / Ingen	
	♠ T 7 6	
	♥ E D T 6 4	
	♦ K 8 7	
	♣ E 2	

Øst åbner med 4♠, og Nord går ind med 5♣, hvorefter Syd hæver til 6♣. Øst tager ♠E og fortsætter med damen til trumf hos Nord. Spilfører tager ♣E og spiller ♣2. Knibe eller toppe?

Spilfører kan anvende dobbeltreglen:

*Der er odds for at knibe, hvis modstanderen med de få kort i deres farve har **mindst dobbelt** så mange andre kort som makkeren – ellers ikke.*

Med sparfarven fordelt 1-8 hos Vest-Øst er fordelingen 12-5 for antal kort i de andre farver.

Dobbeltreglen siger, at der er odds for at knibe.

Hvis sparene er fordelt 2-7, er fordelingen af antal kort i de andre farver 11-6, og så er der ikke odds for at knibe; der skat toppes.

Ex over for KDTxx

Der er brug for fem stik, hvor man starter med esset og spiller en lille:

♥ x x	♥ K D 10 x x	♥ x
	♥ E x	

Forinden kender man fordelingen af en af deres farver, hvor Øst har længden i farven. Knibe eller toppe?

For forskellige antal kort og fordelinger i deres farve kan man udregne sandsynlighederne for at knibe og at toppe, Resultaterne giver anledning til denne tabel:

A	K	T/=	ANDRE KORT	ANDRE KORT
7	0-7	1-6	13-6	12-7
8	1-7	2-6	12-6	11-7
9	1-8	2-7	12-5	11-6
10	2-8	3-7	11-5	10-6
11	3-8	4-7	10-5	9-6
12	3-9	4-8	10-4	9-5
13	4-9	5-8	9-4	8-5

A-søjlen angiver antal kort i deres farve. 2. og 3. søjle viser grænsen mellem, om det er med odds at knibe eller det er med odds at toppe eller lige så godt. Hvis der er samme sandsynlighed, vil man typisk toppe, da en mislykket knibning giver anledning til færre stik.

Fordelingen af vores farve hos modstanderne har jo at gøre med, hvor mange pladser der er hos hver af dem uden for deres farve, så i de to sidste søjler har jeg angivet antallet af andre kort (uden for deres farve). Kan der udledes en simpel regel ud fra de to sidste søjler?

I kolonnen med andre kort svarende til at knibe har Vest altid mindst dobbelt så mange andre kort som Øst, og det er ikke tilfældet i den sidste kolonne, hvor man ikke skal knibe.

Det giver anledning til samme **dobbeltregel** som ovenfor:

*Der er odds for at knibe, hvis modstanderen med de få kort i deres farve har **mindst dobbelt** så mange andre kort som makkeren – ellers ikke.*

En dygtig matematiker med kendskab til indbyrdes odds for fordelingerne kan udlede en ulighed for, hvornår der er odds for at knibe. Formlen dækker alle tilfældene og kan udtrykkes ved dobbeltreglen.

Et eksempel

	♠ K 7 ♥ E 2 ♦ D 7 3 2 ♣ D 6 5 3 2		
♠ E D T 8 6 4 3 2 ♥ 7 6 ♦ 9 ♣ T 7	V / N-S	♠ 9 5 ♥ B 9 8 5 ♦ B T 8 6 ♣ B 9 8	
	♠ B ♥ K D T 4 3 ♦ E K 5 4 ♣ E K 4		
Vest 4♠ pas pas pas	Nord pas 5♣ 6♥	Øst pas pas pas	Syd D 5♥ pas

Vest tager ♠E og fortsætter med spar til kongen på bordet, hvor spilfører kaster en ruder. Efter ♥E spilles den lille hjerter til?

Der er 11 andre kort hos Øst imod 5 hos Vest, flere end dobbelt så mange. Ifølge dobbeltreglen er der odds for at knibe.

Hvad nu, hvis du er gået i gang med at toppe og har taget esset fulgt af lille til kongen? Måske kommer du til at tænke på, at trumferne nok ikke sidder 3-3 imod, men med Bxxx hos Øst. Måske kan du stadig nå at knibe bonden – i form af et trumfkup. Det går fint, hvis Østs minorer er fordelt 4-3, ikke 5-2.

Du tager es og konge i klør og går ud på damen og trumfer en klør. Dernæst tager du en høj ruder og går på bordet på damen for at spille en god klør. Øst er fanget og kan ikke gøre noget.

Det er bedre at gå efter trumfkuppet frem for at fortsætte med at toppe – og flottere!

Fordelingen af to af modstandernes farver er fastlagt

Tabellen ovenfor holder stadig, men nu skal vi længere op med antal kort i farverne. Det er ikke nødvendigt med besværlige udregninger, for den omtalte formel giver direkte:

A	K	T/=	ANDRE KORT	ANDRE KORT
14	5-9	6-8	8-4	7-5
15	5-10	6-9	8-3	7-4
16	6-10	7-9	7-3	6-4
17	7-10	8-9	6-3	5-4
18	7-11	8-10	6-2	5-3
19	8-11	9-10	5-2	4-3
20	9-11	10-10	4-2	3-3

Den formulerede dobbeltregel holder.

Der skal knibes med det samme

Med Bxxxx ude kan man komme ud for denne farve:

♦ K T

♦ E D 5 4 3 2

Nu kan man ikke knibe efter først at have taget en høj for at se, om bonden falder. Derfor var det nødvendigt med en lille ændring i formuleringen af dobbeltreglen. I stedet for *mindst dobbelt så mange* skal det være *flere end dobbelt så mange*.

Det er imidlertid ikke afgørende med Bxxxxx ude:

E K D T x x

x

Hvis det drejer sig om at få alle stikkene i farven, hjælper det ikke med en blank bonde på en af hænderne. Dermed holder formuleringen af dobbeltreglen.

Fra Bridge Winners

David Burch bringer dette eksempel:

♠ 5 3	♠ E	♠ D B T 9 4 2
♥ 9 8 4 2	♥ E K D T 7 5	♥ B 3
♦ D 6 3	♦ 9 5 4	♦ K B 8
♣ K D T 8	♣ 9 5 2	♣ B 6
	Ø / N-S	
	♠ K 8 7 6	
	♥ 6	
	♦ E T 7 2	
	♣ E 7 4 3	

Vest	Nord	Øst	Syd
pas	3♥	2♠	pas
pas	pas	pas	3ut

Vest spiller ♠5 ud, som tages med esset på bordet. Vi simplificerer spilføringen til et spørgsmål om, hvorvidt spilfører skal tage hjerterne fra top eller gå hjem i minor og knibe efter bonden hos Vest.

Med sparene 2-6 har Vest 11 andre kort imod 7 hos Øst. Ikke dobbelt så mange, så hjerterne skal tages fra top.

Hvis Øst har åbnet med 2♠ på en femfarve, bliver det endnu vigtigere at toppe frem for at knibe.